سال (18) سومر 19 آڪٽوبر 2026ع 07 جمادي الاول 1448ھ صفحا 6 - ملھ 30 روپيه شمارو (28)

ABC Certified
THE MOST INFLUENTIAL & WIDELY ACCLAIMED SINDHI DAILY OF PAKISTAN
هڪ ئي وقت ڪراچي ۽ حيدرآباد مان شايع ٿيندڙ قديم سنڌي اخبار
THE DAILY IBRAT Hyderabad
روزاني عبرت
حيدرآباد
Regd: NO-2430-B
69 YEAR 1958 - 2026
Hyd: Ph: 2728703-4, 2728571-2, Fax: 2781879, 2784300 - Isld Ph: 2823277
Karachi Ph: 2272030-7 - 4538862-3 - Fax: 2272038-9 - 4543839 - 2639492- Lahore: Ph: 5854047-8
سال (95) سومر 19 آڪٽوبر 2026ع 07 جمادي الاول 1448ھ صفحا 6 - ملھ 30 روپيه شمارو (65)
website: www.dailyibrat.com Email: ibrat@yahoo.com, ibratmarketing@yahoo.com

عوام کي تعليم ۽ علاج جي برابر سهولتن ڪانسواءِ پاڪستان فلاحي رياست بڻجي نه سگهندو: وزيراعظم شهباز شريف

مالي وسيلن جي کوٽ سبب لکين ذهين ۽ باصلاحيت ٻار پنهنجي صلاحيتن جو ڀرپور اظهار ڪرڻ کان محروم، آهن. دانش اسڪولن ذريعي غريب ۽ مستحق شاگردن کي معياري تعليم جا موقعا فراهم ڪرڻ پيا

امير ۽ غريب جي هر ٻار کي تعليم ۽ ترقيءَ جا هڪجهڙا موقعا ملڻ گهرجن. قائداعظم جي تصور موجب لاڳو معاشرو قائم، ڪرڻ ضروري آهي، جتي ڪنهن به ٻار جو مستقبل غربت سبب متاثر نه ٿئي

دانش اسڪولن مان تعليم حاصل ڪندڙ شاگرد مختلف شعبن ۾ خدمتون سرانجام، ڏئي رهيا آهن. لاڳو ادارا محروم طبقن جي ٻارن کي اڳتي وڌڻ ۽ قومي ترقيءَ ۾ حصو وٺڻ جا موقعا فراهم ڪن ٿا.

سنڌ، بلوچستان، خيبرپختونخوا، آزاد ڪشمير ۽ گلگت بلتستان سميت ملڪ جي مختلف علائقن ۾ 27 دانش اسڪول تعمير ٿيندا آهن. انهن جو مقصد پٺتي پيل علائقن جي ٻارن تائين معياري تعليم پهچائڻ آهي

اسلام آباد ۾ 30 ايڪڙن تي قائم دانش اسڪول ۾ ڇوڪرن ۽ ڇوڪرين لاءِ الڳ تعليمي بلاڪ، سائنس، آءِ ٽي ۽ روبوٽڪس جون جديد ليبارٽريون، اي لائبريري ۽ آرٽ روم قائم ڪيا ويا آهن

مختلف علائقن جي 360 ذهين شاگردن کي ميرٽ جي بنياد تي داخلا ڏني وئي آهي. جيئن ٻار جديد علم، ڊجيٽل مهارتن ۽ تحقيق ذريعي مستقبل جي چئلينجن کي منهن ڏئي سگهن: تقريب کي خطاب

اسلام آباد (اي پي پي) وزيراعظم محمد شهباز شريف چيو آهي ته مالي وسيلن جي گهٽتائي لکين ذهين ٻارن جي صلاحيتن جي اظهار ۽ اڳتي وڌڻ جي راهه ۾ سڀ کان وڏي رڪاوٽ آهي. دانش اسڪولن جو قيام غريب ۽ مستحق ٻارن کي معياري تعليم جا برابر موقعا فراهم ڪرڻ جي ويڙهه جو حصو آهي. دانش اسڪولن جو مقصد انهن ٻارن کي ملڪ جي مشهور تعليمي ادارن جي برابر ٻرانهن کان بهتر تعليم فراهم ڪرڻ آهي ته جيئن هو پنهنجي محنت، قابليت ۽ صلاحيتن سان ملڪ ۽ قوم جي ترقي ۾

بقايا نمبر 9 ڏسو صفحو 2

اسلام آباد: وزيراعظم شهباز شريف دانش اسڪول جو افتتاح ڪري رهيو آهي

بلوچستان ۾ سيڪيورٽي فورسز جي دهشتگردن خلاف ڪامياب ڪارروائي
تعريف جوڳي آهي: سليم مانڊوي والا

اسلام آباد (اي پي پي) سينيٽر سليم

بقايا نمبر 10 ڏسو صفحو 2

وزيراعظم پاران بلوچستان دهشتگردن خلاف ڪارروائين تي سيڪيورٽي فورسز کي خراج تحسين پيش

اسلام آباد (اي پي پي) وزيراعظم محمد شهباز شريف بلوچستان صوبي جي ضلعن

بقايا نمبر 11 ڏسو صفحو 2

18 آڪٽوبر پاڪستان جي تاريخ جو هڪ ڪارو ڏينهن آهي،پيپلز پارٽيءَ جا ڪارڪن دهشتگرديءَ خلاف جدوجهد کي پنهنجي ذميواري سمجهن ٿا،چيئرمين پيپلز پارٽي

خيبر کان خضدار تائين دهشتگرديءَ جي چئلينج کي منهن ڏيندڙ پاڪستان جي بهادر فوج ۽ پوليس کي نشانو بڻايو پيو وڃي:بلاول ڀٽو

پيپلز پارٽي دهشتگردي، انتهاپسندي ۽ تشدد خلاف جدوجهد جاري رکندي ۽ ملڪ ۾ جمهوريت، آئين جي بالادستي ۽ عوام جي حقن جي تحفظ لاءِ پنهنجو ڪردار ادا ڪندي رهندي

جلاوطني ختم ڪري وطن واپس ايندڙ شهيد بينظير ڀٽو کي دهشتگرديءَ ذريعي نشانو بڻائڻ جي بزدلاڻي ڪوشش ڪئي وئي،جانثار ڪارڪنن پنهنجي جانين جي پرواهه ڪرڻ کان سواءِ پنهنجي قائد جي حفاظت ڪئي ۽ جمهوريت لاءِ وڏيون قربانيون ڏنيون

شهيد راڻي پنهنجي آخري جلسي ۾ چيو هو ته ڪجهه قوتون سوات ۽ پاڪستان جي رياستي رٽ ۽ قومي جهنڊي کي ڏسڻ نٿيون چاهين. پيپلز پارٽي حڪومت قائم ڪرڻ کان پوءِ سوات ۾ دهشتگردن خلاف آپريشن شروع ڪيو ۽ شهيد جو ڪيل واعدو پورو ڪيو

ڪي پي جو وڏو وزير پنهنجي ٽرڪيءَ جي دفاع لاءِ تيار ناهي، پر پيپلز پارٽيءَ سان سياسي مقابلي لاءِ تيار آهي،سانحي ڪارساز جهڙن واقعن جي جاچ ۾ ثبوتن جي تحفظ ۽ شفافيت کي يقيني بڻائڻ ضروري آهي

پيپلز پارٽيءَ جو موقف واضح آهي ته نون صوبن جو قيام رڳو آئيني ۽ قانوني طريقيڪار تحت ئي ممڪن آهي،محسن نقوي چاڻي ٿو ته پيپلز پارٽي ۽ صدر آصف زرداري جي پاليسي ڪهڙي آهي

ڪراچي (رپورٽ : راهب گاهو)پاڪستان پيپلز پارٽيءَ جي چيئرمين بلاول ڀٽو زرداري چيو آهي ته سانحي ڪارساز جي شهيدن جون قربانيون هميشه ياد رکيون وينديون

بقايا نمبر 1 ڏسو صفحو 2

ڪراچي: پ پ چيئرمين بلاول ڀٽو زرداري، خاتون اول آصفہ ڀٽو، وڏو وزير مراد علي شاهه، پ پ سنڌ جو صدر نثار کهڙو، صوبائي وزير سعيد غني، وقار مهدي ۽ ٻيا ڪارساز سانحي جي شهيدن جي يادگار تي دعا گهري رهيا آهن

ڪارساز سانحي جي شهيدن جون قربانيون دهشتگرديءَ جي خاتمي واري عزم کي وڌيڪ مضبوط ڪن ٿيون: صدر زرداري

شهيد بينظير ڀٽو خطري باوجود ثابت قدم رهي، سندس جرئت ۽ بهادري جمهوريت جي علمبردارن لاءِ مشعل راهه آهي

آئين جي بالادستي، عوام جي حڪمراني ۽ جمهوري قدرن جو تحفظ ڪارساز سانحي جي شهيدن جي قربانين جي تقاضا آهي

اسلام آباد (اي پي پي) صدر مملڪت آصف علي زرداري ڪارساز سانحي جي

بقايا نمبر 12 ڏسو صفحو 2

خضدار ويجهو ماربل فيڪٽري تي هٿياربندن جو حملو، فائرنگ، 18 پورهيت اغوا

ڏورانهين علائقي 'نال' ۾ سنگ مرمر جي فيڪٽري تي نامعلوم هٿياربندن چڙهائي ڪري فائرنگ ڪئي

جوابدارن 18 مزدورن کي اغوا ڪري ورتو، فرار ٿيڻ جي ڪوشش ڪندڙ هڪ ڄڻو فائرنگ ۾ زخمي

ڪوئيٽا (م د) بلوچستان جي ضلعي خضدار جي ڏورانهين علائقي 'نال' ۾

بقايا نمبر 13 ڏسو صفحو 2

پاڪستان جو پهريون خلاباز 25 نومبر تي خلائي مشن تي روانو ٿيندو

يونيورسٽي آف ناروال ۾ ملڪ جو پهريون اسپيس ميوزيم قائم ڪيو ويندو: احسن اقبال

چين جي سهڪار سان پاڪستان خلائي تحقيق جي ميدان ۾ نين بلندين کي ڇهندو: وفاقي وزير

اسلام آباد/ ناروال (اي پي پي) رٿابندي

بقايا نمبر 14 ڏسو صفحو 2

اسلام آباد: وزيراعظم هڪ شاگرديائي جي مٿي تي هٿ رکي آٿت ڏئي رهيو آهي

مالديپ جو صدر 11 سالن کانپوءِ پاڪستان جو سرڪاري دورو ڪندو

پاڪستان ۽ مالديپ وچ ۾ واپار، صحت، تعليم، سياحت، زراعت، دفاع ۾ سهڪار تي ڳالهيون ٿينديون

مختلف شعبن ۾ سهڪار سان گڏ ڪاروباري فورم ۽ معاهدن تي پڻ غور ڪيو ويندو

اسلام آباد (اي پي پي) مالديپ جو صدر

بقايا نمبر 15 ڏسو صفحو 2

ڪارساز سانحو پاڪستان جي جمهوري تاريخ جو هڪ دردناڪ ۽ ناقابل فراموش باب آهي:مراد علي شاهه

جمهوريت،عوامي حقن ۽ پنهنجي قائد شهيد بينظير ڀٽو سان وفاداري نڀائيندي ڪارڪنن پنهنجون قيمتي جانيون قربان ڪيون:وڏو وزير

شهيد راڻي جي وطن واپسيءَ تي ڪراچي ۾ سندس تاريخي استقبال لاءِ گڏ ٿيل جيالن تي حملو جمهوريت جي آواز کي دٻائڻ جي بزدلاڻي ڪوشش هئي:ضياءُ لنجار

شهيد پيپلز پارٽيءَ جي جدوجهد، وفاداري ۽ جمهوريت سان اڻٽٽ وابستگيءَ جي علامت آهن. انهن جي قربانين کي ڪڏهن به وساري نٿو سگهجي:شرجيل ميمڻ

شهيدن جي مشن کي اڳتي وڌائڻ، آئين جي بالادستي، پارليامينٽ جي خودمختياري، وفاق جي مضبوطي ۽ عوامي حقن جي تحفظ لاءِ جدوجهد جاري رهندي:نثار کهڙو

شهيدن جي قربانين کي حقيقي خراج عقيدت پيش ڪرڻ جو بهترين طريقو جمهوريت جي تسلسل ۽ عوامي خدمت آهي:ناصر شاهه،سعيد غني،ذوالفقار شاهه جو گڏيل بيان ۾ اظهار

ڪراچي (بيورو رپورٽ) سنڌ جي وڏي وزير سيد مراد علي شاهه، صوبائي کهڙو وزير ضياءُ الحسن لنجار سينيئر صوبائي وزير شرجيل انعام ميمڻ، پيپلز پارٽي سنڌ جي صدر نثار احمد کهڙو، جنرل سيڪريٽري

بقايا نمبر 16 ڏسو صفحو 2

ايران جوهري ارادن تان هٿ نه کڻي ته تباهه ڪندڙ ڪارروائي ڀوڳيندو: آمريڪا

تهران فوجي ڪارروائيءَ کان بچڻ لاءِ روايتي ميزائلن جو وڏو ذخيرو تيار ڪري رهيو آهي

واشنگٽن آمريڪي فوجين ۽ بحري جهازن تي حملن کي روڪڻ لاءِ قدم کنيا آهن

واشنگٽن (م د) آمريڪي بچاءُ واري وزير پيٽ هيگسيٿ ايران کي خبردار ڪيو آهي ته هو پنهنجي جوهري ارادن تان هٿ کڻي،

بقايا نمبر 6 ڏسو صفحو 2

بلوچستان جي مسئلن جو سياسي بنيادن تي حل ڪڍيو وڃي: لياقت بلوچ

اختيارن جو هٿرادو ڊيڪاءُ صوبي ۾ بحرانن کي وڌيڪ سنگين بڻائي ڇڏيو آهي

بلوچستان جا شاگرد ۽ شاگرديائيون اسان پيارا آهن. سندن عزت ۽ قدر ڪرڻ قومي گهرج آهي

لاهور(م د)لاهور ۾ جماعت اسلامي جي نائب امير لياقت بلوچ سان بلوچستان جي شاگردن ۽ شاگرديائين جي وفد ملاقات

بقايا نمبر 7 ڏسو صفحو 2

فرانس ۾ مهانگائي خلاف احتجاجي مظاهرا،143 سال تاريخي هال کي باهه

ليموج ۾ نقاب پوش مظاهرين پراڻي تاريخي ٽائون هال کي باهه ڏئي ساڙي ڇڏيو

مارسيلي شهر ۾ مظاهرين سٽي هال ۾ گهڙي مجسمو اوڊاڙ ڪري ۽ فرنيچر ڀڃي ڇڏيو

پيرس (م د) فرانس جي شهر ليموج ۾ نقاب پوش مظاهرين 143 سال پراڻي تاريخي ٽائون هال کي باهه ڏئي ڇڏي،

بقايا نمبر 8 ڏسو صفحو 2

پيپلز پارٽي پاران ڪارساز سانحي جي شهيدن جي 19هين ورسي عقيدت ۽ احترام سان ملهائي وئي

هر ضلعي ۾ ڪارساز سانحي جي شهيدن جي ايصالِ ثواب لاءِ قرآن خواني ۽ دعائيه تقريبون منعقد ڪري شهيدن کي پيڻا پيش ڪيا ويا

پيپلز پارٽي ڪراچي جي ضلعي ڏکڻ پاران خالق ڏنو هال ۾ ڪارساز جي شهيدن جي 19هين ورسي جي تقريب منعقد ڪئي وئي

ڪارساز سانحي ۽ لياقت باغ سانحي کي هڪ ئي سازش جي ڪڙي سمجهون ٿا،شهيد بينظير ڀٽو کي نشانو بڻايو ويو:نثار کهڙو

ڪارساز ۽ لياقت باغ جي سانحن ۾ شهيد بينظير ڀٽو ۽ ڪارڪنن کي شهيد ڪري عوام جي اميدن جو قتل ڪيو ويو

اڳوڻي وڏي وزير ارباب غلام رحيم ڪهڙي بنياد تي دعويٰ ڪئي هئي ته ڪارساز ريلي رات 12 وڳي کان اڳ ختم ٿي ويندي

ڪراچي (بيورو رپورٽ)پاڪستان پيپلز پارٽي پاران ڪارساز سانحي جي شهيدن جي 19هين ورسي سنڌ جي سمورن ضلعي

بقايا نمبر 2 ڏسو صفحو 2

ڪراچي: ڪارساز سانحي جي شهيدن کي پيڻا پيش ڪرڻ لاءِ پ پ سنڌ جي صدر نثار کهڙو جي اڳواڻي ۾ دعا گهري پئي وڃي

پ پ چيئرمين بلاول ڀٽو زرداري پاران بلوچستان ۾ 8 دهشتگردن کي مارڻ تي سيڪيورٽي فورسز کي خراج تحسين پيش

اسلام آباد (اي پي پي) پاڪستان پيپلز

بقايا نمبر 3 ڏسو صفحو 2

صدر زرداري پاران بلوچستان ۾ دهشتگردن خلاف ڪاروائين تي سيڪيورٽي فورسز کي خراج تحسين

اسلام آباد (اي پي پي) صدر مملڪت

بقايا نمبر 4 ڏسو صفحو 2

بلوچستان ۾ سيڪيورٽي فورسز جا انٽيليجنس بنياد تي آپريشن، 8 دهشتگرد مارجي ويا

ڪوئيٽا جي علائقي پنجپائي ۾ ڪرروائي دوران ٽريڪ روڪڻ جي ڪوشش ڪندڙ 5 دهشتگرد مارجي ويا

نوشڪي ۾ دهشتگردن جي نڪائي تي ڪارروائي دوران فائرنگ ۾ 2 دهشتگرد ماريا ويا

راولپنڊي (اي پي پي) سيڪيورٽي فورسز بلوچستان جي ضلعن ڪوئيٽا، نوشڪي ۽

بقايا نمبر 5 ڏسو صفحو 2

پاڪستان طرفان سعودي عرب جي خودمختياري ۽ سلامتي لاءِ مڪمل يڪجهتي ۽ حمايت جو ورجاءُ

پرڏيهي وزير سينيٽر اسحاق ڊار، مصر جي پرڏيهي وزير ڊاڪٽر بدر عبدالعاطي سان ٽيليفونڪ رابطو ڪيو

ٻنهي اڳواڻن پاران خطي جي تازي صورتحال تي خيالن ڏي وٺ، سعودي عرب تي حوثي حملن جي مذمت

علائقائي معاملن تي رابطا ۽ هم آهنگي وڌائڻ لاءِ ۽ فورم جو ايندڙ اجلاس جلد منعقد ڪرڻ جي اميد ظاهر

اسلام آباد (اي پي پي) نائب وزيراعظم ۽ پرڏيهي وزير سينيٽر محمد اسحاق ڊار، مصر جي پرڏيهي وزير ڊاڪٽر بدر عبدالعاطي سان ٽيلي فون تي ڳالهه ٻولهه ڪئي. آچر ڏينهن پرڏيهي آفيس جي ترجمان پاران جاري بيان مطابق ٻنهي پرڏيهي وزيرن خطي جي تازي صورتحال تي خيالن ڏي وٺ ڪئي. ٻنهي اڳواڻن سعودي عرب تي حوثي حملن جي شديد مذمت ڪندي سعودي عرب جي خودمختياري، علائقائي سلامتي ۽ سلامتي لاءِ مڪمل يڪجهتي ۽ حمايت جو ورجاءُ ڪيو. پاڪستان مصر ترڪيه ۽ سعودي عرب تي ٻڌل آر فور (R - 4) فريم ورڪ تحت تعاون تي به ڳالهه ٻولهه ڪئي ۽ گڏيل لاڳاپن کي وڌيڪ مضبوط بڻائڻ ۽ علائقائي معاملن تي رابطا ۽ هم آهنگي وڌائڻ لاءِ آر فور جو ايندڙ اجلاس جلد منعقد ڪرڻ جي اميد ظاهر ڪئي.

پاڪستان جي ڀاڙين ۽ غريب طبقو سماجي ۽ معاشي خطرن ڪي منهن ڏئي رهيو آهي: عالمي بئنڪ

وچولي ۽ غريب طبقن کي پنهنجي آمدنيءَ جو 70 کان 80 سيڪڙو کاڌي پيتي تي خرچ ڪرڻو پوي ٿو

وچ اوڀر، اتر آفريڪا، افغانستان ۽ پاڪستان واري خطي جا ماڻهو روزانو 3 ڊالرن کان گهٽ آمدنيءَ تي گذارو ڪن ٿا

غربت جا ناڪاري رجحان اڃا وڌيڪ وقت به برقرار رهي سگهن ٿا، جنهن سان معاشي مشڪلاتون وڌنديون

اسلام آباد (اي پي پي) عالمي بئنڪ جي رپورٽ مطابق پاڪستان جي 80 سيڪڙو گهٽ آمدني واري آبادي ڀاڙين علائقن ۾ رهندڙ آهي، جنهن کي مختلف سماجي ۽ معاشي خطرن کي منهن ڏيڻو پئجي رهيو آهي. ملڪ جو امير طبقو پنهنجي آمدني جو اٽڪل 20 کان 30 سيڪڙو حصو خوراڪ تي خرچ ڪري ٿو جڏهن ته ٻئي پاسي وچولي ۽ غريب طبقن جو هڪ وڏو انگ پنهنجي مجموعي آمدني جو 70 کان 80 سيڪڙو خوراڪ جون ضرورتون پوريون ڪرڻ تي خرچ ڪري ٿو. رپورٽ مطابق روزمره استعمال جي شين جي قيمتن ۾ اضافي سبب اهي طبقا وڌيڪ متاثر ٿين ٿا. عالمي بئنڪ مطابق 21 هين صديءَ جي پهرين ڏهاڪي دوران وچ اوڀر، اتر آفريڪا، افغانستان ۽ پاڪستان جي خطي ۾ غربت ۾ نمايان گهٽتائي واقع ٿي جڏهن ته 2019ع ۾ اها اڳيرائي متاثر ٿي چاڪاڻ ته ڪورونا وائرس جي وبا ڪانپوءِ غربت جي شرح ۾ بيهر اضافو ٿيو آهي. عالمي بئنڪ مطابق 2024ع ۾ خطي جي 14.3 سيڪڙو آبادي جي روزانو آمدني 3 ڊالر کان گهٽ هئي جڏهن ته عالمي سطح تي اها شرح 10.4 سيڪڙو هئي چاڻايل خطي جي ملڪن ۾ 26.9 سيڪڙو آبادي جي روزانو آمدني 4.20 ڊالر هئي جڏهن ته سڄي دنيا ۾ اها شرح 18.9 سيڪڙو هئي. عالمي بئنڪ خدشي جو اظهار ڪيو آهي ته غربت جي شرح جا ناڪاري رجحان 2026ع ۾ برقرار رهي سگهن ٿا. واضح رهي ته پاڪستان ۾ غربت جي شرح ۾ گهٽتائي ۽ آمدني جي وسيلن کي هٿي وٺرائڻ لاءِ وفاقي حڪومت طرفان ڪيترن ئي منصوبن تي عملدرآمد جاري آهي ته جئين معاشري جي گهٽ آمدني وارن طبقن جي آمدني ۾ اضافي کي يقيني بڻائي سگهجي.

وزيراعليٰ سنڌ کي مير رضا ڪيس جي سيل ٿيل رپورٽ ملي وئي

سيل ٿيل رپورٽ سنڌ ڪابينا جي اجلاس ۾ کولي پيش ڪئي ويندي

سنڌ ڪابينا جو اجلاس اڱاري ڏينهن وزيراعليٰ هائوس ڪراچي ۾ ٿيندو: ترجمان

ڪراچي (بيورو رپورٽ) وزيراعليٰ سنڌ سيد مراد علي شاهه کي مير رضا ڪيس جي سيل ٿيل رپورٽ ملي وئي آهي. وزيراعليٰ سنڌ جي ترجمان عبدالرشيد چنا موجب مير رضا ڪيس جي سيل ٿيل رپورٽ سنڌ ڪابينا جي اجلاس ۾ کولي پيش ڪئي ويندي، جڏهن ته رپورٽ تي عملدرآمد بابت حتمي فيصلو سنڌ ڪابينا ڪندي. ترجمان موجب سنڌ ڪابينا جو اجلاس اڱاري ڏينهن وزيراعليٰ هائوس ڪراچي ۾ ٿيندو جنهن ۾ مير رضا ڪيس جي رپورٽ کولي پيش ڪئي ويندي ۽ ان تي عملدرآمد بابت غور ڪيو ويندو.

ڪارساز سانحو پاڪستان جي تاريخ جو ڪارو ڏينهن آهي: سسئي پليجو

محترمه جي وطن واپسيءَ تي نشانو بڻائڻ جي بزدلاڻي ڪوشش ڪئي وئي

19 سالن ڪانپوءِ به سانحي ڪار ساز جي شهيدن جون يادون تازيون آهن

ڪراچي (بيورو رپورٽ) اڳوڻي صوبائي وزير ۽ سينيٽر سسئي پليجو سانحي ڪار ساز جي شهيدن کي ڀيٽا پيش ڪندي چيو آهي ته اسان سانحي ڪارساز جي شهيدن کي سرخ سلام پيش ڪريون ٿا. هي ڏينهن پاڪستان جي تاريخ جو هڪ ڪارو ڏينهن آهي جڏهن شهيد محترمه بينظير ڀٽو جي وطن واپسيءَ تي دهشتگردي ذريعي کين نشانو بڻائڻ جي بزدلاڻي ڪوشش ڪئي وئي، پر دشمن قوم جي عظيم اڳواڻ کي نه ڊيڄاري سگهيا ۽ نه ئي جهڪائي سگهيا. سسئي پليجو چيو ته سانحي ڪار ساز جي شهيدن جمهوريت جي بحالي ۽ استحڪام لاءِ تاريخ ساز قربانيون ڏنيون. انهن جون قربانيون جمهوريت جي تاريخ جو هڪ ناقابل فراموش باب آهن جنهن کي قوم هميشه ياد رکندي. هن چيو ته قوم ڪڏهن به اهو وساري نه سگهندي ته شهيدن جمهوريت ۽ عوامي حقن جي خاطر پنهنجون جانيون قربان ڪيون ۽ آمريت جو رستو روڪڻ لاءِ جدوجهد ڪئي. پاڪستان پيپلز پارٽي جي قيادت کان وٺي ڪارڪنن تائين جمهوريت جي بقا لاءِ قربانين جي هڪ لازوال تاريخ رقم ڪئي وئي آهي. اڳوڻي صوبائي وزير چيو ته 19 سالن ڪانپوءِ به سانحي ڪار ساز جي شهيدن جون يادون تازيون آهن جڏهن ته آمريت جو رستو روڪڻ لاءِ ڪيل جدوجهد پاڪستان جي تاريخ جو اهم حصو آهي. سسئي پليجو وڌيڪ چيو ته اڄ به جيڪڏهن آمريت ۽ جبر جو رستو اختيار ڪرڻ جي ڪوشش ڪئي وئي ته عوام شهيدن جي لازوال قربانين کي ياد رکندي هر ظلم ۽ ڏاڍ جي اڳيان پٽ بڻجي بيهندو. هن چيو ته اسان سانحي ڪار ساز جي شهيدن کي ڀرپور خراج عقيدت پيش ڪريون ٿا ۽ سندن قربانين کي سلام پيش ڪريون ٿا. شهيدن جي جدوجهد ۽ قربانيون ايندڙ نسلن لاءِ مشعل راهه آهن. جيڪي جمهوريت، عوامي حقن ۽ جمهوري قدرن جي تحفظ لاءِ هميشه رهنمائي ڪنديون رهنديون.

ڪراچي ۾ فليٽ مان عورت جو لاش ملڻ جو ڪيس مڙس خلاف داخل

واقعي جو ڪيس مقتولا جي مڙس خلاف سندس ڀاءُ جي فرياد تي داخل ڪيو ويو

جوابدار ڏيڍ سال اڳ ٻي شادي ڪئي هئي، پرشاديءَ واري حقيقت لڪائي رکي هئي: پوليس

گرفتار جوابدار کان قتل جي واقعي بابت وڌيڪ پڇا ڳاڇا ڪئي پئي وڃي

ڪراچي (بيورو رپورٽ) ڪراچي جي علائقي احسن آباد ۾ گذريل هفتي فليٽ مان عورت جو لاش ملڻ واري واقعي جو ڪيس مقتولا جي مڙس خلاف سندس ڀاءُ جي فرياد تي داخل ڪيو ويو آهي. جڏهن ته پوليس ڪيس ۾ نامزد جوابدار کي گرفتار ڪري ورتو آهي. پوليس موجب واقعي جو ڪيس سائيٽ سپر هاءِ وي ٿاڻي تي قتل جي قلم تحت داخل ڪيو ويو آهي. ڪيس ۾ مقتولا جي مڙس کي نامزد ڪيو ويو آهي جنهن کي گرفتار ڪري واقعي بابت وڌيڪ جاچ شروع ڪئي وئي آهي. پوليس جو چوڻ آهي ته جوابدار ڏيڍ سال اڳ عورت سان ٻي شادي ڪئي هئي، پر مبينا طور هن پنهنجي شاديءَ واري حقيقت لڪائي رکي هئي. پوليس موجب هڪ مهينو اڳ به جوابدار مبينا طور پنهنجي زال کي نشي آور دوائون کارايون هيون، جنهن سبب عورت جي طبيعت خراب ٿي وئي هئي ۽ کيس اسپتال منتقل ڪيو ويو هو. پوليس اختيارين جو چوڻ آهي ته گرفتار جوابدار کان قتل جي واقعي بابت وڌيڪ پڇا ڳاڇا ڪئي پئي وڃي. جڏهن ته عورت جي موت جو اصل سبب پوسٽ مارٽم رپورٽ اچڻ کانپوءِ معلوم ٿي سگهندو. پوليس موجب واقعي جي مختلف پاسن کان جاچ جاري آهي ۽ پوسٽ مارٽم رپورٽ سميت ٻين ثبوتن جي روشنيءَ ۾ وڌيڪ قانوني ڪارروائي ڪئي ويندي.

ڪراچي ۾ شادي تقريب ۾ شرڪت لاءِ آيل شخص کي هٿياربندن قتل ڪري ڇڏيو

سهراب ڳوٺ ۾ واقع نورخان ڳوٺ ۾ فائرنگ 50 سالن جو عثمان مارجي ويو

مقتول لياري مان شادي تقريب ۾ شرڪت لاءِ آيو هو، جوابدارن ڪيس ٻاهر گهرائي گوليون هڻيون: پوليس

ڪراچي (بيورو رپورٽ) ڪراچي جي علائقي سهراب ڳوٺ ۾ واقع نور خان ڳوٺ ۾ فائرنگ جي واقعي دوران هڪ شخص مارجي ويو. پوليس لاش کي قانوني ڪارروائي لاءِ عباسي شهيد اسپتال منتقل ڪيو جتي مقتول جي سڃاڻپ 50 سالن جي عثمان طور ٿي. ڊي ايس پي سهراب ڳوٺ اورنگزيب خٽڪ بڌايو ته ابتدائي معلومات موجب عثمان لياري مان هڪ شادي جي تقريب ۾ شرڪت ڪرڻ لاءِ آيو هو جوابدارن ڪيس ٻاهر گهرايو گوليون هڻي قتل ڪيو ۽ اتان فرار ٿي ويا. مقتول لياري جو رهواسي هو اهو واقعو ذاتي دشمني جو نتيجو لڳي ٿو پوليس في الحال خاندان کان وڌيڪ معلومات گڏ ڪري رهي آهي ڪورنگي نمبر اڍائي سيڪٽر 32 A جي ويجهو فليٽ مان ڦندو ٻڌل 25 سالن جي نوجوان شهريار ولد ديوان جو لاش مليو

دهشتگردي خلاف جنگ ۾ پوري قوم سيڪيورٽي فورسز سان گڏ بيٺل آهي: حنيف عباسي

ملڪ دشمن عنصرن ۽ سندن سهولتڪارن کي ڪنهن به صورت ۾ بخش نه ڪيو ويندو

پاڪستان جي امن ۽ استحڪام کي نقصان پهچائڻ وارن کي قانون جي ڪٽهڙي ۾ آندو ويندو

اسلام آباد (اي پي پي) ريلوي واري وفاقي وزير محمد حنيف عباسي بلوچستان ۾ ڪامياب انٽيليجنس بيسڊ آپريشنز تي سيڪيورٽي فورسز کي خراج تحسين پيش ڪندي چيو آهي ته ڪوئيٽا، نوشڪي ۽ خضدار ۾ 8 دهشتگردن کي مارڻ سيڪيورٽي فورسز جي وڏي ڪاميابي آهي. ريلوي واري وزارت مان جاري بيان ۾ هن چيو ته دهشتگردي خلاف جنگ جاري آهي پوري قوم پنهنجي بهادر سيڪيورٽي فورسز سان گڏ بيٺل آهي. وفاقي وزير چيو ته ملڪ دشمن عنصرن ۽ سندن سهولتڪارن کي ڪنهن صورت نه ڇڏيو ويندي دهشتگردي جي مڪمل خاتمي تائين سيڪيورٽي فورسز سان گڏ بيٺل آهيون. وفاقي وزير محمد حنيف عباسي چيو ته پاڪستان جي امن ۽ استحڪام کي نقصان پهچائڻ وارن کي قانون جي ڪٽهڙي ۾ آندو ويندو.

ڪارساز سانحي جي شهيدن جون قربانيون هميشه ياد رکيون وينديون: يوسف رضا گيلاني

اسلام آباد (اي پي پي) سينيٽ چيئرمين سيد يوسف رضا گيلاني ڪارساز سانحي جي ورسي جي موقعي تي پنهنجي پيغام ۾ چيو آهي ته ڪارساز سانحي جي ڏکوئيندڙ رات اڄ به منهنجي اکين آڏو آهي، مان پاڻ ان ٽرڪ ۾ موجود هئس، شهيدن ۾ ڪجهه اهڙن ماڻهن جون ميتون به شامل هيون جن جي سڃاڻپ ان وقت معلوم نه ٿي سگهي، هن ڏکوئيندڙ سانحي جمهوريت لاءِ ڏنل قربانين جي هڪ دردناڪ تاريخ رقم ڪئي. شهيدن جون قربانيون هميشه ياد رکيون وينديون. کين عقيدت جو سلام آهي. سينيٽ سيڪريٽريٽ مان جاري بيان موجب سينيٽ چيئرمين شهيد بينظير ڀٽو ۽ جمهوريت خاطر پنهنجي جانين جو نذرانو پيش ڪندڙ سمورن شهرين کي زبردست خراج عقيدت پيش ڪندي چيو ته ڪارساز سانحو پاڪستان جي سياسي تاريخ جو هڪ ڏکوئيندڙ واقعو آهي جنهن جمهوريت سان وابستگي سياسي استقامت ۽ قومي عزم جي اهڙي داستان رقم ڪئي جنهن کي ڪڏهن به وساري نٿو سگهجي. شهيدن جو رت پاڪستان ۾ جمهوري قدرن جي استحڪام جي جدوجهد جو روشن باب آهي. هن چيو ته شهيد بينظير ڀٽو مشڪلاتن ڌمڪين ۽ سنگين خطرن باوجود پاڪستان اچي عوام سان پنهنجي پختي تعلق ۽ جمهوري جدوجهد ساز پنهنجي پختي وابستگي جو ثبوت ڏنو. ڪارساز سانحي دوران قيمتي انساني جانين جو نقصان پوري قوم لاءِ گهرو صدمو هو جڏهن ته هن سانحي باوجود جمهوريت لاءِ جدوجهد جو عزم ڪمزور نه ٿيو. هن چيو ته اهو واقعو هڪ حقيقت جي ياد ڏياري ٿو ته جمهوري حقن عوامي خودمختياري ۽ سياسي آزادين جو تحفظ وڏين قربانين ۽ ثابت قدمي جي تقاضا ڪري ٿو. ڪار ساز سانحي جي شهيدن جون قربانيون پاڪستان ۾ جمهوري نظام جي تسلسل ۽ آئين جي بالادستي لاءِ اسان جي ذميوارين کي وڌيڪ اجاگر ڪري ٿي.

ڪارساز سانحي جي شهيدن جون قربانيون تاريخ جو نه وسارڻ جوڳو باب آهن: فيصل ڪريم ڪنڍي

پشاور (اي پي پي) خيبر پختونخوا جي گورنر فيصل ڪريم ڪنڍي چيو آهي ته ڪارساز سانحي جي شهيدن جون قربانيون پاڪستان پيپلزپارٽي جي تاريخ ۽ جمهوريت جي جدوجهد جا نه وسارڻ جوڳو باب آهن پنهنجي هڪ پيغام ۾ خيبر پختونخوا جي گورنر فيصل ڪريم ڪنڍي چيو ته شهيد بينظير ڀٽو جي استقبال لاءِ آيل جيالن جمهوريت، آئين جي بالادستي ۽ عوام جي حڪمراني واري حق لاءِ پنهنجي جانين جو نذرانو پيش ڪيو. پاڪستان پيپلزپارٽي شهيدن جي پارٽي آهي، جنهن جي بنيادن ۾ شهيد ذوالفقار علي ڀٽو، شهيد بينظير ڀٽو ۽ هزارين جيالن جو رت شامل آهي. اهي قربانيون اسان لاءِ عزم، حوصلي ۽ عوامي خدمت جو روشن مثال آهن هن چيو ته چيئرمين بلاول ڀٽو زرداري جي قيادت ۾ شهيدن جو مشن جمهوري قدرن کي هٿي وٺرائڻ ۽ عوامي حقن جي تحفظ جي جدوجهد جاري رهندي. ڪارساز سانحي جي شهيدن کي سلام انهن جون قربانيون هميشه اسان جي دلين ۾ زنده رهنديون.

سياست جو خاتمو امن برداشت، رواداري ۽ بين المذاهب هم آهنگيءَ جو فروغ وقت جي اهم ضرورت آهي ملڪ جي ترقي ۽ استحڪام لاءِ جمهوريت کي مضبوط ڪرڻ ۽ سمورن شهرين خاص طور تي اقليتن سميت محروم طبقن جي حقن جو تحفظ يقيني بڻائڻ ضروري آهي اڳواڻن وڌيڪ چيو ته سانحي ڪار ساز جي شهيدن جي قربانين کي حقيقي خراج عقيدت پيش ڪرڻ جو بهترين طريقو جمهوريت جي تسلسل عوامي خدمت ۽ شهيدن جي نظريي تي ثابت قدم رهڻ آهي شهيدن جو رت رائيگان نه ويندو ۽ سندن لازوال قربانيون ايندڙ نسلن لاءِ مشعل راهه رهنديون هنن دعا ڪئي ته الله تعاليٰ سانحي ڪار ساز جي سمورن شهيدن جي مغفرت فرمائي، سندن درجا بلند ڪري ۽ پوئين کي صبر جميل عطا فرمائي آمين

12 مئي ۽ اهڙن ٻين واقعن ۾ ملوث ڪردار سينيٽ جي سامهون آهن: سعيد غني

18 آڪٽوبر ۽ 27 ڊسمبر جا سانحا انهي ئي هڪ سلسلي جي ڪڙي هئا

شهيدن جي قبرن تي حاضري ڀرڻ ۽ فاتحه خواني ڪرڻ ڪانپوءِ ميڊيا سان ڳالهه ٻولهه

ڪراچي (بيورو رپورٽ) سنڌ جي محنت، افرادي قوت ۽ سماجي تحفظ واري صوبائي وزير سعيد غني چيو آهي ته پيپلز پارٽي جي اعليٰ قيادت جو حڪم آهي ته سمورن شهيدن کي نه رڳو ياد رکيو وڃي پر انهن جي وارثن سان به ڪان وڏو رابطو رکيو وڃي. سانحي 12 مئي ۽ اهڙن ٻين واقعن ۾ ملوث ڪردار سينيٽ جي سامهون آهن. جڏهن ته 18 آڪٽوبر ۽ 27 ڊسمبر جا سانحا هڪ ئي سلسلي جي ڪڙي هئا. پيپلز پارٽي جي حڪومت اچڻ ڪانپوءِ ٻنهي واقعن جي جاچ ڪرائي وئي ۽ اسڪاٽ لينڊ يارڊ ۽ گڏيل قومن کي به جاچ جي عمل ۾ شامل ڪيو ويو پر بدقسمتي سان عدالتن ۾ ڪيسن جو نتيجو اهو نڪتو جو جوابدار بري ٿي ويا. اهڙن خيالن جو اظهار هن گذريل ڏينهن پيپلز پارٽي سنڌ جي جنرل سيڪريٽري سينيٽر وقار مهدي ۽ ٻين پارٽي اڳواڻن سان گڏ اعظم بستي قبرستان ۾ سانحي ڪار ساز جي شهيدن جي قبرن تي حاضري ڀرڻ ۽ فاتحه خواني ڪرڻ ڪانپوءِ ميڊيا سان ڳالهائيندي ڪيو. ان موقعي تي سنڌ جي وزير جو صلاحڪار سيد نجمي عالم، ضلعي اوڀر جو صدر اقبال ساند، فرحان غني، لالا رحيم، سرور غازي ۽ پيپلز پارٽي جا ٻيا اڳواڻ پڻ موجود هئا. سعيد غني ۽ ٻين اڳواڻن اعظم بستي قبرستان ۾ دفن ٿيل سانحي ڪار ساز جي ستن شهيدن جي قبرن تي حاضري ڀري، فاتحه خواني ڪئي ۽ گلن جا گلدستا پيش ڪيا. صوبائي وزير سعيد غني چيو ته پيپلز پارٽي هر سال 18 آڪٽوبر جي شهيدن جي قبرن تي حاضري ڀري کين ياد ڪندي آهي. اعظم بستي قبرستان ۾ پڻ سانحي ڪار ساز جا ست شهيد دفن ٿيل آهن هن چيو ته سانحي ڪار ساز ۾ شهيد ٿيلن جي اڪثريت نوجوانن جي هئي، جن جي عمر لڳ ڀڳ 25 سال يا ان کان به گهٽ هئي. هن چيو ته سانحي ڪار ساز ڪانپوءِ واقعي واري هنڌ کي ڌوئي صاف ڪيو ويو ۽ شاهدن ۽ ثبوتن کي ختم ڪيو ويو...

ايف آءِ اي پاران اميگريشن فراڊ جي متاثر شهري کي 11 لک رپيا واپس

ڪنسلٽنٽ اميگريشن ۾ مدد جي نالي تي اجمل کان رقم وصول ڪئي هئي: ايف آءِ اي

اينٽي هيومن ٽريفڪنگ جاچ دوران رقم هٿ ڪري متاثر شهري کي واپس ڪئي

ڪراچي (بيورو رپورٽ) ايف آءِ اي پاران اميگريشن فراڊ جي متاثر شهري کي 11 لک رپيا واپس. وفاقي جاچ اداري ايف آءِ اي جي اينٽي هيومن ٽريفڪنگ سرڪل ڪراچي اميگريشن فراڊ جي متاثر شهري اجمل خان کي 11 لک رپيا واپس ڪرايا. ايف آءِ اي جي ترجمان موجب، هڪ مبينا اميگريشن ڪنسلٽنٽ ڪينيڊا جي اميگريشن ۾ مدد جي نالي تي اجمل خان کان رقم وصول ڪئي هئي. جاچ دوران رقم هٿ ڪري متاثر شهري کي واپس ڪئي وئي بحرين ورڪ ويزا فراڊ ڪيس ۾ جوابدار گرفتار. ايف آءِ اي انساني اسمگلنگ جي هڪ ٻئي ڪيس ۾ ياسين خان کي گرفتار ڪيو. ترجمان موجب، جوابدار تي هڪ شهري کي بحرين جو ورڪ ويزا ڏيارڻ جي نالي تي اٺ لک رپيا وٺڻ جو الزام آهي. جنهن مان پنج لک ويهه هزار رپيا اڳواٽ وصول ڪيا ويا هئا. ويزا بابت شڪ پيدا ٿيڻ ڪانپوءِ شهري کي سفر جي اجازت نه ملي، جنهن بعد معاملو ايف آءِ اي تائين پهتو ڪيس جي وڌيڪ جاچ جاري آهي. ظفر سينٽر ۾ مبينا غيرقانوني ڪال سينٽر پڪڙيو ويو 11 جوابدار گرفتار نيشنل سائبر ڪرائم انوسٽيگيشن ايجنسي (اين سي سي آءِ اي) ڪراچي زون شاهراهه فيصل تي ظفر سينٽر جي پهرين منزل تي قائم هڪ مبينا غيرقانوني انٽرنيشنل ڪال سينٽر تي ڇاپو هنيو. جتان مالڪ ياسر گلگتي سميت 11 جوابدارن کي گرفتار ڪيو ويو. اين سي سي آءِ اي موجب، ڪال سينٽر ذريعي آمريڪي شهرين کي مبينا طور جعلي بينڪن ۽ مالي ادارن جا نمائندا بڻجي فون ڪيا ويندا هئا جوابدارن تي شهرين کان ڳجهي بينڪنگ معلومات سوشل سيڪيورٽي نمبرن، ڪريڊٽ ۽ ڊيبٽ ڪارڊن جي تفصيلن ۽ ٻين ذاتي معلومات حاصل ڪرڻ جا الزام آهن

ڪراچي ۾ شاهين فورس جو ڌوڙن سان مقابلو، هڪ جوابدار مارجي ويو

ڪورنگي ۾ پراڻي برمي ڪالوني ويجهو ڦرلٽ ڪندڙ جوابدارن سان پوليس جو مقابلو ٿيو

فائرنگ جي ڏي وٺ ۾ جوابدار شهباز ولد انور مارجي ويو، هٿيار ۽ ڦريل موبائيل فون هٿ

ڪراچي (بيورو رپورٽ) ڪراچي عوامي ڪالوني ٿاڻي جي حد ڪورنگي سيڪٽر 27 ۾ پراڻي برمي ڪالوني جي ويجهو ٻه هٿياربند ڌوڙو شهرين کي ڦرڻ جي ڪوشش ڪري رهيا هئا، جڏهن اطلاع ملڻ تي شاهين فورس پوليس جا اهلڪار موقعي تي پهچي ويا. پوليس کي ڏسي جوابدارن شهري مرڪز علي کان موبائيل فون ڦر ڪيو ۽ فرار ٿيڻ جي ڪوشش ڪئي پوليس اهلڪارن سندن پيڇو ڪيو پيڇو ڪرڻ دوران جوابدارن پوليس تي فائرنگ ڪري ڏني پوليس جي جوابي فائرنگ ۾ هڪ جوابدار مارجي ويو مارجي ويل جوابدار جي سڃاڻپ شهباز ولد انور طور ٿي آهي مارجي ويل جوابدار جي قبضي مان هڪ 30 بور جو پسٽل گوليون ۽ شهري کان ڦر ڪيل موبائيل فون هٿ ڪيو ويو آهي جوابدار جي لاش کي ضروري قانوني ڪارروائي لاءِ اسپتال منتقل ڪيو ويو آهي فرار ٿيڻ ۾ ڪامياب ٿيل ٻئي جوابدار کي گرفتار ڪرڻ لاءِ ڪوششون جاري آهن پوليس جو چوڻ آهي ته جوابدار جي اڳوڻي ڏوهاري رڪارڊ جي پڻ تصديق ڪئي پئي وڃي

ڪارساز سانحي جي ڏينهن جمهوريت جي دشمنن عوام جي اميدن تي حملو ڪيو: شرميلا فاروقي

18 آڪٽوبر 2007ع تي شهيد بينظير ڀٽو جي حفاظت لاءِ جيالن جانين جا نذرانا پيش ڪيا

شهيدن جو رت جمهوريت، عوامي حقن ۽ پيپلز پارٽيءَ جي جدوجهد جي تاريخ ۾ هميشه روشن رهندو

اسلام آباد (اي پي پي) قومي اسيمبلي جي ميمبر ۽ پاڪستان پيپلز پارٽي ڪراچي ڊويزن جي اطلاعات سيڪريٽري شرميلا فاروقي ڪارساز سانحي جي ورسي تي پنهنجي پيغام ۾ چيو آهي ته ڪارساز سانحي جي شهيدن کي خراج عقيدت پيش ڪريون ٿا، 18 آڪٽوبر 2007ع پاڪستان جي تاريخ جو اهو افسوسناڪ ڏينهن آهي، جڏهن جمهوريت جي دشمنن عوام جي اميدن تي حملو ڪيو. شهيد محترمه بينظير ڀٽو جي وطن واپسي تي دهشتگردن جي ناپاڪ ارادن کي ناڪام بڻائيندي جيالن پنهنجي جانين جو نذرانو پيش ڪيو بي بي ميڊيا سيل مان جاري پيغام ۾ شرميلا فاروقي چيو ته شهيدن جو رت جمهوريت، عوامي حقن جي حڪمراني ۽ پيپلز پارٽي جي جدوجهد جي تاريخ ۾ هميشه روشن رهندو هن چيو ته ڪارساز سانحي جي شهيدن ثابت ڪيو ته پيپلز پارٽي جا ڪارڪن جمهوريت ۽ عوام جي حقن لاءِ هر قرباني ڏيڻ تي تيار آهن. دهشتگردي ۽ انتهاپسندي خلاف پاڪستان جي جدوجهد ۾ ڪارساز سانحي جي شهيدن جي قرباني هڪ ناقابل فراموش باب آهي. پاڪستان پيپلزپارٽي شهيدن جي مشن کي اڳتي وڌائيندي آئين، جمهوريت، رواداري ۽ عوامي حقن جي تحفظ لاءِ پنهنجي جدوجهد جاري رکندي.

بقايا 14 روزاني عبرت

بابت وفاقي وزير احسن اقبال چيو ته اسپارڪو جي سهڪار سان ناروال ۾ پهريون پيرو عالمي ورلڊ اسپيس ويڪ 2026ع ملهايو ويو جنهن جو مقصد نوجوان نسل ۾ خلائي علم سائنسي تحقيق ۽ جديد ٽيڪنالاجي بابت شعور اجاگر ڪرڻ آهي...

بقايا 15 روزاني عبرت

ڊاڪٽر محمد معيزو 20 کان 22 آڪٽوبر تائين پاڪستان جو سرڪاري دورو ڪندو دوري دوران ٻه طرفن لاڳاپن جي سمورن پهلوئن جو جائزو وٺڻ ڪانسواءِ واپار سيڙپڪاري، صحت، تعليم سياحت، زراعت، دفاع، بحري سلامتي ۽ موسمياتي تبديلي سميت مختلف شعبن ۾ سهڪار کي هٿي وٺرائڻ تي ڳالهيون ڪيون وينديون...

بقايا 16 روزاني عبرت

سينيٽر وقار مهدي، صوبائي وزير سيد ناصر حسين شاهه صوبائي وزير سعيد غني، صوبائي وزير سيد ذوالفقار علي شاهه ۽ وڏي وزير جي اقليتي معاملن بابت خاص معاون ڊاڪٽر شام سندر آڊواڻي سميت ٻين اڳواڻن سانحي ڪار ساز جي شهيدن کي شاندار لفظن ۾ خراج عقيدت پيش ڪيو...

بقايا 11 روزاني عبرت

ڪوئيٽا، نوشڪي ۽ خضدار ۾ پارٽي حمايت يافته فتنه الهندوستان جي دهشتگردن خلاف ڪامياب آپريشنز تي سيڪيورٽي فورسز کي خراج تحسين پيش ڪيو آهي...

بقايا 12 روزاني عبرت

شهيدن کي خراج عقيدت پيش ڪندي چيو آهي ته آئين جي بالادستي، عوام جي حڪمراني ۽ جمهوري قدرن جو تحفظ ڪارساز سانحي جي شهيدن جي قربانين جي تقاضا آهي...

بقايا 13 روزاني عبرت

بقايا 6 روزاني عبرت

بقايا 7 روزاني عبرت

بقايا 8 روزاني عبرت

بقايا 9 روزاني عبرت

بقايا 10 روزاني عبرت

بقايا 2 روزاني عبرت

بقايا 3 روزاني عبرت

بقايا 4 روزاني عبرت

بقايا 5 روزاني عبرت

CLASSIFIED ADVERTISMENT

ڪورٽ نوٽيس

عدالت ۾ جناب سول/ فيملي جج X حيدرآباد (روبرو جناب فراز ميمڻ)
فيملي سوٽ نمبر سال 2026
مسمات Zulqaif ڌيءَ محمد لقمان زال محمد آصف رهندڙ گهر نمبر GW/1914 گرو نگر تلاب نمبر 3 حيدرآباد... پليئنٽف... بخلاف... محمد آصف ولد غلام حسين رهندڙ گهر نمبر 110 محلا الياس آباد پلاٽ نمبر 108 مارڪيٽ حيدرآباد ... ڊفينڊنٽس
مٿين ڊفينڊنٽس ڏانهن:
جيئن ته مٿين پليئنٽف توهان جي نڪاح ٽوڙائڻ ۽ جهيز جي واپسي لاءِ درخواست داخل ڪئي آهي تهنڪري توهان کي هن اخباري نوٽيس ذريعي آگاهه ٿو ڪجي ته 23-10-2026 تي وقت 8.30 بجه صبح جو توهان پاڻ يا ڪنهن وڪيل جي معرفت هن ڪورٽ ۾ حاضر رهي پنهنجا جواب داخل ڪندا توهانجي غيرحاضر رهڻ جي صورت ۾ ڪيس کي هڪطرفو ٻڌي قانون موجب فيصلو ڪيو ويندو
سول/ فيملي جج X حيدرآباد

ڪورٽ نوٽيس

عدالت ۾ جناب سول/ فيملي جج مٽجهند
فيملي سوٽ نمبر 22 سال 2026
مسمات Sahijan زال شهمير ذات رند رهندڙ رني ڪوٽ روڊ نزد سيوهڻ تعلقو مانجهند ضلع ڄامشورو... پليئنٽف... بخلاف... عبدالڪريم ولد احمد علي ذات رند رهندڙ ڳوٺ ارباب خان تعلقو ٿانو بولا خان ضلعو ڄامشورو ... ڊفينڊنٽس
مٿين ڊفينڊنٽس ڏانهن:
جيئن ته مٿين پليئنٽف توهان جي نڪاح ٽوڙائڻ لاءِ درخواست داخل ڪئي آهي تهنڪري توهان کي هن اخباري نوٽيس ذريعي آگاهه ٿو ڪجي ته 21-10-2026 تي وقت 8.30 بجه صبح جو توهان پاڻ يا ڪنهن وڪيل جي معرفت هن ڪورٽ ۾ حاضر رهي پنهنجا جواب داخل ڪندا توهانجي غير حاضر رهڻ جي صورت ۾ ڪيس کي هڪطرفو ٻڌي قانون موجب فيصلو ڪيو ويندو
سول/ فيملي جج مٽجهند

ڪورٽ نوٽيس

عدالت ۾ سول/ فيملي جج اينڊ جي ايم I سعيد آباد (روبرو جناب عبدالستار)
فيملي سوٽ نمبر 11 سال 2026
عبدالله سليمان ولد محمد سليمان ذات ميمڻ رهندڙ وارڊ نمبر 01 ميمڻ محلا سعيد آباد ضلعو مٽياري اپليڪينٽ... بخلاف... (1) مسمات زينب ڌيءَ محمد سليمان (2) مسمات حاجره (Hujra) ڌيءَ محمد سليمان (3) عبدالرحمن شهزاد ولد محمد سليمان (4) مسمات اقصيٰ سليمان ڌي محمد سليمان (5) مسمات ڪلثوم ڌيءَ محمد سليمان (6) مسمات حفظ (Hafsa) ڌيءَ محمد سليمان (7) مسمات نمرا ڌيءَ محمد سليمان (8) عبدالرحيم ولد محمد سليمان سيريل نمبر 1 کان 8 سڀ مسلم بالغ رهندڙ وارڊ نمبر 01 ميمڻ محلا سعيد آباد ضلعو مٽياري (9) عبدالقيوم ولد محمد سليمان (عمر 17 سال) (10) مسمات آسيه ڌيءَ محمد سليمان (عمر 16 سال) (11) بيبي نسا ڌيءَ محمد سليمان (عمر 14 سال) سيريل نمبر 09 کان 11 مائنر معرفت ڀاءُ عبدالله سليمان (12) جنرل پبلڪ ايٽ لارج... اپوننٽس
مٿين اپوننٽس ڏانهن:
جيئن ته مٿين اپليڪينٽ گارڊين درخواست زير قلم 7،10 گارڊين اينڊ وارڊ ايڪٽ تحت درخواست داخل ڪئي آهي تهنڪري توهان کي هن اخباري نوٽيس ذريعي آگاهه ٿو ڪجي ته 20-10-2026 تي وقت 8.30 بجه صبح جو توهان پاڻ يا ڪنهن وڪيل جي معرفت هن ڪورٽ ۾ حاضر رهي پنهنجا جواب داخل ڪندا توهانجي غيرحاضر رهڻ جي صورت ۾ ڪيس کي هڪطرفو ٻڌي قانون موجب فيصلو ڪيو ويندو
سول/ فيملي جج اينڊ جي ايم I سعيد آباد

عام اطلاع

هرعام وخاص کي آگاهه ٿو ڪجي ته اٿون بينا بانو توصيف زال محمد توصيف شناختي ڪارڊ نمبر 4130409057644 حيدرآباد ڊويزن آفيسرز ڪوآپريٽو هائوسنگ سوسائٽي حيدرآباد ۾ واقع پلاٽ نمبر 222 ايراضي 400 مربع گز جو سودو ان جي حقيقي مالڪ ٿالي اعجاز اصغر ولد محمد اصغر شناختي ڪارڊ نمبر 4130338542757 سان ڪيو آهي ان بابت اگر ڪنهن به شخص يا اداري کي مذڪوره پلاٽ جي خريد و فروخت ته ڪنهن به قسم جو ڪو به قانوني اعتراض هجي ته هن اشتهار شايع ٿيڻ جي 07 ڏينهن اندر دستاويزي ثبوت سان سوسائٽي آفيس حيدرآباد ڊويزن آفيسرز ڪوآپريٽو هائوسنگ سوسائٽي حيدرآباد شهباز بلڊنگ بلاڪ اي حيدرآباد کي تحريري طور تي آگاهه ڪري مقرر معياد گذرڻ ڪانپوءِ ڪو به اعتراض قابل قبول نه هوندو ۽ سوسائٽي انتظاميه ٽرانسفر جي ڪارروائي مڪمل ڪندي
بينا بانو توصيف معرفت راجپوت اسٽيٽ ايجنسي لطيف آباد نمبر7 حيدرآباد 03003247949

بقايا 1 روزاني عبرت

شهيد محترمه بينظير ڀٽو جي وطن واپسيءَ تي سندس استقبال لاءِ آيل جيالن پنهنجي جانين جا نذرانا پيش ڪري پنهنجي قائد جي حفاظت ڪئي پيپلز پارٽي دهشتگردي، انتهاپسندي ۽ تشدد خلاف جدوجهد جاري رکندي ۽ ملڪ ۾ جمهوريت، آئين جي بالادستي ۽ عوام جي حقن جي تحفظ لاءِ پنهنجو ڪردار ادا ڪندي رهندي هن اهڙن خيالن جو اظهار 18 آڪٽوبر سانحي ڪار ساز جي 19هين ورسيءَ جي موقعي تي منعقد ٿيل تقريب کي خطاب ڪندي ڪيو ان موقعي تي آصف ڀٽو زرداري پڻ بلاول ڀٽو زرداريءَ سان گڏ موجود هئي بلاول ڀٽو زرداري چيو ته 18 آڪٽوبر پاڪستان جي تاريخ جو هڪ ڪارو ڏينهن آهي جڏهن جلاوطني ختم ڪري وطن واپس ايندڙ شهيد محترمه بينظير ڀٽو کي دهشتگرديءَ ذريعي نشانو بڻائڻ جي بزدلاڻي ڪوشش ڪئي وئي ان موقعي تي پيپلز پارٽيءَ جي جانثار ڪارڪنن پنهنجي جانين جي پرواهه ڪرڻ کان سواءِ پنهنجي قائد جي حفاظت ڪئي ۽ ملڪ جي جمهوريت لاءِ وڏيون قربانيون ڏنيون هن چيو ته سانحي ڪار ساز جي شهيدن جو رت ان ڳالهه جي شاهدي ڏئي ٿو ته دهشتگردي ۽ انتهاپسندي جمهوريت جي عزم کي ڪمزور نٿيون ڪري سگهن پيپلز پارٽيءَ جا ڪارڪن دهشتگرديءَ خلاف جدوجهد کي پنهنجي ذميواري سمجهن ٿا ۽ ملڪ ۾ امن قائم ڪرڻ لاءِ هر ممڪن ڪوشش ڪندا رهندا...

روزاني عبرت

ايڊيٽوريل
بلوچستان ۾ بدامنيءَ جي باهه ۽ امن لاءِ اٽڪر قدم — صفحو 4
محمود شار — پاڙي وارن سان جيڪڙي ٽي ملي وٺو — صفحو 4
چا مدينا ماچياڻي سمن جي دور جي زوال جو سبب بڻي؟ — نور ستاري — صفحو 4
رياض احمد سومرو — لٽيلاٽ بابت اندر جو اظهار — صفحو 4

سانگهڙ ٽائي جي حد ۾ ڪمند جي فصل مان نوجوان جو انتهائي ڳنڀير حالت ۾ لاش هٿ

لاش جي سڄي موجود نه هئي، لاش جا ٻيا حصا به ٽڪرن ۾ ورهايل ۽ ڳريل حالت ۾ مليا

هٿ ايل لاش لڳ ڀڳ هڪ مهينو پراڻو آهي. لاش کي ضروري ڪارروائي لاءِ اسپتال منتقل ڪيو ويو آهي: پوليس

نوجوان جي سڃاڻپ برڪت علي ولد ارباب ڪلهوڙو طور ڪئي وئي آهي، جيڪو سنڌس وارثن ڪئي آهي

وارثن گمشدگي جي رپورٽ داخل ڪرائي هئي، ذيکاري ڪيس موت جو اصل ڪارڻ جاچ ڪانپوءِ سامهون ايندو

پنوعاقل: نوجوان جي حياتي جي تصوير

پيپلزپارٽي جون جمهوريت لاءِ قربانيون سڀ کان وڌيڪ آهن: غلام مرتضيٰ شاهه

صدر آصف علي زرداري جي پاليسين سبب ملڪ ۾ جمهوريت جو تسلسل آهي

ايل ايل بي ٽيٽ ۾ پنجن سالن جي پروگرام سان لاڳاپيل 1184 اميدوارن جو تعليمي رڪارڊ غير قانوني قرار ڏنو ويو آهي: ڪنٽرولر

جاچ ڪميٽيءَ يونيورسٽيءَ جي سرڪاري رڪارڊ ۽ لاڳاپيل الحاق يافته ڪاليجن جي دستاويزن جو جائزو ورتو ڪانپوءِ تعليمي رڪارڊ شڪي قرار ڏنا

درخواستن ۽ دستاويزن جي تفصيلي جاچ ڪئي، جنهن ڪانپوءِ نتيجو ڪڍيو ويو ته اعتراض هيٺ آيل رڪارڊ يونيورسٽيءَ جي حصو نه آهن

سکر ۾ نيشنل جونيئر بيڊمنٽن چيمپئن شپ جو آغاز ٿي ويو

سيڪريٽري اسپورٽس منور مهيسر ۽ ڪمشنر عابد سليم قريشي افتتاح ڪيو

جونيئر بيڊمنٽن چيمپئن شپ جا مقابلا 18 کان 22 آڪٽوبر 2026ع تائين جاري رهندا

مقابلن ۾ نوجوان رانديگرن کي پنهنجين صلاحيتن مظاهري ۽ تجربو حاصل ڪرڻ جو موقعو ملندو

حيدرآباد: يونيورسٽي حاصل ڪندڙ شاگردياڻيون سرٽيفڪيٽ سان گڏ بيٺل آهن

پيپلز ڪلچرل ونگ ضلعي سانگهڙ طرفان ڪارساز شهيدن جي ياد ۾ تقريب

قرآن خواني ڪئي وئي، شهيدن ۽ شهيد راڻي محترمه بينظير ڀٽو جي ايصال ثواب لاءِ دعا گهري وئي

شهيد راڻي محترمه بينظير ڀٽو عوام جي ڪروڙين دلين تي راڄ ڪري ٿي: نثار وسان

سانگهڙ: پيپلز ڪلچرل ونگ ضلعي سانگهڙ طرفان ڪارساز شهيدن جي ياد ۾ منعقد تقريب جو ڏيک

گهوٽڪي ۾ ايل پي جي گئس سرڪاري اگهه کان گهڻي مهانگي وڪرو ٿيڻ لڳي

سرڪاري اگهه 279 رپيا 34 پئسا في ڪلو مقرر هئڻ باوجود مارڪيٽ ۾ 430 کان 450 رپيا في ڪلو وڪرو ٿيڻ لڳي

مهانگائيءَ جي ستايل شهرين کي ڪو به رليف نه ملي سگهيو، 151 کان 171 رپيا وڌيڪ ادا ڪرڻا پئجي رهيا آهن: شهري

مقرر اگهه کان وڌيڪ رقم وصول ڪندڙن خلاف قانوني ڪارروائي ڪئي وڃي، جيئن عوام کي وڌندڙ مهانگائيءَ مان ڪجهه رليف ملي سگهي

سکر پوليس چورن خلاف ڪارروائي ڪندي لکين رپين جي ماليت جو چوري ٿيل ڊيزل هٿ ڪري ورتو

آباد ٿاڻي جي پوليس 12 جوابدارن کي گرفتار ڪري ڊيزل سان ڀريل 6 مزدا گاڏيون تحويل ۾ وٺي ڇڏيون

گاڏين ۾ ناهيل ٽينڪن مان 2700 ليٽر چوري ٿيل ڊيزل هٿ ڪيو ويو، چوري جو ڊيزل مختلف هنڌن تي وڪرو ڪندا هئا: پوليس

گرفتار جوابدارن خلاف آباد ٿاڻي تي پاڪستان پينل ڪوڊ تحت داخل ڪري وڌيڪ جاچ شروع ڪئي وئي

سکر: پوليس ڪارروائي ۾ ڊيزل چوري ۾ ملوث گرفتار جوابدار

پنوعاقل لڳ ڪينٽ ٿاڻي جي ويجهو گهر مان لکين رپين جي چوري

ٿري ميرواهه ۾ شهيد بينظير ڀٽو شاپنگ سينٽر جي تعميرات جو سنگ بنياد رکيو ويو

شهيد راڻي جي مشن تي عمل ڪندي علائقي جي ماڻهن کي روزگار جا نوان موقعا فراهم ڪيا ويندا: ساجد بانڊهي

ٿري ميرواهه: شهيد بينظير ڀٽو شاپنگ سينٽر جي تعميرات جي سنگ بنياد رکيو پيو وڃي

ڪنڊيارو ۾ سينيئر استاد محمد اڪبر خانزادي جي رٽائرمينٽ تي الوداعي تقريب

ڪنڊيارو: سينيئر استاد محمد اڪبر خانزادي جي رٽائرمينٽ جي الوداعي تقريب ۾ شيلڊ ڏني پئي وڃي

اڪبر خانزادي کي هميشه درس ۽ تدريس سان عشق رهيو، جڏهن ته انهن جو شمار بهترين استادن ۾ ٿئي ٿو: نثار احمد رند

آءِ بي اي ٽيسٽ پاس ويٽنگ اميدوارن پاران آرڊر نه ملڻ خلاف احتجاجي مظاهرو

حيدرآباد: آءِ بي اي پاس اميدوار آرڊر نه ملڻ خلاف احتجاجي مظاهرو ڪندي

حيدرآباد واٽر ۽ سيوريج ڪارپوريشن جي ملازمن پاران احتجاجي مظاهرو

ملازمن مطالبن جي مڃتا لاءِ ڪالهه 106 ڏينهن پريس ڪلب سامهون احتجاجي مظاهرو ڪيو

ڪنڊيارو ۾ آءِ بي اي ٽيسٽ پاس اميدوارن پاران آرڊر جاري نه ٿيڻ خلاف احتجاجي مظاهرو

ڪنڊيارو: آءِ بي اي ٽيسٽ پاس اميدوار آرڊر نه ملڻ خلاف احتجاجي مظاهرو ڪري رهيا آهن

سانحه ڪارساز جي شهيدن جي ياد ۾ صالح پٽ ۾ دعائيه تقريب

سنڌ جي وڏي وزير ۽ گورنر جي عهدي تي فائز ٿيندڙ شخصيتن جي ڪورٽ ۾ پيش ڪرڻ جي ڪوشش: ايڊووڪيٽ

سانحه ڪارساز جي شهيدن کي اڄ پيش ڪريون ٿا، سنڌ جا عوام جمهوريت جي تاريخ جو روشن باب آهن

سجاول ۾ پ پ اڳواڻ عبداللطيف ميمڻ جي مان ۾ شاندار آجياڻو

پنوعاقل ۾ مرحوم غلام مصطفيٰ بروزدار ۽ ڪارساز سانحي جي شهيدن جي ياد ۾ تقريب

پنوعاقل: مرحوم غلام مصطفيٰ بروزدار ۽ ڪارساز سانحي جي شهيدن جي ياد ۾ منعقد تقريب جو ڏيک

شهدادپور ۾ روڊ بلاڪ ڪرڻ ۽ ڌمڪيون ڏيڻ جي الزام هيٺ ٻه الڳ ڪيس داخل

آغا خان يونيورسٽي ۾ نمايان ڪارڪردگي ڏيکاريندڙ شاگردن جي مان ۾ اعزازي تقريب

انجنيئر ملڪ محمد مزمل بي سي بي حيدرآباد ڊويزن جو جنرل سيڪريٽري چونڊجي ويو

نظير شهزاد ادب ۽ صحافت جي دنيا جو روشن ستارو

هو: مختيار ملڪ

سجاول: پ پ اڳواڻ عبداللطيف ميمڻ جي مان ۾ منعقد آجياڻي جو ڏيک

ٽنڊوجام ۽ آسپاس درڪندارن ۾ چڪي وارن اٽي جا اگهه جوڙ چاڙهي ڇڏيا

اٽو 150 کان 170 رپيا في ڪلو وڪرو ٿيڻ لڳو، ڏهاڙي دار ۽ غريب طبقي جي پهچ کان ٻاهر

ٽنڊو الهيار: ڪارساز سانحي جي شهيدن جي ياد ۾ دعا گهري پئي وڃي

The largest circulated amongst regional dailies of Pakistan
متحده عرب امارات ۾ قيمت 2 درهم - سعودي عرب ۾ 2 ريال
ABC CERTIFIED
ايڊيٽر انچيف ۽ پبلشر: قاضي اسد عابد
روزاني عبرت
هي اخبار پرنٽر ناصر جمال سومرو پاپولر پرنٽرز مان ڇپرائي عبرت گروپ آف پبليڪيشنز جي تحت عبرت بلڊنگ گاڏي کاتو حيدرآباد مان جاري ڪئي
روزانه عبرت علائقائي اخبارن ۾ باقائده تصديق ٿيل سڀ کان وڌيڪ اشاعت رکندڙ اخبار آهي
Hyd. Ph: 2728703-4, 2728571-2 Fax: 2781879, 2784300 Isld. Ph: 2823277
Khi. Ph: 4538862-3, 2639617 Fax: 4543839-2639492, Lhr. Ph: 7236191
Reach us at www.dailyibrat.com, E-mail: ibratg@yahoo.com, ibrat@hydwol.com.pk

سومر 19 آڪٽوبر 2026ع

بلوچستان ۾ بدامنيءَ جي باهه ۽ امن لاءِ اڻٽر قدم

بلوچستان ۾ پيش آيل دهشتگرديءَ جي واقعن صوبي ۾ امن امان جي صورتحال بابت ڳڻتي وڌائي ڇڏي آهي. خضدار ضلعي جي ڏورانهين علائقي نال ۾ هٿياربندن پاران سنگ مرمر جي ڪارخاني تي حملو ڪري 18 پورهيتن کي اغوا ڪرڻ ۽ هڪ پورهيت کي گولي هڻي زخمي ڪرڻ وارو واقعو انتهائي ڏکوئيندڙ آهي. هٿياربند ڪارخاني مان ٻه گاڏيون ۽ هڪ لوڊر به پاڻ سان کڻي ويا. هي واقعو رڳو قانون لاڳو ڪندڙ ادارن لاءِ چئلينج ناهي پر انهن پورهيتن جي خاندانن لاءِ به سخت پريشانيءَ جو سبب بڻيو آهي، جيڪي پنهنجي گهرن جو چلهو ٻارڻ لاءِ محنت مزدوري ڪن ٿا. هڪ ڏينهن اڳ مستونگ ضلعي ۾ مسافر وين مان رخشان ڊويزن سان واسطو رکندڙ 20 پوليس اهلڪارن کي اغوا ڪرڻ واري واقعي به صورتحال کي وڌيڪ ڳڻتيءَ جوڳو بڻائي ڇڏيو آهي. ٻنهي واقعن مان ظاهر ٿئي ٿو ته بلوچستان جي ڪجهه علائقن ۾ هٿياربند گروهه اڃا تائين ماڻهن جي جان ۽ مال لاءِ خطرو بڻيل آهن. خضدار شهر کان لڳ ڀڳ 35 کان 40 ڪلوميٽر پري بيسار جبل ڀرسان قائم سنگِ مرمر جي ڪارخاني تي رات جي وقت درجنين هٿياربندن گاڏين ۽ موٽر سائيڪلن تي پهچي حملو ڪيو. ڪارخاني ۾ ڪم ڪندڙ پورهيتن کي زبردستي پاڻ سان وٺي ويا. هڪ پورهيت راشد فرار ٿيڻ جي ڪوشش ڪئي ته مٿس فائرنگ ڪئي وئي، جنهن جي نتيجي ۾ سندس ٽنگ ۾ گولي لڳي. طبي ڄاڻ موجب زخمي پورهيت جي حالت خطري کان ٻاهر آهي. اغوا ٿيل پورهيتن جو واسطو خضدار جي مختلف علائقن سان ٻڌايو وڃي ٿو. هن واقعي جي ذميواري اڃا تائين ڪنهن به هٿياربند گروهه قبول نه ڪئي آهي، جڏهن ته سيڪيورٽي ادارن ڳولا ۽ جاچ جون ڪارروايون شروع ڪري ڇڏيون آهن. مليل ڄاڻ موجب 17 آڪٽوبر تي ڪوئيٽا جي علائقي پنجپائي ۾ دهشتگردن مقامي آمدرفت کي روڪڻ لاءِ رستي تي رنڊڪون وجهڻ جي ڪوشش ڪئي، جنهن کي سيڪيورٽي فورسز ناڪام بڻايو. ان ڪارروائيءَ دوران پنج دهشتگرد مارجي ويا. نوشڪي ۾ ڳولا واري ڪارروائيءَ دوران ٻن دهشتگردن جي مارجڻ ۽ هٿيار توڙي بارود هٿ اچڻ جا اطلاع آهن. خضدار ۾ ڳجهي ڄاڻ جي بنياد تي ڪيل هڪ ٻي ڪارروائيءَ ۾ هڪ دهشتگرد مارجي ويو جڏهن ته 490 ڪلوگرام ڌماڪيدار مادو هٿ اچڻ جي به ڄاڻ ڏني وئي آهي. اهڙيءَ ريت مختلف ڪارروائين ۾ ڪل اٺ دهشتگردن جي مارجڻ جا اطلاع سامهون آيا آهن.

بلوچستان قدرتي وسيلن سان مالا مال صوبو آهي پر ڪيترن ئي علائقن ۾ غربت، بيروزگاري، بنيادي سهولتن جي کوٽ ۽ ترقيءَ جي اڻ برابري ماڻهن جي زندگي ڏکي بڻائي ڇڏي آهي. رڳو سيڪيورٽي ڪاررواين سان هر مسئلي جو مستقل حل ممڪن ناهي. امن لاءِ قانون جي حڪمراني، انصاف جي فراهمي، سياسي ڳالهه ٻولهه ۽ عوامي ڀلائيءَ تي ٻڌل پاليسيون به لازمي آهن. رياست جي ذميواري آهي ته عام شهرين، پورهيتن، واپارين ۽ مسافرن کي تحفظ فراهم ڪري ۽ ڪنهن به علائقي کي هٿياربندن جي رحم ڪرم تي نه ڇڏي. بلوچستان ۾ ٿيندڙ انهن واقعن جو هڪ ٻيو اهم پاسو اهو به آهي ته دهشتگرديءَ جو شڪار عام ماڻهو ٿين ٿا، جڏهن ته ان جا معاشي اثر سڄي صوبي تي پون ٿا. ڪارخانا، واپار، آمدرفت ۽ روزگار جا وسيلا متاثر ٿين ٿا. سيڙپڪاريءَ ۾ گهٽتائي اچي ٿي ۽ مقامي ماڻهن جون مشڪلاتون وڌن ٿيون. جيڪڏهن پورهيت پنهنجي ڪم واري هنڌ تي به محفوظ نه هوندا ته ترقيءَ جا منصوبا ڪيئن اڳتي وڌندا؟ ان ڪري صنعتي علائقن، شاهراهن، مسافرن ۽ مزدورن جي تحفظ لاءِ اثرائتا انتظام ڪرڻ حڪومت جي اولين ترجيح هئڻ گهرجي. تنهنڪري ضرورت ان ڳالهه جي آهي ته خضدار ۽ مستونگ مان اغوا ٿيل سمورن ماڻهن جي بازيابيءَ لاءِ ڳنڀير ۽ تيز قدم کنيا وڃن. ڏوهارين کي قانون جي ڪٽهڙي ۾ آندو وڃي ۽ اهڙن واقعن جي ورجاءَ کي روڪڻ لاءِ سيڪيورٽيءَ جو نظام وڌيڪ اثرائتو بڻايو وڃي. ساڳئي وقت مقامي ماڻهن کي اعتماد ۾ وٺي سندن مسئلن جي حل لاءِ سنجيده ڪوششون ڪيون وڃن ڇو ته بلوچستان ۾ امن رڳو هڪ صوبي جي ضرورت ناهي پر سڄي ملڪ جي ترقي، استحڪام ۽ خوشحاليءَ سان جڙيل آهي. دهشتگرديءَ جو خاتمو، پورهيتن جي حفاظت ۽ عوام کي انصاف ڏيڻ ئي پائيدار امن ڏانهن حقيقي اڳڀرائي ثابت ٿي سگهي ٿي.

پاڙي وارن سان جيئري ئي ملي وٺو

محمود شام

منهنجي هم وطنن ۾ اڃا به نقصان جو احساس موجود آهي. الله تعاليٰ جا لک لک شڪر آهن جو اسان جي قافلي جو سرمايو اڃا مڪمل طور ختم نه ٿيو آهي.

گذريل هڪ ٻن هفتن دوران رڳو اسلام آباد ۽ راولپنڊي وارن جا ڏينهن ئي ڏاڍا مصروف نه گذريا پر اسان به گهڻو مصروف رهياسين. اسان پنهنجي هم چمار اينڌڙ نسلن ماڻن، پيئرن ۽ ڏيئرن جي اکين ۾ نهاريندا رهياسين. انهن اکين ۾ تمام گهڻي چمڪ ۽ روشني آهي ڪي اکيون ته اهڙيون به آهن جن ۾ ڪاوڙ جي چڻنگ ۽ باهه به نظر اچي ٿي ڪي اکيون اهڙيون آهن جيڪي باهه ٻارڻ لاءِ بيقرار آهن جڏهن ته ڪن اکين ۾ جذبو آهي، سو به اهڙو جنهن جو ڪو مٽ ئي ڪونهي.

ڪلهه آڄ جو ڏينهن هو پٽن، ڌيئرن، پوٽن، پوٽين، ڏوهٽن ڏوهٽين نننهن ۽ نانين سان گڏ منجهند جي ماني کائڻ ۽ گهٽيون ڳالهيون ڪرڻ جو ڏينهن. اولاد جي ذهنن ۾ ڪيترائي سوال هوندا آهن اوهان به پنهنجي ڪمن ڪارين ۾ رڌل هوندا آهيو ۽ ٻار به پنهنجن ڪمن ۾ لڳل هوندا آهن ان ڪري هفتي ۾ هڪ ڏينهن ضرور اهڙو ڪيو، جڏهن اوهان پنهنجي ٻارن سان گڏ ويهو ۽ سندن ذهنن ۾ پيدا ٿيل مونجهارن کي ختم ڪريو.

اڄوڪو زمانو ڏاڍو نازڪ آهي هر ڪنهن جي هٿ ۾ سمارٽ فون آهي جنهن ۾ هر سوال جو جواب موجود آهي پر اهي جواب اوهان جي ماحول، تهذيب ۽ ثقافت جي حوالي سان ناهن هوندا انهن ۾ گهڻو ڪري اولهه، خاص طور آمريڪا جو نظريو شامل هوندو آهي انهن جوابن ۾ غيرجانبداريءَ جي کوٽ هوندي آهي. حقيقتن کان پاسو ڪيو ويندو آهي ۽ پنهنجا خيال وڌائي پيش ڪيا ويندا آهن ان ڪري ٻارن جي سوالن جا جواب اوهان طرفان ڏيڻ به ضروري آهن.

مهيني ۾ هڪ ڀيرو پنهنجي دسترخوان کي اڃا به وسيع ڪريو. پنهنجن پاڙن ۽ پيئرن کي سندن ٻارن سميت مانيءَ تي سڏايو. منهنجي اوهان کي اها ئي گذارش پاڙي وارن سان لاڳاپا نڀائڻ بابت به آهي. اسان جي جوڙاري ڪيترائي ڏکوئيندڙ واقعا ٿي رهيا آهن. خاص طور وڏن شهرن ۾، جتي لکين ماڻهو رهن ٿا. ٻين شهرن مان به نوان نوان ڪٽنب روزگار ۽ بهتر موقعن جي ڳولا ۾ اچي آباد ٿين ٿا. اهي ماڻهو ڪيترين ئي اميدون ۽ آسون کڻي پنهنجا اباڻا ماڳ ڇڏي اچن ٿا.

ڪراچي، لاهور، ملتان، حيدرآباد ۽ پشاور جهڙا شهر وڏي دل وارا آهن. اهي ٻاهران ايندڙ ماڻهن جو آڌرڀاءُ ڪن ٿا ۽ انهن مان ڪجهه ماڻهن کي روزگار به ملي وڃي ٿو پر جيڪڏهن انهن ماڻهن کي پنهنجن شهرن، ننڍن ڳوٺن ۽ وسندين ۾ ئي عزت وارو روزگار ملي وڃي ته پوءِ اهي اجنبي شهرن ڏانهن ڇو رخ ڪندا؟

سڀ کان پهرين ننڍن شهرن ۾ رهندڙ اسان جي هم وطنن کي گهرجي ته هو پنهنجن پاڙي وارن ۽ مائٽن جي ضرورتن جو خيال رکن ڪين وڏن شهرن جي بيحسيءَ جي حوالي نه ڪن جيڪڏهن پنهنجن شهرن ۾ ڪارخانا لڳايا وڃن. مقامي فصلن کي نظر ۾ رکندي روزگار جا وسيلا پيدا ڪيا وڃن ۽ اتان جي معدني وسيلن موجب صنعتون قائم ڪيون وڃن ته پوءِ ماڻهن جو پنهنجا شهر ڇڏي وڃڻ وارو لاڙو پاڻمرادو ختم ٿي سگهي ٿو. اسان جي قومي سياسي جماعتن جي بي ڌيانيءَ ۽ محدود سوچ، ان سان گڏ سرڪاري ادارن جون ڪوتاهيون ماڻهن کي پنهنجا شهر ڇڏڻ تي مجبور ڪري رهيون آهن اهي ماڻهو پنهنجن پاڙن ۽ اباڻن ماڳن کان پري ٿين ٿا. جڏهن وڏن شهرن ۾ به کين سک ۽ سهارو نٿو ملي، تڏهن پنهنجي ملڪ کي ڇڏڻ جي خواهش سندن دلين ۾ بيقراري پيدا ڪري ٿي.

حڪمرانن جونڊيل نمائندن ۽ رٿائون ناهيندڙن جي ڏوهه جهڙي بي ڌيانيءَ ماڻهن جي وڏي اڪثريت کي پريشان ڪري ڇڏيو آهي. اوهان پڙو به هوندو ۽ پڙهيو به هوندو ته علمي بئنڪ جي هڪ رپورٽ موجب، هن خطي جي غربت ۾ ورتل ماڻهن جو اڌ پاڪستان ۾ رهي ٿو اها به انتهائي سخت غربت آهي. جنهن ۾ ماڻهن جي روزاني آمدني ڇهه سئو رپيا به نه رهي آهي. جڏهن ته سندن روزانو جا خرچ ڪيترن ئي هزارن تائين پهچن ٿا.

حڪمرانن جي ذميواري ڄڻ ته رڳو اها وڃي بچي آهي ته پنهنجن سياسي مخالفن لاءِ زندگي تنگ ڪن. سندن جائز اختيار به کسي وٺن ۽ کين توڙي سندن ساٿين کي هڪ هڪ مانيءَ لاءِ سڪايل رکن جيڪڏهن ڪو مهذب ملڪ هجي، جنهن جي مٿئين طبقي ۽ حڪمرانن ۾ خدا جو خوف هجي ته اهڙي ملڪ ۾ جڏهن اها خبر پوي ته هر سئو ماڻهن مان 48 ڄڻا غربت جو شڪار آهن. تڏهن حڪمرانن کي ننڊ ئي نه اچڻ گهرجي کين غربت جي دشمن خلاف ڍال بڻجي بيهڻ گهرجي پر هتي ته غربت ختم ڪرڻ لاءِ ملندڙ امدادي رقمون به پنهنجن ڪيسن ۾ پريون وڃن ٿيون.

خدا ني ان ڪوعطا ڪي هي خواجڪي ڪ جنهين خبر نهين روش بنده پروري ڪيا هي

اهڙي بي وسيءَ واري دور ۾ پاڙي وارن جو خيال رکڻ ۽ پنهنجن هم وطنن جي ڏکن سورن ۾ شريڪ ٿيڻ اڃا به وڌيڪ ضروري ٿي پيو آهي.

ڪراچيءَ جي هڪ پڪي غريب علائقي ۾ هڪ ڪٽنب جي موت جو واقعو سامهون آيو آهي مان ته حيران آهيان ته جڏهن ماڻهو جيئرا هوندا آهن ۽ سندن وجود مان محبت ۽ پنهنجائپ جي خوشبو ايندي آهي، تڏهن اسان کي انهن ڏانهن ڇڪ محسوس ڇو نه ٿيندي آهي؟ اسان سندن در تي دستڪ ڏئي انهن خوشبوئن کي پنهنجي دل ۾ ڇو نٿا سمايون؟ جڏهن انهن پاڙي وارن جي جسمن مان ساهه نڪري چڪو هوندو آهي ۽ ڇوڏاري بدبوءِ پکڙجي ويندي آهي، تڏهن اسان سندن گهرن جا دروازا ڀڃي اندر داخل ٿيڻ ۽ موت جو منظر ڏسڻ لاءِ بيقرار ٿي ويندا آهيون پر ان وقت انهن وچڙي ويل ماڻهن لاءِ اسان جي ٻوڙ ٻڪ جو ڪو به فائدو نه رهندو آهي.

منهنجي اوهان کي رڳو اها گذارش آهي ته هفتي ۾ گهٽ ۾ گهٽ هڪ ڀيرو پنهنجي پاڙي واري کان سندس حال احوال ضرور پڇو شاهه لطيف، بلها شاهه، سلطان باهو، رحمان بابا ۽ مست توڪلي به اسان کي اهوئي سبق ڏيندا رهيا آهن.

جيڪڏهن اوهان جي آسپاس ڪو ڪٽنب اهڙي بدحاليءَ کي منهن ڏئي رهيو آهي ته انهن بي وس ماڻهن جي اذيت جا ذميوار رڳو حڪمران ناهن پر اسان ۽ اوهان به آهيون ان علائقي جو ڪائونسلر به يونين ڪائونسل جو چيئرمين به، شهر جو ميئر به، صوبي جو وڏو وزير ۽ گورنر به، وزيراعظم ۽ صدر به. علمي معاملن کي سنڀالڻ جون دعوائون ڪندڙ آمريڪي صدر به ۽ اهي سمورا ملڪي صدر ۽ وزيراعظم به جيڪي گڏيل قومن جي جنرل اسيمبليءَ کي خطاب ڪرڻ لاءِ ڪروڙين ڊالر خرچ ڪري سيپٽمبر مهيني ۾ نيويارڪ ۾ گڏ ٿيندا آهن خاص طور عرب ملڪن جي بادشاهن، اميرن ۽ صدرن کي پنهنجي شهرين جي بي وسيءَ سان گڏ فلسطينين تي ٿيندڙ ظلمن ۽ سندن تباهيءَ جو جواب به ڏيڻو پوندو.

خبر ناهي، منهنجي اندر جو احساس موت ڪي ڇو غربت، محنت ۽ مظلوميت جي موضوعن ڏانهن وٺي ويو. منهنجو ارادو ته اهو هو ته سينيئر صحافي ۽ ايڊيٽر شيخ عزيز کي پيٽا پيش ڪرڻ لاءِ منعقد ٿيل تقريب جو ذڪر ڪريان. مان سندس فرمانبردار پٽ طارق عزيز شيخ جو شڪريو ادا ڪرڻ پئي چاهيو ۽ شيخ عزيز صاحب جي ڏيئرن جو به، جن پنهنجي عظيم والد جي ورسي نهايت شاندار نموني ملهائي. ان کان پوءِ هڪ ٻئي فرمانبردار پٽ فريد ايس. ايم. مسعود، ناول "نجم السحر" جي پڌرائيءَ لاءِ هڪ سهڻي محفل سجائي. هن ناول کي لکڻ کان ڪراچيءَ پهچڻ ۾ ستر سال لڳي ويا. آرٽس ڪائونسل جي جوش مليح آبادي لائبريريءَ ۾ اها هڪ نهايت باوقار تقريب هئي، جتي فاطمه حسن لفظن جي حرمت جو خيال رکي ٿي.

ڪراچي پريس ڪلب جي "جو هم به گنري" واري سلسلي ۾ اسان جي به ان ڏهاڪن تي پکڙيل صحافتي ۽ ادبي ڪوششن جي ڪهاڻي ٻڌي وئي. ان کان پوءِ تعليم جي ماهر نوشابه صديقي، ابراهيم جليس ابن انشا ۽ زاهده حنا جي ڪلم نويسيءَ کي پيٽا ڏيڻ لاءِ هڪ نهايت شاندار تقريب جو بندوبست ڪيو. جميل جالبي لائبريريءَ جي شاندار ماحول ۾ ڊاڪٽر سيد جعفر احمد، حميره اطهر، ياسمين سلطانه فاروقي ۽ شهريار جليس پنهنجون يادگيريون لکت ۾ پيش ڪيون. حالتن جي تيزيءَ ۽ سختيءَ سبب اهي سهڻا لمحا اوهان تائين پهچائي نه سگهيس دنيا جو حال به اهڙو ئي آهي. جو ماڻهو محبت جهڙي ضروري شيءِ کي به وساري ويهن ٿا. اهڙي موقعي تي سعدي شيرازي ياد اچي ٿو:

چنان قحط سالي شد اندر دمشق
ڪ ياران فراموش ڪرنده عشق

پر بدحالي ۽ افراتفريءَ جي باوجود، اسان جي مٿئين طبقي جي عشق ۽ محبت جون سرگرميون اڃا به جاري آهن.

ڇا مدينا ماڇياڻي سمن جي دور جي زوال جو سبب بڻي؟

نور سنڌي

سنڌ جي تاريخ ۾ سمن جو دور رڳو هڪ حڪمران خاندان جو زمانو نه پر ٺٽي جي علم، ادب، واپار، فن تعمير ۽ سياسي وقار جو به اهم دور هو پوءِ آخر اهڙو ڇا ٿيو جو اهو اقتدار آهستي آهستي ڪمزور ٿيو ۽ آخرڪار ارغونن جي اچڻ سان سمن جي حڪمراني ختم ٿي وئي؟ هن سوال جو جواب ڳوليندي تاريخ جي آخري صفحن ۾ هڪ عورت، مدينا ماڇياڻيءَ جو نالو بار بار سامهون اچي ٿو جيڪا ڄام نظام الدين عرف ڄام ننڍي جي راڻي ۽ ڄام فيروز جي ماءُ هئي سندس سياسي اثر کي سمن جي آخري دور جي بحران سان ڳنڍيو ويو آهي تاريخ ۾ اچي ٿو ته هن پنهنجي پٽ جي تخت کي بچائڻ لاءِ شاهه بيگ ارغون سان رابطو ڪيو پر جنهن طاقت کي مدد لاءِ سڏيو ويو، ساڳي طاقت اڳتي هلي سنڌ جي سمن اقتدار جي خاتمي ۾ اهم ڪردار ادا ڪيو پر ڇا واقعي سمن جي زوال جو سبب رڳو مدينا ماڇياڻي هئي يا ان جي پويان گهڻا سياسي، انتظامي ۽ سپاهه سبب گڏجي ڪم ڪري رهيا هئا؟ تاريخي واقعن کي ڏسجي ته جواب ڪنهن هڪ شخصيت بدران ان دور جي مجموعي حالتن ۾ ڳولڻو پوندو ڄام نظام الدين جي وفات کان پوءِ سندس پٽ ڄام فيروز تخت تي ويٺو هو عمر ۽ تجربي ۾ ننڍو هو، تنهنڪري رياست جي انتظام ۾ سندس سرپرست دولهه دريا خان جو اثر وڌيو دريا خان ڄام نظام الدين جي دور جو طاقتور امير، منتظم ۽ سپهه سالار هو تاريخي روايتن موجب مدينا ۽ دريا خان جي وچ ۾ ڄام فيروز جي اقتدار ۽ درٻاري اثر بابت اختلاف وڌيا مدينا کي خدشو هو ته دريا خان جي وڌندڙ طاقت سندس پٽ لاءِ خطرو بڻجي سگهي ٿي. جڏهن ته دريا خان رياست جي انتظام ۽ دفاع ۾ اهم حيثيت رکندو هو نتيجي ۾ دريا خان ٺٽي کان پري پنهنجي جاگير ڪاهان ڏانهن هليو ويو، جنهن کي ڪجهه روايتون موجوده غيبي ديري واري علائقي سان ڳنڍين ٿيون.

مدينا ماڇياڻي جو تعلق ماڇي يا ميربحر برادريءَ سان ٻڌايو وڃي ٿو ان دور ۾ درياهي ۽ سامونڊي علائقن سان لاڳاپيل اهي برادريون رڳو مڇي مارڻ تائين محدود نه هيون پر درياهي آمدرفت، ٻيڙين ۽ مقامي واپار ۾ به سندن ڪردار هو تنهنڪري ڄام نظام الدين جي مدينا سان شادي بابت ڪجهه روايتون ذاتي پسند سان، ڪجهه ان کي مقامي سياسي ۽ سماجي لاڳاپن سان جوڙين ٿيون هوڏانهن دولهه دريا خان جي غيرموجودگيءَ جو فائدو وٺندي ڄام صلاح الدين گجرات جي مدد سان ٺٽي تي حملو ڪيو ۽ ڄام فيروز کي شڪست ڏئي اقتدار تي قبضو ڪيو پر صورتحال جلد بدلجي وئي مدينا کي پنهنجي پٽ ۽ سمن جي تخت بچائڻ لاءِ دريا خان کي مدد لاءِ سڏڻو پيو دريا خان بکر ۽ سيوهڻ مان لشڪر گڏ ڪري صلاح الدين کي شڪست ڏني ۽ ٻيهر ڄام فيروز کي تخت تي ويهاريو هي واقعو ٻڌائي ٿو ته سمن جي درٻار ۾ اختلافن باوجود دريا خان جي سياسي ۽ فوجي اهميت ڪيتري وڏي هئي ان کان پوءِ تاريخ جو سڀ کان وڌيڪ بحث طلب باب اهو آهي ته مدينا شاهه بيگ ارغون سان رابطو ڪيو هن بابت مختلف روايتون ملن ٿيون. جن موجب مدينا پاڻ قنڌار وئي ۽ شاهه بيگ کي ڄام فيروز جي مدد لاءِ سڏيو، ٻين موجب خط، قاصد يا پنهنجي مهر وسيلي پيغام موڪليو ويو. هڪ روايت ۾ سندس خاص ٻانهيءَ جي ڳجهي نموني پيغام پهچائڻ جو ذڪر به ملي ٿو انهن مختلف روايتن مان ڪنهن هڪ کي قطعي تاريخي حقيقت سمجهڻ کان اڳ وڌيڪ مستند ماخذن جي ضرورت آهي.

اهي به روايتون آهن ته ڄام فيروز جي دور ۾ ٺٽي ۾ مغل يا ارغون خاندانن سان لاڳاپيل ماڻهو اچي آباد ٿيا ۽ مغلپورا نالي محلو وجود ۾ آيو ڪجهه روايتن موجب اتي رهندڙ مغل عورتن مان به ڪجهه درٻاري ماحول تائين پهچ رکنديون هيون ۽ سياسي فضا تي اثرانداز ٿيون. انهن سوچيل سمجهيل سازش تحت مدينا جا ڪن ڀرڻ ۽ دريا خان خلاف شڪ پيدا ڪرڻ شروع ڪيا ساڳئي پسمنظر ۾ مدينا جي قنڌار سان ڳجهي رابطي واري روايت بيان ڪئي وڃي ٿي. هي تفصيل به روايتي تاريخ جو حصو آهن ۽ وڌيڪ تحقيق طلب آهن.

شاهه بيگ ارغون کي رڳو مدينا جي دعوت سبب سنڌ ڏانهن ايندڙ حڪمران سمجهڻ به تاريخ جي مڪمل تصوير نه آهي. قنڌار ۾ سندس پنهنجي سياسي ۽ فوجي حالتون هيون ۽ ڪيس نئين طاقت جي بنياد لاءِ علائقو گهربل هو. تنهنڪري جيڪڏهن مدينا جو رابطو ثابت به ٿئي ته اهو سندس اڳ ۾ موجود سياسي ارادن لاءِ هڪ موقعو يا جواز بڻيو پر سندس سنڌ واري مهم جو واحد سبب نه هو. هن دور بابت ڪجهه روايتون شاهه بيگ ۽ ٺٽي جي ڪجهه درٻاري حلقن کي سيد محمد جونپوري جي مهدي تحريڪ سان ڳنڍين ٿيون، جڏهن ته مخدوم بلاول ۽ دريا خان بابت مقامي مزاحمتي يا بلاولي تحريڪ سان لاڳاپيل روايتون ملن ٿيون. اهي مذهبي ۽ سياسي لاڳاپا به ان دور جي پيچيده صورتحال کي سمجهڻ لاءِ اهم آهن پر انهن بابت وڌيڪ تاريخي تحقيق جي ضرورت آهي. مدينا ماڇياڻي جي آخري زندگي بابت به مختلف روايتون ملن ٿيون. ڪجهه روايتن موجب ڄام فيروز جي جلاوطنيءَ کان پوءِ هن پنهنجي زندگيءَ جا آخري ڏينهن گجرات ۾ گذاريا. پنهنجي پٽ جي تخت بچائڻ لاءِ جنهن سياسي رستي تي هوءَ هلي هئي ان جي نتيجي ۾ سمن جي اقتدار جي خاتمي ۽ ڄام فيروز جي بي دخليءَ کان پوءِ سندس دل ۾ پڇتاءُ پيدا ٿيڻ جون روايتون به ملن ٿيون. بعد واري روايتن ۾ سندس طرف منسوب هي لفظ بيان ڪيا وڃن ٿا: "مان پنهنجي گهر کي بچائڻ لاءِ باهه ڪٺي آيس، پر ان باهه منهنجي پوري سنڌ کي ساڙي رک ڪري ڇڏيو." هڪ ٻي روايت ۾ سندس پڇتاءُ هن ريت بيان ٿئي ٿو: "مون پنهنجي پٽ جي تاج جي حفاظت لاءِ قنڌار مان جنهن لشڪر کي سڏايو، تنهن منهنجي پٽ کي بي تاج ڪري ڇڏيو ۽ سڄي سنڌ کي لٽي ويو."

مدينا ماڇياڻي جي ڪهاڻي سمن جي آخري دور جي ان سياسي بحران جي ڪهاڻي آهي. جنهن ۾ ذاتي اختلاف، درٻاري سازشون، تخت جي ڇڪتاڻ ۽ ٻاهرين طاقت جا مفاد هڪ ٻئي سان ڳنڍجي ويا. جيڪڏهن شاهه بيگ سان مدينا جو رابطو تاريخي طور ثابت ٿئي ٿو ته اهو سندس سياسي زندگيءَ جو انتهائي اهم فيصلو هو. پر سمن جي زوال کي رڳو ان هڪ فيصلي سان بيان ڪرڻ تاريخ جي وسيع پسمنظر کي نظرانداز ڪرڻ ٿيندو مدينا جي نالي سان جڙيل پڇتاءُ جون روايتون شايد انهيءَ تاريخي الميي جي علامت بڻجي ويون آهن. جنهن ۾ هڪ تخت بچائڻ جي ڪوشش آخرڪار تخت، خاندان ۽ اقتدار تنهي جي وڃڻ تي ختم ٿي سمن جي زوال جو هيءُ باب اڄ به اهو سوال چئي وڃي ٿو ته تاريخ ۾ سڀ کان خطرناڪ لمحو اهو ڪڏهن ٿيندو آهي. جڏهن اندروني اختلافن جي وچ ۾ ٻاهرين طاقت کي مدد لاءِ سڏيو وڃي ۽ پوءِ ان طاقت کي واپس موڪلڻ جو اختيار پنهنجي هٿ ۾ نه رهي.

لڏپلاڻ بابت اندر جو اظهار

رياض احمد سومرو

(حصو پهريون)

اهو به هڪ اهم سوال آهي ته جيڪي هندو سنڌ ڇڏي نه ويا، تن جي فيصلي کي ڪيئن سمجهجي؟ ڪجهه ماڻهن لاءِ پنهنجو ڌرم، خانداني روايتون ۽ مذهبي برادري بنيادي اهميت رکندا هئا، ٻين لاءِ سنڌ سان وابستگي، اباڻو گهر، زمين، ڪاروبار، ٻولي، دوستيون ۽ نسلن جا تعلق به ايترا ئي اهم هئا. ڪنهن لاءِ اهي سڀ ڳالهيون هڪ ٻئي سان جڙيل هيون. ماڻهوءَ جي دل ۽ دماغ ۾ وطن، ڌرم ۽ معاشي تحفظ جا قدر هميشه هڪ ئي ترتيب ۾ ناهن هوندا. سنڌ جي تاريخ ۾ اهڙن ماڻهن بابت روايتون ۽ قصا به ٻڌايا ويندا رهيا آهن جن سنڌ ۾ رهڻ کي ترجيح ڏني ۽ جن مان ڪن بابت چيو وڃي ٿو ته هنن مسلمان ٿيڻ جو رستو اختيار ڪيو پر اهڙن واقعن بابت ڪنهن مخصوص فرد، خاندان يا واقعي جا نالا، دستاويز ۽ معتبر شاهديون سامهون رکڻ ضروري آهن ورهاڱي کان اڳ ۽ پوءِ جي ڌرم جي تبديليءَ وارن سڀني واقعن کي هڪ ئي دور يا هڪ ئي سبب سان ڳنڍڻ درست نه ٿيندو سنڌ ۾ ڌرم جي تبديليءَ جي تاريخ ورهاڱي کان گهڻو اڳ شروع ٿي چڪي هئي ۽ مختلف زمانن ۾ ان جا سماجي، روحاني، خانداني ۽ سياسي پسمنظر مختلف رهيا آهن جيڪڏهن ڪنهن شخص واقعي پنهنجو ڌرم تبديل ڪيو ته اهو سوال ضرور اٿاري سگهجي ٿو ته سندس فيصلي ۾ ڪهڙا عنصر شامل هئا. پر جيڪڏهن اسان وٽ ثبوت اهو نتيجو ڪيون ته هن پنهنجو ڌرم رڳو ان ڪري تبديل ڪيو جو ڪيس پنهنجو ڪاروبار ۽ ملڪيت وڌيڪ پياري هئي ته ڇا اسان ان شخص جي اندروني ڪيفيت کي سمجهڻ کان سواءِ سندس نيت جو فيصلو نه ڪري رهيا آهيون؟ ممڪن آهي ته ڪنهن لاءِ پنهنجي ڌرتيءَ تي رهڻ سڀ کان وڏي خواهش هجي، ڪنهن لاءِ خاندان سان گڏ رهڻ ڪنهن لاءِ پنهنجي روزگار ۽ اباڻي گهر کي ڇڏڻ ۽ ڪنهن لاءِ ڌرم جي تبديلي جو فيصلو ذاتي روحاني يا سماجي سببن سان جڙيل هجي ڪنهن مخصوص واقعي ۾ معاشي مفاد جو ڪردار ثابت ٿئي ٿو ته ان جو ذڪر ڪرڻ گهرجي پر اهڙي فيصلي کي هڪ ئي مقصد سان منسوب ڪرڻ مناسب ناهي ساڳئي وقت اهو به ضروري آهي ته اسين ڌرم ۽ ملڪيت وچ ۾ چونڊ کي رومانوي انداز ۾ پيش نه ڪريون انسان پنهنجي مذهبي سڃاڻپ سان محبت ڪري سگهي ٿو پر پنهنجي گهر، زمين ۽ خاندان جي مستقبل بابت فڪر ڪرڻ به ڪا غيرانساني ڳالهه ناهي جيڪڏهن ڪنهن شخص لاءِ پنهنجي ڌرتيءَ تي رهڻ جو مطلب پنهنجي ٻولي، دوستن، خاندان ۽ نسلن جي تاريخ سان ڳنڍيل رهڻ هو ته ان جي فيصلي کي رڳو ملڪي مفاد جو تلو ڏيڻ سندس انساني تجربن کي محدود ڪرڻ ٿيندو ۽ جيڪڏهن ڪنهن ٻئي شخص ڪنهن ڌرم جي حفاظت خاطر لڏپلاڻ ڪرڻ ضروري محسوس ڪيو ته ان جي فيصلي کي به بزدلي يا وطن سان بي وفائيءَ جو تلو ڏيڻ مناسب ناهي اصل ۾ وطن جي محبت ۽ ڌرم جي وابستگي به اهڙيون حقيقتون آهن جيڪي ڪڏهن هڪ ٻئي سان هم آهنگ هونديون آهن ۽ ڪڏهن ماڻهوءَ کي ڏکئي انتخاب جي سامهون آڻينديون آهن ڪنهن لاءِ ڌرم سندس روحاني سڃاڻپ جو مرڪز هوندو آهي ته ڪنهن لاءِ وطن جي ٻولي، ثقافت، دوستيون ۽ اجتماعي زندگيءَ جا رشتا سندس وجود جو لازمي حصو هوندا آهن انهن مان ڪنهن هڪ کي چونڊڻ سان لازمي طور ٻئي سان نفرت ثابت نٿي ٿئي انساني زندگيءَ ۾ ڪيترائي فيصلا اهڙين حالتن ۾ ڪيا ويندا آهن جتي هر رستو ڪنهن نه ڪنهن نقصان سان جڙيل هوندو آهي.

ورهاڱي جي الميي کي سمجهڻ لاءِ اسان کي اهو به ڏسڻو پوندو ته سنڌ ۾ رهجي ويل هندن ۽ هندستان ڏانهن لڏي ويل سنڌي هندن جا تجربا ڪيئن مختلف هئا؟ رهجي ويل ماڻهن کي نئين رياست ۾ پنهنجي مذهبي اقليت جي حيثيت سان زندگيءَ گذارڻ لاءِ مشڪلاتن کي منهن ڏيڻو پيو لڏي ويل ماڻهن کي نئين ملڪ ۾ پنهنجي ٻولي، ثقافت، روزگار ۽ رهائش جا مسئلا درپيش آيا سنڌ کان لڏي ويل ڪيترن ئي خاندانن لاءِ هندستان ۾ نئين سر زندگيءَ جي اڏاوت هڪ ڏکيو ۽ ڏکوئيندڙ سفر هو انهن حقيقتن کي ڏسندي اهو سوال پيدا ٿئي ٿو ته ڇا ڪنهن ماڻهوءَ جي خوشحاليءَ مان سندس ماضيءَ جي دوستين جي اهميت گهٽجي وڃي ٿي؟ جيڪڏهن ڪو شخص ورهاڱي کان پوءِ هندستان ۾ ڪاروبار ڪري خوشحال ٿي ويو ته ڇا ان جو مطلب اهو آهي ته ڪيس سنڌ جي پراڻن دوستن ۽ پاڙيسرين جي ياد نه ايندي هوندي؟ جيڪڏهن ڪو مسلمان ورهاڱي کان پوءِ ڪنهن ڇڏيل گهر يا دڪان ۾ آباد ٿي ويو ته ڇا ان جو مطلب اهو آهي ته ان گهر جي پراڻن رهواسين سان سندس ڪڏهن به ڪو انساني تعلق نه هو؟ معاشي حالتن ماڻهن جي زندگين کي تبديل ڪري سگهن ٿيون پر انهن تبديلين مان هر فرد جي اندروني احساسن جو فيصلو نٿو ڪري سگهجي. اهو جملو ته جيڪڏهن پاڪستان نه ٺهي ها ته تون اڄ انهيءَ ڪار تي نه چڙهي گهمين ها، ۽ اٿيا ٽوڪي ليترو خوشحال ٿيڻ ڏين ها ڇا؟ هڪ اهڙي مفروضي تي ٻڌل آهي جنهن ۾ تاريخ جي هڪ ممڪن صورت کي يقيني نتيجي طور پيش ڪيو وڃي ٿو پاڪستان جي قيام کان پوءِ ملڪيتن جي منتقلي، لڏپلاڻ، نون ڪاروباري طبقن جي اڀار، معاشي موقعن جي ورهاست ۽ وڏين تبديلين آيون ڪجهه ماڻهن کي نوان موقعا مليا، ڪجهه ماڻهن جي پراڻي معاشي حيثيت ختم ٿي ۽ ڪجهه ماڻهن جي ملڪيتن تي ناجائز قبضا پڻ ٿيا. تاريخي تحقيق ۾ سنڌ مان لڏي ويل هندن جي ڇڏيل زمينن ۽ شهري ملڪيتن جي نئين سر ورهاست جو ذڪر ملي ٿو تنهن ڪري معاشي ترقيءَ کي رڳو ڪنهن هڪ سياسي واقعي جي نتيجي طور پيش ڪرڻ بدران ان جي مختلف سببن جو جائزو وٺڻ گهرجي تعليم، سرمائي، زمين، رياستي پاليسين، شهري ترقي، واپار، روزگار ۽ سماجي لاڳاپن سڀني جو معاشي حيثيت تي اثر پوندو آهي اهو چوڻ ته پاڪستان نه ٺهي ها ته ڪو به مسلمان خوشحال نه ٿئي ها، هڪ غيرثابت ٿيل مفروضو آهي جيئن اهو چوڻ ته ورهاڱي کان اڳ سڀ مسلمان معاشي ترقيءَ جا مخالف هئا. تاريخ کي هڪ ئي رنگ ۾ رنگڻ برابر آهي پر شايد هن سڄي بحث جو سڀ کان اهم پاسو دوستيءَ جو فلسفو آهي ڇا دوستيءَ جو بنياد رڳو گڏيل مذهب، ذات، قوم يا معاشي مفاد تي هوندو آهي؟ جيڪڏهن ائين هجي ها ته مختلف مذهبن سان تعلق رکندڙ ماڻهن وچ ۾ سچيون دوستيون پيدا ئي نه ٿين ها. سنڌ جي گڏيل سماجي تاريخ ۾ اهڙا ڪيترائي مثال ۽ يادگيريون ملن ٿيون، جن ۾ مسلمان ۽ هندو هڪ ٻئي جا استاد، شاگرد، پاڙيسري، ڪاروباري ساٿي ۽ ذاتي دوست رهيا انهن لاڳاپن ۾ ڪڏهن اختلاف به ٿيا پر اختلافن جي موجودگيءَ سان دوستيءَ جي هر صورت ڪوڙي نٿي بڻجي وڃي دوستيءَ جي اصل آزمائش تڏهن ٿيندي آهي جڏهن سياسي حالتون انسانن کي ڌار ڌار سڃاڻپن ۾ ورهائڻ لڳنديون آهن هڪ طرف دوستيءَ جي ياد هوندي آهي (هلندڙ)

اڄوڪو ڏينهن —— 19 آڪٽوبر

ڊاڪٽر جي ايم مهڪري

اڄ مشهور تعليمي ماهر ۽ دانشور جي ايم مهڪريءَ جي جنم جو ڏينهن آهي هو 19 آڪٽوبر 1908ع تي هندستان جي شهر بينگلور ۾ ڄائو هن جو پورو نالو غلام محي الدين مهڪري هو هن بمبئي يونيورسٽيءَ مان پي ايچ ڊي جي سند حاصل ڪئي ۽ پوءِ ڪراچيءَ کي پنهنجو گهر بڻايائين هو هڪ ناليوارو ليکڪ ۽ ڪالم نگار هو سندس ڪالم "روزاني ڊان" ۽ ٽماهي رسالي "سنڌ ڪوارٽرلي" ۾ ڇپجندا رهندا هئا هن 1977ع کان 1979ع تائين سنڌ يونيورسٽيءَ جي سوشالاجي شعبي ۾ وزيٽنگ پروفيسر طور خدمتون سرانجام ڏنيون هن جو ڪتاب "Sorrows of Sindh" ڇپيل آهي منظور ڪوهيار پنهنجي ڪتاب "ڪي ڪي ماڻهو وديا ساگر" ۾ هن جي شخصيت تي هڪ بهترين خاڪو لکيو آهي ڊاڪٽر مهڪريءَ جي شخصيت جو هڪ ٻيو بهترين خاڪو ڊاڪٽر غلام علي الانا جي ڪتاب "ماڻهو شهر ڀنڀور جا" ۾ شامل آهي مرحوم محمد ابراهيم جوئي جي ڪتاب "ڳالهيون ڪتابن جون" ۾ به هڪ باب "مهڪريءَ جا مضمون" شامل آهي جنهن ۾ ڊاڪٽر مهڪريءَ جي چونڊ مضمونن جو سنڌي ترجمو شامل ڪيو ويو آهي ڪراچي يونيورسٽيءَ پاران پڻ A Great Engagement: Sindh, Joyo and Mahekri ڪتاب ڇپايو ويو آهي هن 15 آگسٽ 1995ع تي وفات ڪئي هن جي وفات تي مشهور شاعر امداد حسينيءَ هڪ نظم لکيو هو.

حاجي ساند

مختيار انڙ

حاجي ساند ٿر جو مشهور شاعر آهي هن جو جنم 19 آڪٽوبر 1970ع تي عمرڪوٽ ويجهو ڳوٺ روحل واهه ۾ ٿيو شاعريءَ ۾ ناليوارو شاعر محمد جمن دربدر سندس استاد هو سندس شعري مجموعو "پوڄارڻ" 2004ع ۾ ڇپيو هن جي شاعري سنڌ جي ڪيترن ئي فنڪارن ڳائي آهي سندس شاعريءَ ۾ رومانيت جا رنگ، وڇوڙي جا ورد ۽ اندر جا اڌما صاف نظر اچن ٿا.

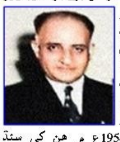

ويو ويو. هو ٻه ڀيرا حيدرآباد لوڪل بورڊ جو صدر به رهيو هو پهريون ڀيرو 1940ع ۾ صوبائي وزير ٿيو ۽ ان کان پوءِ ايوب خان جي دور تائين لاڳيتو صوبائي يا مرڪزي وزير رهندو آيو. هن وٽ روينيو، گهرو، صنعتن، تعليم ۽ قانون جهڙين اهم وزارتن جا قلمدان رهيا. 1954ع ۾ هن کي سنڌ اسيمبليءَ جو اسپيڪر چونڊيو ويو ويو. حڪومتي ادارن پاران هن تي دٻاءُ وڌو ويو ته هو ون يونٽ جي حمايت ۾ اسيمبليءَ مان ٺهراءُ منظور ڪرائي. هن ايئن ڪرڻ کان ڪتو جواب ڏئي ڇڏيو. نتيجي طور کيس اغوا ڪري مٺيءَ ۾ نظربند ڪيو ويو. هن ايوب خان واري مارشل لا جي هميشه کلم کلا مخالفت ڪئي. ڪراچيءَ وارو نيشنل اسٽيڊيم سندس ڪوششن سان ٺهي راس ٿيو هن ٺٽي محمد خان ۾ تعليم کي عام ڪرڻ لاءِ پنهنجي 50 ايڪڙ زمين عطيو ڪئي ته جيئن اتي اسڪول ۽ ڪاليج قائم ڪري سگهجن. هن 19 آڪٽوبر 1963ع تي لاڏاڻو ڪيو.

پير ڀاون شاهه ساقي

پير ڀاون شاهه ساقي پنهنجي دور جو وڏو بزرگ، شاعر ۽ علم دوست انسان هو. هن بزرگ جي زندگيءَ جو تفصيلي احوال مهراڻ رسالي جي سوانح نمبر ۾ پڙهي سگهجي ٿو. هن بزرگ جي ولادت 1886ع ڌاري بدين ۾ ٿي ان وقت جي دستور مطابق سنڌي، فارسي عربي گجراتي اردو ۽ انگريزي ٻولين ۾ تعليم حاصل ڪيائين اڃا ڇوڏهن سالن جو مس هو جو سندس والد فقير پير محمد شاهه وفات ڪئي سندس مريدن کيس درگاهه شاهه قادريءَ جو سجاده نشين بڻايو هن کي ننڍپڻ کان ئي ڪتاب پڙهڻ ۽ گڏ ڪرڻ جو شوق هو. ان ڪري سندس ذاتي لائبريريءَ ۾ هزارين ناياب ڪتاب موجود هئا. ويهن سالن جي ڄمار ۾ شاعري ڪرڻ شروع ڪيائين شاعريءَ ۾ "ساقي" تخلص استعمال ڪندو هو سندس ڪلام جو گهڻو حصو ۽ نثري مواد ضايع ٿي ويو آهي البت شاعريءَ جا ٻه ڪتاب "مناجات" ۽ "ساقيءَ جا سخن" موجود آهن هن بزرگ 19 آڪٽوبر 1918ع تي وفات ڪئي.

سيد الهندو شاهه

اڄ مشهور سماج سڌارڪ، سياستدان ۽ تعليم دوست انسان سيد الهندو شاهه جي ورسيءَ جو ڏينهن آهي سيد الهندو شاهه جي جنم ڏينهن تي اختلاف آهي ميمڻ عبدالغفور سنڌيءَ پنهنجي ڪتاب عظيم سنڌي انسان ۾ هن جي جنم جي تاريخ 17 آڪٽوبر 1867ع لکي آهي سنڌيانا انسائيڪلوپيڊيا 17 آڪٽوبر 1857ع ڄاڻائي آهي ڪجهه حوالن ۾ سندس جنم جو سال 1883ع به لکيل آهي هن مهان شخصيت تعلقي ڪنڊياري ضلعي نوشهروفيروز جي ڳوٺ ديري ۾ پنهنجي زندگيءَ جو سفر شروع ڪيو هن عربي ۽ فارسيءَ جي تعليم پنهنجي ڳوٺ جي مدرسي مان حاصل ڪئي ان بعد انگريزي به پڙهيو هن سياست جي شروعات 1897ع ۾ ڊسٽرڪٽ لوڪل بورڊ حيدرآباد جي ميمبر طور ڪئي 1912ع کان 1919ع تائين نوابشاهه ضلعي جي لوڪل بورڊ جي ميمبر طور خدمتون سرانجام ڏنائين 1903ع ۾ مسلمان ٻارن کي تعليم سان آراسته ڪرڻ لاءِ نوشهري فيروز ۾ هڪ مدرسو قائم ڪيائين 1904ع ۾ انهيءَ مدرسي جي ٻارن جي رهائش لاءِ هاسٽل پڻ تعمير ڪرايائين 1918ع ۾ انهيءَ مدرسي کي هاءِ اسڪول جو درجو ڏنو ويو 1909ع ۾ بمبئي ڪائونسل جو ميمبر چونڊيو ويو ۽ ڪيترائي سال ميمبر رهيو هن انمول انسان 19 آڪٽوبر 1919ع تي دم ڌڻيءَ حوالي ڪيو.

روبينه قريشي

اڄ سنڌ جي مشهور گلوڪاره روبينه قريشيءَ جي جنم جو ڏينهن آهي هن ناليواري گلوڪاره جو اصل نالو عائشه شيخ هو ۽ هن جي والد جو نالو الاهي بخش شيخ هو. هن جو جنم 19 آڪٽوبر 1940ع تي حيدرآباد ۾ ٿيو. ننڍي هوندي کان ئي ڳائڻ جو شوق هئس. هوءَ اسڪول جي تقريبن ۾ شوق سان ڳائيندي هئي. مشهور تعليمي ماهر ۽ موسيقيءَ جي پارکو دادي ليلاوتيءَ هن جي ڳائڻ ۾ گهڻي حوصلا افزائي ڪئي. 1955ع ۾ ريڊيو پاڪستان حيدرآباد جو قيام عمل ۾ آيو. هوءَ اڃا نائين ڪلاس جي شاگرديائي هئي، جڏهن آڊيشن ڏيڻ لاءِ ريڊيو تي پهچي وئي ۽ پهرين ئي ڪوشش ۾ آڊيشن پاس ڪرڻ ۾ ڪامياب ٿي وئي. هن جي آواز ۾ رڪارڊ ٿيل شاهه سائينءَ جي وائي "پيرين پوندي سان، چوندي سان، رهي وڃ رات ڀنڀور ۾"، جڏهن ريڊيو تان پهريون ڀيرو نشر ٿي ته هر طرف واهه واهه مچي وئي ۽ هن جو نالو سڄي سنڌ ۾ مشهور ٿي ويو. ان بعد هن جي آواز ۾ سوَن جي تعداد ۾ شاهه سائينءَ ۽ ٻين صوفي شاعرن جا ڪلام رڪارڊ ٿيا. هن ڪجهه سنڌي فلمن جا گيت پڻ ڳايا. سندس مٺڙي ۽ مڌر آواز جي ڪري هن کي "سنڌ جي بلبل" جي نالي سان ياد ڪيو وڃي ٿو. هن جيجي زرينه بلوچ، امينه ۽ زيب النساء سان گڏجي ڪيترائي سهرا پڻ رڪارڊ ڪرايا، جيڪي اڄ به سنڌ ۾ شوق سان ٻڌا وڃن ٿا. 1970ع ۾ هن مشهور اداڪار مصطفيٰ قريشيءَ سان شادي ڪئي ۽ پنهنجي ور سان گڏ لاهور ۾ رهائش اختيار ڪيائين. لاهور ۾ هن استاد ڇوٽي غلام عليءَ کان موسيقيءَ جا گُر سکيا ۽ سنڌيءَ سان گڏ اردو، پنجابي، سرائڪي، پشتو ۽ بنگالي ٻولين ۾ ڳائڻ جاري رکيائين. 2021ع ۾ هن کي پاڪستان سرڪار پاران تمغه امتياز سان نوازيو ويو. تاريخ 13 جولاءِ 2022ع تي سندس ساهه جو سڳو ٽٽي پيو.

جهان آرا بتول

جهان آرا بتول جو جنم اڄوڪي ڏينهن تي محمد خميسي قمبرانيءَ جي گهر ماتلي ضلعي بدين ۾ ٿيو. هن بي اي تائين تعليم حاصل ڪئي ۽ اسڪول جي ٽيچر طور پنهنجي عملي زندگيءَ جي شروعات ڪئي هن 1998ع ۾ شاعري ڪرڻ شروع ڪئي سنڌي ۽ اردو ٻولين ۾ شاعري ڪئي اٿس. سندس شاعريءَ ۾ غزل، گيت، وايون ۽ نظم وغيره شامل آهن. ڪجهه ڪهاڻيون، ڊائريءَ جا ورق ۽ مضمون وغيره پڻ لکيا اٿس.

دارا عالم ابڙو

سنڌ جي هن مهان چترڪار جو جنم 19 آڪٽوبر 1940ع تي قمبر شهر ۾ ٿيو هن ايم اي (سنڌي) تائين تعليم حاصل ڪئي ان کان علاوه آمريڪا مان پينٽنگ، فوٽوگرافي مجسمي سازي ۽ پرنٽ ميڪنگ جو ڪورس پاس ڪيائين هن کي تصويرن ٺاهڻ ۽ مصوريءَ جو شوق ننڍي هوندي کان ئي رهيو پنهنجي عملي زندگيءَ جي شروعات ڊرائينگ ٽيچر طور ڪيائين ڪجهه عرصو سنڌ يونيورسٽيءَ جي فائن آرٽس ۽ انسٽيٽيوٽ آف ايڊيوڪيشن ۽ ريسرچ ۾ ليڪچرار طور ڪم ڪيائين ان بعد مستقل طور تي آمريڪا هليو ويو. هن جي فن پارن جون نمائشون ڏيهه توڙي پرڏيهه ۾ منعقد ٿيون، جن ۾ سندس ڏات ۽ ڏانو کي گهڻو پسند ڪيو ويو.

سميع بلوچ

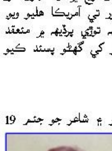

هن مشهور براڊڪاسٽر ۽ شاعر جو جنم 19 آڪٽوبر 1955ع تي خيرپور ميرس ضلعي جي ڳوٺ حاجي عطا محمد لنڊ ۾ ٿيو هن ابتدائي تعليم پنهنجي ڳوٺ مان حاصل ڪئي مئٽرڪ ۽ ٻارهين ڪلاس جا امتحان ترتيبوار گورنمينٽ هاءِ اسڪول سينارجا ۽ گورنمينٽ ڊگري ڪاليج اسلام آباد مان پاس ڪيائين اڳتي هلي شاهه عبداللطيف يونيورسٽي خيرپور مان انٽرنيشنل رليشنز واري شعبي ۾ ايم اي جي سند حاصل ڪيائين هو 1984ع ۾ پاڪستان ٽيليويزن سينٽر ڪراچيءَ تي پروڊيوسر مقرر ٿيو هن ڪراچي ڪوئيٽا ۽ اسلام آباد جي ٽيليويزن سينٽرن تان يادگار ڊراما، دستاويزي پروگرام ۽ ٻيا پروگرام پيش ڪيا هو سنڌ جو هڪ سرموڙ شاعر پڻ آهي سندس شاعري سرمد سنڌي، احمد مغل ۽ صنم ماروئيءَ سميت سنڌ جي ڪيترن ئي مشهور شاعرن ڳائي آهي سندس شاعريءَ جو ڪتاب "خوابن جا خواب" ڇپجي چڪو آهي.

مير غلام علي خان ٽالپر

هن مشهور سياستدان جو جنم 19 سيپٽمبر 1909ع تي ٽنڊي محمد خان ۾ ٿيو ابتدائي تعليم پنهنجي شهر مان حاصل ڪيائين. ان بعد ڪراچي علي ڳڙهه ۽ بمبئيءَ مان تعليم حاصل ڪري بمبئي يونيورسٽيءَ مان گريجوئيٽ ٿيو هو 1936ع ۾ بدين ٽنڊوباگو واري تڪ مان سنڌ اسيمبليءَ جو ميمبر چونڊيو

آغا عبدالنبي عليگ

آغا عبدالنبي عليگ سنڌ جو مشهور شاعر ۽ نثر نويس هو. شڪارپور ۾ پنهنجي جيون جو سفر شروع ڪندڙ هن املهه انسان جي ڄمڻ جي تاريخ تي ڪجهه اختلاف نظر اچي ٿو مهراڻ رسالي جي شاعر نمبر (ڇاپو 1990ع) ۾ هن جي جنم جي تاريخ 16 مارچ 1903ع لکي وئي آهي مخدوم طالب المولىٰ پنهنجي مشهور ڪتاب "ڪر ناياب عرف ياد رفتگان" ۾ به اهائي تاريخ لکي آهي امجد دراني جي ڪتاب "ادب ۽ آرٽ سان لاڳاپيل سنڌي پناڻ" ۽ ڊاڪٽر درمحمد پٺاڻ جي ڪلمن ۾ به ساڳي تاريخ لکيل آهي جڏهن ته سنڌيانا انسائيڪلوپيڊيا ۾ هن جي جنم جي تاريخ 3 جولاءِ 1903ع ڄاڻايل آهي آغا عبدالنبيءَ مئٽرڪ تائين تعليم گمبٽ ۽ خيرپور ميرس مان حاصل ڪئي ۽ بي اي (آنرس) جي سند علي ڳڙهه ڪاليج (هاڻوڪي يونيورسٽي) مان حاصل ڪئي هن پنهنجي عملي زندگيءَ جي شروعات شڪارپور ۾ هاءِ اسڪول جي استاد طور ڪئي بعد ۾ ڪيترن ئي اهم سرڪاري عهدن تي رهي خدمتون سرانجام ڏنائين جن ۾ مختيارڪار، روينيو کاتي جي سيڪريٽري ۽ ڪمشنر جهڙا عهدا شامل آهن هن سنڌ پبلڪ سروس ڪميشن، سنڌي ادبي بورڊ جي بورڊ آف گورنرس ۽ ٿياسافيڪل سوسائٽيءَ جي ميمبر طور پڻ ڪم ڪيو ادبي دنيا ۾ پاڻ هڪ قادرالڪلام شاعر، ڊراما نويس ۽ مقالا نگار طور مشهور هو سندس ڇپيل ڪتابن ۾ "افڪار عليگ"، "سسئي پنهون" (ڊرامو)، "حريص پتلو عرف وفا جي ديوي" (ڊراما)، "افسانا ۽ مقالا" ۽ ٻيا ڪتاب شامل آهن هن پهرين سنڌي فلم "ايڪتا" جا ڊائلاگ پڻ لکيا. اڪثر حوالن ۾ سندس وفات جي تاريخ 19 آڪٽوبر 1976ع لکي وئي آهي البت مخدوم طالب المولىٰ هن جي وفات 1977ع ۾ ڄاڻائي آهي.

دادن فقير

سنڌ جي هن عوامي شاعر جي اڄ ورسيءَ جو ڏينهن آهي هن جو اصل نالو داد محمد ولد ڏتي بخش جويو هو پر دادن فقير جي نالي سان عوام ۾ مقبول ٿيو هن بزرگ جي جنم توڙي وفات جي صحيح تاريخ تي اختلاف آهي سنڌيانا انسائيڪلوپيڊيا ۽ ميمڻ عبدالغفور سنڌيءَ جي ڪتاب "عظيم سنڌي انسان" ۾ هن جي جنم جي تاريخ 21 جولاءِ 1906ع لکيل آهي جڏهن ته ماهوار نئين زندگيءَ جي سيپٽمبر 1995ع واري شماري ۾ علي اڪبر اسير قريشيءَ 17 جنوري 1906ع ڄاڻائي آهي ساڳئي تاريخ اياز لاڪير جي ترتيب ڏنل ڪتاب دادن فقير جو ڪلام ۾ ڄاڻايل آهي هن جي وفات جي تاريخ سنڌيانا انسائيڪلوپيڊيا ۾ 18 آڪٽوبر 1979ع ڄاڻايل آهي جڏهن ته علي اڪبر اسير قريشي، ڊاڪٽر در محمد پٺاڻ، ميمڻ عبدالغفور سنڌي ۽ اياز لاڪير 19 آڪٽوبر 1979ع لکي آهي سنڌي ادبي بورڊ پاران جاري ٿيندڙ ٽماهي مهراڻ رسالي جي جلد 28، نمبر 3 ۽ 4 (1979ع) ۾ هن جي جنم جي تاريخ مارچ 1906ع ۽ فوتگيءَ جي تاريخ 20 آڪٽوبر 1979ع ٻڌائي وئي آهي دادن فقير سنڌي فائنل جو امتحان پاس ڪيو علامه محمد هدايت علي تارڪ نجفيءَ جي صحبت ۾ رهي شاعري ڪرڻ شروع ڪيائين هن پنهنجو ڳوٺ ڇڏي ڪجهه عرصو نصير آباد ۾ سڪونت اختيار ڪئي پر پوءِ مستقل طور راڌڻ کي پنهنجو گهر بڻايائين سندس شاعريءَ جو مجموعو "آفتاب عشق" سندس شاگرد فقير سلطان ساگيءَ ڇپائي پڌرو ڪيو 2007ع ۾ علي گل ڪوسي "دادن فقير جو چونڊ ڪلام" نالي سان هن جي شاعريءَ جو ڪتاب ڇپرايو هن سنڌيءَ سان گڏ سرائڪي ۽ اردوءَ ۾ به شاعري ڪئي آهي.

ٻانهون خان شيخ

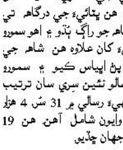

ٻانهون خان شيخ شاهه جي شاعريءَ جو وڏو شيدائي ۽ پارکو هو هو 19 اپريل 1928ع تي ڀٽ شاهه ۾ ڄائو هن سنڌ جي روينيو کاتي ۾ مختلف عهدن تي رهي ڪم ڪيو ۽ انهيءَ ئي کاتي مان رٽائر ٿيو هن کي شاهه عبداللطيف ڀٽائيءَ جي شاعريءَ سان عشق جي حد تائين محبت هئي. هن ڀٽائيءَ جي درگاهه تي فقير محمد ابراهيم کان شاهه جو راڳ ٻڌو ۽ اهو سمورو ڪلام قلمبند ڪيو انهيءَ کان علاوه هن شاهه جي رسالي جي ٻين نسخن جو پڻ اڀياس ڪيو ۽ سمورو ڪلام سهيڙي شاهه جو رسالو نئين سري سان ترتيب ڏئي ڇپرائي پڌرو ڪيو انهيءَ رسالي ۾ 31 سُر 4 هزار 4 سئو 69 بيت ۽ 3 سئو وايون شامل آهن. هن 19 آڪٽوبر 2008ع تي هيءَ جهان ڇڏيو.

بقايا 1 "روزاني عبرت"

ڪي هاڻي نڪرڻو پوندو، هڪ ٿي سنڌ ڌرتي ماءُ جي حفاظت ڪرڻي پوندي، محسن نقوي ۽ ڊي آءِ ايس پي آر سميت سمورن کي ٻڌائڻ ٿا چاهيون ته سنڌ هڪ آهي ۽ هڪ رهندي: عامر نواز وڙائچ رپورٽ موجب: ٻيرلوءِ کان ڪراچي لاءِ نڪتل وڪلين جو ڌرتي مارچ راڻي پور پهچڻ تي ڪين جو شاندار استقبال ڪيو ويو مارچ جي اڳواڻي وڪلين اڳواڻن ايڊوڪيٽ عامر نواز وڙائچ ايڊوڪيٽ حسيب جمالي ايڊوڪيٽ ڪي بي لغاري، ايڊوڪيٽ ارشد شر ۽ ٻيا ڪري رهيا هئا، ريلي راڻي پور پهچڻ تي ڪين مقان گلن جي ورکا ڪئي وئي، ريلي جو دستگير قومي شاهراهه تي پهچڻ تي قومي شاهراهه جي ٻنهي طرفن کان گاڏين جو وڏيون قطارون لڳي ويون ان موقعي ريلي کي مختصر خطاب ڪندي ايڊوڪيٽ عامر نواز وڙائچ چيو ته سنڌ سنڌين جي آهي، جيڪا هزارين کان هڪ آهي ۽ هڪ رهندي ان کي ميري اک سان ڏسڻ وارن جا ناپاڪ ارادا ڪڏهن به اسان ڪامياب ٿيڻ نه ڏينداسين مارچ ڪرڻ جو مقصد سنڌي قوم کي متحد ڪرڻ ۽ گهرڻ کان ٻاهر ڪيڻ آهي هن چيو ته هاڻي گهرڻ ۾ ويهڻ جو وقت ناهي اٿئو ٻاهر نڪرو هڪ ٿي پنهنجي ڌرتي جي حفاظت ڪريون جيڪي سنڌ اندر وڏيڪ صوبا ۽ انتظامي يونٽ ٺاهڻ جي ڳالهه ڪئي آهي اهي اڳ ڦهيل صوبن ۾ ته گڊ گورنرس آڻن پوءِ وڏيڪ صوبن جي ڳالهه ڪن محسن نقوي، ڊي سي آءِ ايس پي آر سميت جيڪي ڌرتي ماءُ کي ورهائڻ جي ڳالهه ڪا ڪن آهي پاڻ کي ورهائجي ويندا، اسان پنهنجي حق ۽ سنڌ بچائڻ لاءِ نڪتا آهيون اسان سنڌ جو ورهاڱو ڪڏهن به قبول نه ڪنداسين جنهن بعد مارچ پنهنجي منزل طرف روانو ٿي ويو ان کان اڳ عامر نواز وڙائچ ۽ سنڌس وفد جي وڪلين ٻارن دراز شريف ۾ درگاهه حضرت سچل سرمست رح تي حاضري ڀري ۽ گلن جي چادر چاڙهي اجتماعي دعا پڻ گهري، ان موقعي تي درگاهه حضرت سچل سرمست رح جي سجاده نشين خواجه عبدالحق فاروقي سان ملاقات پڻ ڪئي ۽ گڏجي حاضري ڀري.

بقايا 2 "روزاني عبرت"

نعريبازي ڪئي وئي احتجاج ۾ وفا جاڳيراڻي فريد خاصخيلي علي رضا شيخ، طارق جتوئي، نواز شنباڻي ۽ ٻين شرڪت ڪئي ان موقعي تي احتجاج ڪندڙن ڳالهائيندي چيو ته استاد آصف لاڪائي هڪ سينيئر تعليمدان ليکڪ ۽ سماج سڌارڪ آهي جيڪو هميشه سنڌ جي مسئلن عوامي حقن ۽ سماجي معاملن تي پنهنجي لکڻين ذريعي آواز اٿاريندو رهيو آهي هنن استاد آصف لاڪائي خلاف گمبٽ ٿاڻي تي ڪيس داخل ٿيڻ واري عمل جي سخت لفظن ۾ مذمت ڪندي چيو ته اهڙي عمل سان سماجي ۽ عوامي مسئلن تي آواز اٿاريندڙ ماڻهن ۾ ڳڻتي پيدا ٿي آهي سماجي اڳواڻن ۽ سول سوسائٽي جي نمائندن مطالبو ڪيو ته استاد آصف لاڪائي خلاف داخل ڪيل ڪيس جو جائزو وٺي، جيڪڏهن اهو بي بنياد ثابت ٿئي ته ان کي ختم ڪيو وڃي هنن چتاءُ ڏنو ته جيڪڏهن سنڌن مطالبن تي ڌيان نه ڏنو ويو ته احتجاج جو دائرو وڌايو ويندو ۽ پنهنجي مطالبن جي مڃتا لاءِ وڌيڪ احتجاجي سرگرميون شروع ڪيون وينديون.

بقايا 3 "روزاني عبرت"

متاثر خاندان آءِ جي سنڌ، ڊي آءِ جي سکر ۽ ايس ايس پي سکر کان انصاف جو مطالبو ڪيو آهي تفصيل موجب پنو عاقل ۾ سدوجا پوليس اسٽيشن جي حد ۾ واقع ڳوٺ رحمت الله چاچڙ جي رهواسي محمد امين چاچڙ سول اسپتال سکر ٻاهران احتجاج ڪيو ۽ صحافين کي ٻڌايو ته سنڌس ديهه خيرات، تپو سدوجا ۾ 300 ايڪڙ زرعي زمين آهي، جنهن جا ڪاغذ پڻ سنڌس نالي تي آهن محمد امين چاچڙ موجب، سنڌس برادري جي بااثر ماڻهن عبدالشڪور چاچڙ عبدالقيوم عبدالقدوس عبدالغفور عبدالمجيد، عبدالصمد چاچڙ ۽ ٻين ڪيس زمين ڪيڻ کان روڪڻ جي ڪوشش ڪئي انهن جو الزام آهي ته مخالفن زمين ڪيڻ کان روڪڻ جي معاملي تي انهن جي گهر تي هٿيارن لڻن ۽ ڪهاڙين سان حملو ڪيو متاثر شخص موجب حملي دوران عورتن ٻارن ۽ مردن تي تشدد ڪيو ويو جنهن جي نتيجي ۾ مائي صالحان عبدالخالق محمد رمضان محمد لقمان چاچڙ سميت 14 ماڻهو زخمي ٿي پيا زخمين مان چار کي طبي علاج لاءِ سول اسپتال سکر ۾ داخل ڪيو ويو جڏهن ته ٻيا زخمي ڳوٺ ۾ آهن احتجاج ڪندڙ محمد امين چاچڙ ۽ سنڌس خاندان وڌيڪ الزام لڳايو ته واقعي کان پوءِ اهي ازالي لاءِ سدوجا پوليس اسٽيشن پهتا جڏهن ته انهن جي مطابق پوليس انهن جي شڪايت تي اثرائتي ڪارروائي نه ڪئي ۽ مخالف ڌر جي حمايت ڪري رهي آهي متاثر جي خاندان مطالبو ڪيو ته اختيارين واقعي جي غير جانبدار جاچ ڪن حملي ۾ ملوث مبينا جوابدارن خلاف قانوني ڪارروائي ڪن ۽ انهن کي تحفظ فراهم ڪن متاثر جي خاندان آءِ جي سنڌ، ڊي آءِ جي سکر ۽ ايس ايس پي سکر کي اپيل ڪئي آهي ته واقعي جو فوري نوٽيس ورتو وڃي انهن کي انصاف فراهم ڪيو وڃي ۽ زرعي زمين جي تڪرار کي قانون مطابق حل ڪيو وڃي.

بقايا 4 "روزاني عبرت"

فراهم ڪيو وڃي سوري ۾ آءِ بي اي پاس 40 پلس پي ايس ٽي ۽ جي اي ايس ٽي ويٽنگ ايڪشن ڪاميٽي سنڌ جي سڏ تي اميدوارن پارن پنهنجي جائز حقن جي حاصلات ۽ آفر آرڊر جاري ڪرڻ لاءِ احتجاج رڪارڊ ڪرايو ويو احتجاج جي اڳواڻي عارف سولنگي عطاالله بروهي عبدالله ڪوسو رياض ڪوسو عبدالله شيخ عاشق راهوجو ۽ علي رضا راهوجو ڪئي ان موقعي تي احتجاج ڪندڙ اڳواڻن ڳالهائيندي چيو ته سنڌ جا 40 پلس پي ايس ٽي ۽ جي اي ايس ٽي ويٽنگ اميدوار ڪافي عرصي کان پنهنجي روزگار لاءِ پريشان آهن پر اڃا تائين سنڌن مسئلو حل نه ٿي سگهيو آهي هنن سنڌ حڪومت کان مطالبو ڪيو ته اميدوارن جي پريشانين کي نظر ۾ رکندي جلد کان جلد اسپيشل ڪاميٽي جو اجلاس گهرايو وڃي ۽ سمورن اهل ويٽنگ اميدوارن جي مقرري بابت مثبت فيصلو ڪري آفر آرڊر جاري ڪيا وڃن احتجاج ڪندڙن وڌيڪ چيو ته اميدوارن کي وڌيڪ انتظار ۾ رکڻ بدران سنڌن مستقبل بابت عملي قدم کنيا وڃن، جيئن متاثر نوجوانن ۽ سنڌن خاندانن ۾ پکڙيل بيچيني ختم ٿي سگهي هنن مطالبو ڪيو ته سجي سنڌ جي 40 پلس پي ايس ٽي ۽ جي اي ايس ٽي ويٽنگ اميدوارن کي بنا ڪنهن وڌيڪ دير جي هڪ ئي مرحلي ۾ رليف ڏئي روزگار فراهم ڪيو وڃي احتجاج ڪندڙن واضح ڪيو ته سنڌن مطالبو سمورن اهل اميدوارن کي برابري جي بنياد تي انصاف فراهم ڪرڻ ۽ فوري طور آفر آرڊر جاري ڪرڻ آهي.

بقايا 5 "روزاني عبرت"

يا حراست ۾ ورتو ويو ڪارروايُن دوران هٿيار گوليون منشيات، چوري ٿيل موٽرسائيڪل ۽ اليڪٽرانڪ ڊوائيسز هٿ ڪيا ويا، جڏهن ته مليرِ ۾ گهر ٿيل گولي لڳڻ سبب هڪ نوجوان زخمي ٿي پيو جمشيد ڪوارٽرز ۾ پوليس مقابلي ڪن جوابدارن جي گرفتاري،ضلعي اوير جي جمشيد ڪوارٽرز پوليس جو جيل چورنگي پل پرسان هٿيارٻند جوابدارن سان مقابلو ٿيو فائرنگ جي ڏي وٽ ڪانيو هڪ زخمي سميت ٻن جوابدارن فياض اسلم ۽ امير حمزه کي گرفتار ڪيو ويو جڏهن ته سنڌن هڪ ساٿي فرار ٿي ويو ايس ايس پي ايسٽ زبير نذير شيخ موجب، گرفتار جوابدارن وٽان غيرقانوني هٿيار گوليون ۽ موٽرسائيڪل هٿ ڪئي وئي پوليس موجب، هٿ آيل موٽرسائيڪل فيروزآباد ٿاڻي جي حد مان چوري ٿيل هئي، زخمي جوابدار کي علاج لاءِ اسپتال منتقل ڪيو ويو جڏهن ته ٻين جوابدارن کان وڌيڪ جاچ ڪئي پئي وڃي عزيزآباد ۽ رضويه ۾ پوليس مقابلا ٻئي پاسي عزيزآباد بلاڪ 2 ۾ ڪراچي اڪيڊمي پرسان پوليس ۽ ڦورو وچ ۾ مقابلي دوران هڪ جوابدار عبيدالله ولد رضا ڪريم کي زخمي حالت ۾ گرفتار ڪيو ويو جڏهن ته سنڌس ساٿي فرار ٿي ويو پوليس موجب، گرفتار جوابدار وٽان پستول ۽ گوليون هٿ ڪيون ويون رضويه واري علائقي ۾ پڻ پوليس ۽ ڦورو وچ ۾ مقابلي ڪانيو اسامه ولد ذاڪر نالي جوابدار کي زخمي حالت ۾ گرفتار ڪيو ويو سنڌس ساٿي فرار ٿي ويو جڏهن ته پوليس هٿيار ۽ گوليون هٿ ڪري وڌيڪ جاچ شروع ڪري ڇڏي درخشان ۾ ڊانس پارٽي تي ڇاپو 20 کان 25 ڄڻا حراست ۾ ڪراچي جي درخشان ٿاڻي جي پوليس ڪڏا مارڪيٽ پرسان هڪ هنڌ ڊانس پارٽي تي ڇاپو هنيو ذريعن موجب، پوليس کي اطلاع مليو هو ته اتي ڊانس پارٽي جاري آهي ۽ مبينا طور نشي آور شين جو استعمال ڪيو پيو وڃي ڇاپي دوران مردن ۽

بقايا 6 "روزاني عبرت"

عورتن سميت 20 کان 25 ڄڻن کي حراست ۾ ورتي درخشان ٿاڻي منتقل ڪيو ويو ذريعن موجب، موقعي تان مبينا طور آئس بيون نشي آور شيون ۽ نشي آور دوائون پڻ هٿ ڪيون ويون پوليس پارن برآمد ٿيل شين جي جاچ ۽ قانوني ڪارروائي ڪئي پئي وڃي سرحاٽي ڪاڻون ۾ رينجرز ۽ پوليس جي گڏيل ڪارروائي، پنج مبينا انساني اسمگلر گرفتار پاڪستان رينجرز سنڌ ۽ ضلعي ويسٽ پوليس گڇهي اطلاع تي سرحاٽي ڪاڻون ۾ گڏيل ڪارروائي ڪندي پنج مبينا انساني اسمگلرن کي گرفتار ڪيو گرفتار جوابدارن جي سڃاڻپ عبدالعزيز بروهي، محمد بخش شيخ علي حسن بروهي، نذير بروهي ۽ جميل بروهي طور ڪئي وئي رينجرز جي ترجمان موجب، جوابدار مبينا طور غيرقانوني طور رهندڙ افغان شهرين يار محمد ۽ رسول خان کي ڪراچي منتقل ڪري رهيا هئا جوابدارن وٽان هٿيار منشيات ۽ انساني اسمگلنگ لاءِ استعمال ٿيندڙ سوزوڪي لوڊر گاڏي پڻ هٿ ڪئي وئي ترجمان موجب، گرفتار گروهه مبينا طور حب کان ڪراچي جي مختلف علائقن تائين افغان شهرين کي پهچائڻ لاءِ رقم وصول ڪندو هو جوابدارن جي بيان موجب، هڪ خاندان کي منتقل ڪرڻ لاءِ تقريبن ٻه لک رپيا ورتا ويندا هئا، جڏهن ته گڏيل هڪ مهيني دوران تقريبن 230 افغان شهرين کي ڪراچي منتقل ڪرڻ جي دعويٰ ڪئي وئي آهي رينجرز موجب جوابدار مبينا طور منگهوپير بند مراد، سرحاٽي ۽ ناردرن باءِ پاس سميت ڪچي رستن جو استعمال ڪندا هئا گرفتار جوابدارن جي ٻين ساٿين جي ڳولا لاءِ ڇاپا جاري آهن.

بقايا 6 "روزاني عبرت"

حميس،صدام،شاهد،ساگر عبدالڪريم خليق،نديم،نويد ۽ ٻين جوابدارن گهر پرسان فائرنگ ڪري حملو ڪيو جنهن سبب گهر ٻاهران بيٺل نوجوان دلبر ڪولاچي کي گوليون لڳيون زخمي ڪري فائرنگ ڪندا فرار ٿي ويا آهن هنن چيو ته ساڳين ئي جوابدارن پهريان به اسان جي ٻن عورتن جو قتل ڪيو هو جنهن جو ڪيس عدالت ۾ هلندڙ آهي جوابدارن ڪيس تان هٿ ڪڍڻ لاءِ ٻيو حملو ڪيو آهي هنن چيو ته اسان سان ظلم آهي جوابدار بااثر آهن اسان جون زندگيون ڪي خطرو آهي ايس ايس پي دادو واقعي جو نوٽيس وٺي جوابدارن کي گرفتار ڪري اسان کي تحفظ ڏئي انصاف ڪيو وڃي.

بقايا 7 "روزاني عبرت"

دنيا جي مشهور قاري، مشهور عالم عظيم مشائخ نعت خوان شهري ۽ علائقي جي رهواسين وڏي تعداد ۾ شرڪت ڪئي محفل ۾ قرآن پاڪ جي خوبصورت ۽ دل کي ڇهندڙ تلاوت ۽ حضور صلي الله عليه وسلم جي لاءِ عقيدت ۽ محبت جا نذرانا پيش ڪيا ويا، جنهن محفل جي روحاني ماحول کي وڌيڪ مالا مال ڪيو محفل قرات دوران دنيا جي مشهور قاري فرداد آدم، قاري صلاح عبدالله، قاري سليم عيدي ۽ قاري طاهر طاهري پنهنجي منفرد ۽ دلڪش انداز ۾ قرآن پاڪ جي تلاوت ڪئي جنهن شرڪت ڪندڙن جي دلين کي روحاني سڪون پهچايو ۽ حاضرين پنهنجي گهري عقيدت جو اظهار ڪيو هن موقعي تي نعت خوانن پنهنجي خوبصورت آوازن ۾ نعت رسول مقبول ﷺ پڻ پيش ڪئي جنهن سامعين جي دلين کي رسول ﷺ جي محبت جي نور سان روشن ڪيو تقريب کي خطاب ڪندي مولانا محمد صالح انڍڙ مفتي سعود افضل هاليجوي، مفتي شفيع محمد انڍڙ مولانا مفتي محمد ياسين بندداني مولانا عبداللطيف اشرفي مولانا محمد عابد سنڌي، قاري لياقت علي مغل، قاري رفيق احمد توحيدي ۽ مولانا عبدالرشيد ڌانوري ۽ ٻين عالمن چيو ته اهڙين بابرڪت محفلن جي انعقاد جو بنيادي مقصد قرآن پاڪ جي تعليمات کي مشهور ڪرڻ رسول الله ﷺ جي عظيم ڪردار کي اجاگر ڪرڻ ۽ حضرت محمد مصطفيٰ ﷺ جي تعليمات سان محبت ۽ وابستگي کي فروغ ڏيڻ آهي عالمن چيو ته قرآن پاڪ جي تلاوت انسان جي دل ۽ دماغ کي ايمان جي نور سان روشن ڪري ٿي ۽ ان کي نيڪي تقويٰ، پائيداري، پائيجارو ۽ باهمي محبت سيکاري ٿي قرآن پاڪ جي تعليمات تي عمل ڪرڻ سان سماج ۾ امن رواداري ۽ مذهبي قدرن کي مضبوط ڪري سگهجي ٿو هن زور ڏنو ته مسلمانن کي قرآن ۽ سنت جي تعليمات مطابق زندگي گذارڻ گهرجي ۽ رسول الله ﷺ جي زندگي کي پنهنجي عملي زندگي لاءِ بهترين رول ماڊل بڻائڻ گهرجي عالمن وڌيڪ چيو ته مذهبي اجتماع نئين نسل ۾ قرآن پاڪ سان محبت پيدا ڪرڻ اسلامي تعليمات جي آگاهي وڌائڻ ۽ سماج ۾ مذهبي شعور کي فروغ ڏيڻ جو هڪ اهم ذريعو آهن اهڙا واقعا ماڻهن ۾ مذهبي وابستگي کي مضبوط ڪن ٿا ۽ انهن کي پنهنجي زندگي ۾ اسلامي تعليمات جي اپنائڻ جي ترغيب ڏين ٿا اجتماع ۾ شرڪت ڪندڙ شهري ۽ مقامي ماڻهو قارين جي دل کي ڇهندڙ تلاوت ۽ نعت خوانن جي عقيدتمندار پيشڪش جي تمام گهڻي تعريف ڪئي تقريب دوران قرآن پاڪ جي تلاوت، الله جي ياد ۽ رسول الله ﷺ جي محبت سان ڀرپور روحاني ماحول برقرار رهيو اجتماع جو مجموعي ماحول عقيدت، محبت، احترام ۽ مذهبي جذبي سان ڀرپور هو جڏهن ته شرڪت ڪندڙن اهو اظهار ڪيو ته اهڙين بابرڪت اجتماعات منعقد ڪرڻ مذهبي ۽ روحاني تربيت ۽ اسلامي قدرن جي فروغ لاءِ تمام گهڻي اهميت رکن ٿا.

بقايا 8 "روزاني عبرت"

پارٽي پارن سنڌ جي هر ضلعي ۾ ڪارساز سانحي جي شهيدن جي ايصال ثواب لاءِ قرآن خواني ۽ دعائيه تقريبون منعقد ڪري شهيدن کي ڀيٽا پيش ڪئي وئي پيپلز پارٽي ڪراچي جي ضلعي ڏکڻ پارن خالق ڏنو هال ۾ ڪارساز جي شهيدن جي 19هين ورسي جي تقريب منعقد ڪئي وئي جنهن ۾ پيپلز پارٽي سنڌ جي صدر نثار احمد کهڙو، جاويد ناگوري ۽ ٻين اڳواڻن ۽ عورتن توڙي مرد ڪارڪنن شرڪت ڪئي تقريب کي خطاب ڪندي پيپلز پارٽي سنڌ جي صدر نثار احمد کهڙو چيو ته ڪارساز سانحي ۽ لياقت باغ سانحي جي هڪ ئي سازش جي ڪڙي سمجهون ٿا، جنهن سازش تحت شهيد بينظير ڀٽو کي شهيد بنايو ويو هن چيو ته ڪارساز سانحي جي جمهوريت جي قافلي جي ٽرڪ تي بيٺل پيپلز پارٽي جي سموري قيادت کي ختم ڪرڻ جي سازش ڪئي وئي هئي، ان سازش کي سمجهندي شهيد بينظير ڀٽو کي ٽرڪ تي سوار پارٽي جي ٻين اڳواڻن کي چيو ته پارٽي جا سمورا اڳواڻ هڪ ئي وقت ٽرڪ جي مٿان سانس ڪڏ نه ٻيهن چو ته سازشي عنصر ڪيس سميت سنڌس سموري پارٽي جي قيادت کي ختم ڪرڻ چاهين ٿا پر ٽرڪ ۾ موجود پارٽي جي سمورن اڳواڻن شهيد بينظير ڀٽو کي چيو ته سڀئي اڳواڻ سانس گڏ ٽرڪ تي بيٺل رهندا هن چيو ته ڪارساز ۽ لياقت باغ جي سانحن ۾ شهيد بينظير ڀٽو ۽ ڪارڪنن کي شهيد ڪري عوام جي اميدن جو قتل ڪيو ويو هن چيو ته ڪارساز سانحي ۾ 180 کان وڌيڪ ڪارڪنن پنهنجي جانيون جا نذرانا پيش ڪيا ۽ 500 کان وڌيڪ ڪارڪن زخمي ٿيا اسان انهن شهيدن ۽ زخمين کي ڀيٽا ۽ خراج تحسين پيش ڪريون ٿا نثار احمد کهڙو چيو ته پيپلز پارٽي پنهنجي قيادت ۽ ڪارڪنن جي شهادتن باوجود "جمهوريت بهترين انتقام آهي" جي نعري هيٺ ملڪ ۾ آئين، قانون ۽ پارليامينٽ جي بالادستي ۽ جمهوريت جي تسلسل لاءِ پنهنجو جمهوري ڪردار ادا ڪري رهي آهي ڇاڪاڻ ته ملڪ جي سمورن مسئلن جو حل جمهوريت جي تسلسل ۾ ئي آهي.

بقايا 9 "روزاني عبرت"

جنهن سان ملڪ ۾ زراعت جي ترقيءَ ۾ مدد ملندي سنڌ زرعي يونيورسٽي ٽنڊوڄام اميدوارن جي تياري اڳواٽ تربيت ۽ جائزي واري عمل ۾ اهم ڪردار ادا ڪيو يونيورسٽي جي ڪوشش سان سنڌ لاءِ مختص ڪيل ڪوٽا مڪمل استعمال ٿي ۽ 107 گريجوئيٽس کي چين ۾ تربيت حاصل ڪرڻ جو موقعو مليو زرعي يونيورسٽي جي وائيس چانسلر انجنيئر پروفيسر ڊاڪٽر الطاف علي سيال چين ويندڙ گريجوئيٽس کي مبارڪ ڏيندي چيو ته اها سنڌ ۽ پاڪستان لاءِ فخر جي ڳالهه آهي هن اميد ظاهر ڪئي ته نوجوان چين ۾ جديد زرعي ٽيڪنالاجي ۽ عملي تجربن مان فائدو حاصل ڪري وطن واپس اچي ملڪ ۾ زرعي پيداوار وڌائڻ ۽ جديد طريقا متعارف ڪرائڻ ۾ پنهنجو ڪردار ادا ڪندا وائيس چانسلر يونيورسٽي جي استادن آفيسرن ۽ عملي جي گڏيل ڪوششن کي ساراهيندي چيو ته اهڙا موقعا نوجوانن جي صلاحيتن ۾ واڌ ۽ زرعي شعبي جي بهتريءَ لاءِ اهم آهن ان موقعي تي سيرڪوريس پروفيسر ڊاڪٽر عبدالمبين لوڌي چيو ته اها ڪاميابي يونيورسٽي جي سموري ٽيم جي گڏيل محنت جو نتيجو آهي هن چيو ته سنڌ لاءِ

بقايا 10 "روزاني عبرت"

پرسان 160 ۾ مينهن جي خريد ۽ وڪري واري معاملي تي ٻن لکن رپين جي مبينا رهزن ڌان سورنهن رهزن جي نوجوان کي گڏريل لڳ ڀڳ ڇهن مهينن کان مبينا طور روڪي زمينن تي پورهيو ڪرائڻ جو معاملو سامهون آيو آهي ...

بقايا 11 "روزاني عبرت"

وٽ ڪرش پلانٽ ريجهو سچل ڪمپني جي ٽرالي جو ڪلر لڳڻ سبب ڳوٺ دودا خان چانڊيو جا رهواسي 10 ورهين جو نادر چانڊيو ۽ 9 ورهين جو طوفيق چانڊيو فوت ٿي ويا، جڏهن ته هڪ زخمي سراج احمد چانڊيو کي فرسٽ ايڊ ڏيڻ بعد لاڙڪاڻي اسپتال ريفر ڪيو ويو حادثي جو اطلاع ملڻ تي پوليس واقعي واري هنڌ پهچي فوتين ۽ زخمين کي تعلقه هيڊ ڪوارٽر اسپتال منتقل ڪيو فوت ٿيل ٻارڙن جا لاش پوسٽ مارٽم بعد وارثن حوالي ڪيا ويا، پوليس حادثي جي جاچ شروع ڪري ڇڏي آهي آخري اطلاعن تائين واقعي جو ڪيس داخل نه ٿي سگهيو هو ۽ نه ئي ڪا گرفتاري عمل ۾ اچي سگهي هئي.

بقايا 12 "روزاني عبرت"

ريو شهرين لاڳاپيل پوليس اختيارين کان مطالبو ڪيو آهي ته واقعي جو نوٽيس وٺي جوابدارن کي گرفتار ڪيو وڃي ۽ علائقي جي امن امان جي صورتحال بهتر بڻائي وڃي.

بقايا 13 "روزاني عبرت"

۾ اسپتال ،سوئي گيس سميت ڪا به بنيادي سهولت فراهم نه ڪئي وئي آهي هنن چيو ته چونڊيل نمائندن طرفان سنڌن ڳوٺ کي مڪمل طور نظرانداز ڪيو ويو آهي جنهن سبب ڳوٺاڻا سخت مشڪلاتن کي منهن ڏئي رهيا آهن مظاهرين تڪ جي چونڊيل نمائندن کان مطالبو ڪيو ته سنڌن ڳوٺ ۾ اسپتال ،سوئي گيس، نيائين جو اسڪول سميت بنيادي سهولتون فراهم ڪري ڳوٺاڻن جون پريشانيون ختم ڪيون وڃن.

بقايا 14 "روزاني عبرت"

وسيلن خلاف ڪابه سازش ڪنهن به صورت ۾ قبول نه ڪئي ويندي سنڌ هزارين سالن جي تاريخ تهذيب، ثقافت ۽ پنهنجي الڳ قومي سڃاڻپ رکندڙ ڌرتي آهي جنهن جي وحدت ۽ وجود جي حفاظت هر سنڌ واسي جو قومي فرض آهي سنڌ جي تقسيم جاگرافيائي حدن ۾ ڦيرڦار يا وسيلن تي قبضي جي ڪنهن به ڪوشش خلاف سنڌ جو عوام متحد ٿي بيهندو ۽ پنهنجي مادر وطن جي حفاظت لاءِ هر قسم جي پرامن جمهوري ۽ آئيني جدوجهد توڙي قرباني ڏيڻ لاءِ تيار آهي اهڙن خيالن جو اظهار هن ترقي پسند هائوس حيدرآباد ۾ سنڌ جي نامور اديبن شاعرن دانشورن ۽ ليکڪن سان ٿيل هڪ اهم ڪچهري دوران ڪيو ڊاڪٽر قادر مگسي چيو ته 29 نومبر تي ڪراچي ۾ لکين سنڌي ڪڏ ٿي پنهنجي مادر وطن جي دفاع، سنڌ جي وحدت، وسيلن ۽ جاگرافيائي حدن جي حفاظت لاءِ پرپور آواز بلند ڪندا ۽ ملڪ سميت دنيا کي اهو واضح پيغام ڏيندا ته سنڌ جو ورهاڱو يا ان جي تاريخي حيثيت سان هٿ چراند جو ڪو به منصوبو سنڌ جي عوام کي قبول ناهي هن چيو ته سنڌ جي وحدت جو سوال رڳو ڪنهن هڪ سياسي پارٽي طبقي يا ٻولي ڳالهائيندڙ ماڻهن جو مسئلو ناهي پر اهو سنڌ ۾ رهندڙ سمورن ماڻهن جو گڏيل وجود، سڃاڻپ، مستقبل ۽ حقن جو سوال آهي سنڌ ۾ رهندڙ هر ٻولي ڳالهائيندڙ ماڻهو جيڪو سنڌ کي پنهنجي ماءُ سمجهي ٿو اهو سنڌي آهي اهو مادر وطن سنڌ جي ورهاست کي قبول نه ڪندو ڊاڪٽر قادر مگسي چيو ته قومن جي بقا، سڃاڻپ ۽ تاريخي وجود جي حفاظت ۾ اديبن شاعرن دانشورن ۽ ليکڪن جو ڪردار انتهائي اهم رهيو آهي ڇاڪاڻ ته قلم قومن جي شعور کي بيدار ڪرڻ سماج کي سڃاڻپ ڪرڻ ۽ قومي حقن جي جدوجهد کي فڪري بنياد فراهم ڪرڻ جو طاقتور ذريعو آهي هن سنڌ جي اديبن شاعرن دانشورن ۽ ليکڪن کي اپيل ڪئي ته هو پنهنجي قلم شاعري، ادب، تحقيق ۽ فڪري تخليقن وسيلي سنڌ جي عوام خاص طور نوجوان نسل ۾ قومي شعور پيدا ڪن سنڌ جي تاريخي حيثيت، تهذيبي ورثي، قدرتي وسيلن ۽ جاگرافيائي وحدت جي اهميت کي اجاگر ڪن ۽ سنڌ خلاف ٿيندڙ سازشن بابت عوام کي سجاڳ ڪن ڊاڪٽر قادر مگسي وڌيڪ چيو ته سنڌ ترقي پسند پارٽي "سنڌ منهنجي امان" عوامي رابطا مهم کي سنڌ جي ڪند ڪڙڇ تائين ڦهلائيندي، جنهن تحت شهر شهر ڳوٺ ڳوٺ، واهڻ وسندي ۽ جهرجهنگ تائين پهچي عوام کي سنڌ جي وحدت، وسيلن، قومي حقن ۽ جاگرافيائي حدن جي حفاظت لاءِ سجاڳ، متحد ۽ منظم ڪيو ويندو هن چيو ته 29 نومبر تي ڪراچي ۾ ٿيندڙ عوامي گڏجاڻي سنڌ جي قومي بقا، وطن سان محبت ۽ پنهنجي وجود جي حفاظت واري عزم جو تاريخي اظهار هوندي هن چيو ته سنڌ جي وحدت تي ڪنهن به قسم جي سوديبازي نه ٿيندي ۽ سنڌ جي قومي حقن جي تحفظ لاءِ سمورين سياسي، سماجي، علمي، ادبي ۽ عوامي قوتن کي گڏيل ڪردار ادا ڪرڻو پوندو ان موقعي تي اديبن شاعرن ۽ دانشورن سان سنڌ جي موجوده سياسي صورتحال سنڌ جي وحدت کي درپيش خدشن، قومي شعور جي واڌاري، ادب ۽ سياست جي سماجي ڪردار 29 نومبر تي ڪراچي ۾ ٿيندڙ گڏجاڻي ۽ "سنڌ منهنجي امان" عوامي رابطا مهم بابت تفصيلي خيالن جي ڏي وٺ ڪئي وئي ڪچهري ۾ سنڌ جي نامور اديبن شاعرن ۽ ليکڪن نياز پنهور منصور قادر جوڻيجو ڊاڪٽر اسحاق سميجو امداد چانڊيو ڊاڪٽر عبدالمجيد چانڊيو ڊاڪٽر عبدالفتاح داڊوپوٽو غلام مصطفيٰ بلوچ الله بخش ڪنبر فهيم نوناري ۽ ناز سهتو شرڪت ڪئي جڏهن ته ان موقعي تي سنڌ ترقي پسند پارٽي جو وائيس چيئرمين انجنيئر گلزار سومرو سرڪزي اڳواڻ هوت خان گاڏهي، ڊاڪٽر عبدالحميد ميمڻ قادر چنا، ڊاڪٽر سومار مگريو حيدر ملاح عاشق سولنگي سحر رضوي، خدابخش درس، محمد علي ابڙو ايڊووڪيٽ سرواڻ مگسي ۽ ٻيا پڻ شريڪ هئا.

بقايا 15 "روزاني عبرت"

هدايتون جاري ڪيون ته جم ڪلب ۾ رهيل ڪم کي تيز رفتاريءَ سان مڪمل ڪيو وڃي جڏهن ته شهيد بينظير پارڪ

بقايا 20 "روزاني عبرت"

هفتيوار جدوجهد کي جاري رکندي شهري هن آچر تي به روڊن تي نڪري آيا ان سلسلي ۾ باڊهه تعلق موومينٽ جي ڊپٽي ڪنوينر زيب علي ساريو جي اڳواڻيءَ ۾ شهرين باڊهه ميڊيا هائوس کان حيدر چوڪ تائين هٿن ۾ بينر ۽ پلي ڪارڊ کڻي احتجاجي ريلي ڪڍي مظاهرو ڪيو جنهن

قبوسعيدخان ويجهو ٽرالي ۽ موٽرسائيڪل ۾ ٽڪر سبب ٻه معصوم ٻارڙا فوت، هڪ زخمي

چانڊيا مگسي دنگ وٽ حادثي ۾ 10 ورهين نادر، 9 ورهين جو توفيق چانڊيو ٽڏي تي فوت ٿي ويا

حادثي ۾ زخمي سراج احمد ۽ لاشن کي پوليس ڪٺائي اسپتال منتقل ڪري لاش پوسٽ مارٽم بعد وارثن حوالي ڪيا

آخري اطلاعن تائين واقعي جو ڪيس داخل نه ٿي سگهيو هو ۽ نه ئي ڪا گرفتاري عمل ۾ اچي سگهي

قبوسعيدخان (رپورٽ: فراز نظيرڪوسو) سجل ڪمپني جي ٽرالي ۽ موٽر سائيڪل ۾ آمهون سامهون ٽڪر ٽڪر جي نتيجي ۾ ٻه معصوم ٻارڙا فوت، هڪ زخمي قبوسعيدخان ۾ چانڊيا مگسي دنگ

بقايا نمبر 11 ڏسو صفحو 5

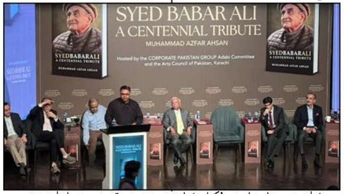

ڪراچي: سيد بابر علي تي لکيل ڪتاب جي مهورتي تقريب ۾ مهمان اسٽيج تي ويٺل آهن

هنگورجا ويجهو پوليس پڪٽ سامهون ڌر مزاحمت تي نوجوان زخمي، اسپتال داخل

هنگورجا (ن.ع) هنگورجا ٿاڻي جي حد ۾ نو لکي پوليس پڪٽ سامهون نامعلوم هٿياربندن موٽرسائيڪل ڦر ڪرڻ جي ڪوشش ڪئي مزاحمت ڪرڻ تي جوابدارن فائرنگ ڪري نوجوان رضوان چنو کي زخمي ڪري ڇڏيو ۽ واقعي واري هنڌ تان فرار ٿي ويا. زخمي نوجوان کي علاج لاءِ خيرپور اسپتال منتقل ڪيو ويو. واقعي ڪانيءَ علائقي ۾ خوف ۽ هراس پکڙجي

بقايا نمبر 12 ڏسو صفحو 5

هنگورجا: ڦر دوران زخمي ٿيل فوجي نوجوان کي اسپتال ۾ طبي امداد ڏني پئي وڃي

ڪراچي: ڪارساز سانحي جي شهيدن کي ڀيٽا پيش ڪرڻ لاءِ ڪلام پاڪ جي تلاوت ڪئي پئي وڃي

سکر ۾ پنوعاقل واسي ڳوٺاڻن جو ٻاڙن پاران گهر تي حملي خلاف مظاهرو

ڳوٺ رحمت الله چاچڙ جي رهواسي محمد امين چاچڙ ۽ ٻين سول اسپتال آڏو احتجاج ڪيو

ٻاڙن زمين تي قبضي ڪوشش تان حملو ڪري 14 ڄڻن کي زخمي ڪيو آهي، انصاف ڪيو وڃي

سکر (بيورو رپورٽ) پنوعاقل ۾ هڪ گهر تي حملي ۾ عورتن، ٻارن ۽ مردن سميت چوڏهن ماڻهو زخمي ٿي پيا، مبينا طور تي زرعي زمين جي ملڪيت جي تڪرار تي زخمين مان چار کي علاج لاءِ سول اسپتال سکر منتقل ڪيو ويو جڏهن ته ٻيا زخمي پنهنجن ڳوٺن ۾ آهن پوليس تي واقعي خلاف اثرائتي ڪارروائي نه ڪرڻ ۽ ٻاڙن جوابدارن جي مدد ڪرڻ جو الزام لڳائيندي،

بقايا نمبر 3 ڏسو صفحو 5

مورو ۾ آءِ بي اي ٽيسٽ اميدوارن پاران آفر آرڊر جاري نه ٿيڻ خلاف احتجاج

اميدوارن عارف سولنگي، عطاالله بروهي، عبدالله ڪوسو رياض ڪوسو ٻين احتجاج ڪيو

سمورن اهل ويٽنگ اميدوارن جي مقرري بابت مثبت فيصلو ڪري آفر آرڊر جاري ڪيا وڃن

مورو (ن ع) مورو ۾ آءِ بي اي پاس 40 پلس بي ايس ٽي ۽ جي اي ايس ٽي ويٽنگ اميدوارن پاران آفر آرڊر جاري نه ٿيڻ خلاف مورو پريس ڪلب اڳيان احتجاج ڪيو ويو احتجاج ڪندڙن سنڌ حڪومت کان مطالبو ڪيو آهي ته اسپيشل ڪاميٽي جو اجلاس فوري طور گهرائي سنڌ جي سمورن اهل ويٽنگ اميدوارن کي هڪ ئي مرحلي ۾ آفر آرڊر جاري ڪري روزگار

بقايا نمبر 4 ڏسو صفحو 5

خيرپور کان ڪراچي ويندڙ سنڌ ڌرتي مارچ جي راڻيپور، گمبٽ ۽ هنگورجا ۾ آجيان

اسان سيني کي هاٿي هڪ ٿي سنڌ ڌرتي ماءُ جي حفاظت ڪرڻي پوندي: عامر نواز وڙائچ

محسن نقوي ۽ ڊي آءِ ايس پي آر سميت سمورن کي ٻڌائڻ ٿا چاهيون ته سنڌ هڪ آهي ۽ هڪ رهندي

اسان پنهنجي حق ۽ سنڌ بچائڻ لاءِ نڪتا آهيون، سنڌ جو ورهاڱو ڪڏهن به قبول نه ڪنداسين

خيرپور، هنگورجا، گمبٽ، راڻي پور (نمائندن وڪان) وڪلين جو ڌرتي مارچ راڻي پور پهچڻ تي سنڌين جو گلن جي ورکا ڪري استقبال ڪيو ويو سنڌ ورهائڻ وارا ڪجهه وقت ۾ پاڻ ئي ورهائجي ويندا اسان سيني

بقايا نمبر 1 ڏسو صفحو 5

هنگورجا: ڪراچي بار ايسوسيئيشن پاران نڪتل مارچ کي اڳواڻ خطاب ڪري رهيو آهي

فقيرآباد ۾ استاد آصف لاڪائي تي ڪيس داخل ٿيڻ خلاف احتجاج، انصاف جو مطالبو

فقيرآباد (ن ع): سينيئر تعليمدان ۽ ليکڪ استاد آصف لاڪائي خلاف گمبٽ ٿاڻي تي ڪيس داخل ٿيڻ واري عمل خلاف پريس ڪلب فقيرآباد اڳيان سماجي تنظيمن ۽ سول سوسائٽي جي نمائندن پاران احتجاجي مظاهرو ڪري سخت

بقايا نمبر 2 ڏسو صفحو 5

حيدرآباد: ڄامشورو جي روڊ حادثي ۾ فوت ٿيل ناري مهڪ ملاح جي حياتي جي تصوير ۽ گرفتار ڪيل رڪشا ڊرائيور نوجوان

دادو ۾ پراڻي زميني تڪرار تان ٻن ڌرين ۾ فائرنگ، هڪ ڄڻو زخمي

ڳوٺ دائو چانڊيو ۾ رستم چانڊيو ۽ اڪبر چانڊيو ڌرين وچ ۾ فائرنگ

فائرنگ جي نتيجي ۾ اعجاز چانڊيو گولين لڳڻ سبب زخمي، اسپتال منتقل

دادو (د-ر) جهلو ٿاڻي جي حد ڳوٺ دائو چانڊيو ۾ پراڻي زميني تڪرار تي سخت فائرنگ، رستم چانڊيو ۽ اڪبر چانڊيو ڌرين جي وچ ۾ فائرنگ جو سلسلو جاري، فائرنگ جي نتيجي ۾ اعجاز چانڊيو گولين لڳڻ سبب زخمي. واقعي ڪانيءَ پوليس طرفان اڃا تائين ڪا به قانوني ڪارروائي عمل ۾ نه اچي سگهي

گوٺ غلام حيدر جويو بنيادي سهولتن کان محروم، ڳوٺاڻن جو احتجاج

ڳوٺ جا رهواسي بنيادي سهولتون نه ملڻ خلاف سراپا احتجاج بڻجي ويا

چونڊيل نمائندن طرفان سنڌن ڳوٺ کي مڪمل طور نظرانداز ڪيو ويو آهي: ڳوٺاڻا

مسوپرڳوٺي (ن ع) ايم پي اي مخدوم فخرالزمان ۽ ايم اين اي مخدوم جميل الزمان جي تڪ يونين ڪائونسل 22 جيئنڊل ڪوٽ جي ڳوٺ غلام حيدر جويو جا رهواسي بنيادي سهولتون نه ملڻ خلاف سراپا احتجاج بڻجي ويا. مظاهرين احتجاج ڪندي چيو ته اسان جا ابا ڏاڏا پيپلز پارٽي کي ووٽ ڏيندي ڏيندي هن دنيا مان هليا ويا، پر افسوس جو اڄ تائين اسان جي ڳوٺ

بقايا نمبر 13 ڏسو صفحو 5

قرباني ڏيڻ لاءِ تيار آهيون پر سنڌ ورهاست ڪنهن به صورت ۾ قبول نه ڪنداسين: قادر مگسي

سنڌ جي وحدت، جاگرافيائي حدن ۽ قدرتي وسيلن جي تحفظ لاءِ عوامي رابطا مهم سڄي سنڌ ۾ هلائي ويندي

اديب، شاعر ۽ دانشور پنهنجي قلم ذريعي سنڌ جي تاريخي حيثيت ۽ قومي شعور کي اجاگر ڪن

سنڌ جي زمينن، درياهه، سمنڊ، ٻيلن ۽ معدني وسيلن تي پهريون حق سنڌ جي عوام جو آهي

حيدرآباد (رپورٽ غلام حسين خاصخيلي) سنڌ ترقي پسند پارٽي جي چيئرمين ڊاڪٽر قادر مگسي چيو آهي ته سنڌ اسان جو مادر وطن آهي جنهن جي جاگرافيائي حدن، تاريخي وحدت، قومي تشخص ۽ قدرتي

بقايا نمبر 14 ڏسو صفحو 5

ايم پي اي امتياز شيخ پاران شهيد بينظير پارڪ ۽ جم خانه جو دورو

امتياز شيخ جم خانه ۾ جاري ترقياتي ڪمن جو تفصيلي جائزو ورتو

پارڪ کي خوبصورت ۽ معياري ماڳ بڻائڻ لاءِ گهربل قدم کنيا وڃن: امتياز شيخ

شڪارپور (د.ر) پاڪستان پيپلز پارٽي ۽ جي اڳواڻ اڳوڻي صوبائي وزير ۽ ميمبر سنڌ اسيمبلي جناب امتياز احمد شيخ شڪارپور ۾ شهيد بينظير پارڪ ۽ جم خانه جو دورو ڪري پارڪ جي موجوده صورتحال ۽ جم خانه ۾ جاري ترقياتي ڪمن جو تفصيلي جائزو ورتو. موقعي تي امتياز احمد شيخ لاڳاپيل عملدارن کان ترقياتي منصوبن بابت تفصيل معلوم ڪيا ۽

بقايا نمبر 15 ڏسو صفحو 5

تعلقي گمبٽ ۾ اٽي جي اگهن ۾ ڳاٽي ٽوڙ اضافو، مزدورن طبقو پريشان

گمبٽ (ت ر) سڄي سنڌ جيان تعلقي گمبٽ ۾ به اٽي جي اگهن ۾ ڳاٽي ٽوڙ اضافو ٿي ويو آهي گمبٽ، کهڙا، فقير آباد، اگرا ۽ رينڙي سميت سڄي تعلقي ۾ اٽي جو بحران پيدا ٿي ويو آهي جڏهن ته

بقايا نمبر 16 ڏسو صفحو 5

هنگورجا: ايس ٽي پي اڳواڻ قادر مگسي اڳوڻي يوسي چيئرمين ضمير شاهاڻي جي وارثن سان تعزيت ڪري رهيو آهي

سنڌ جا 107 گريجوئيٽ جديد زرعي ٽيڪنالاجيءَ جي تربيت لاءِ چين پهچي ويا

زرعي يونيورسٽي ٽنڊوڄام جي سهڪار سان چونڊيل گريجوئيٽس خاص تربيت حاصل ڪندا

جديد زرعي ٽيڪنالاجي ۽ عملي تجربن سان نوجوانن جي صلاحيتن ۾ واڌ ٿيندي: وائيس چانسلر

ٽنڊوڄام (اي پي پي) سنڌ زرعي يونيورسٽي ٽنڊوڄام جي سهڪار سان سنڌ جا 107 زرعي گريجوئيٽس وزيراعظم جي پروگرام تحت ڇهن مهينن جي خاص تربيت حاصل ڪرڻ لاءِ چين پهچي ويا آهن. هن تربيت دوران کين جديد زرعي ٽيڪنالاجي ۽ نون طريقن بابت سکڻ جو موقعو ملندو

بقايا نمبر 9 ڏسو صفحو 5

ڏگهڙي ۾ نوجوان کان ڇهن مهينن تائين مبينا جبري پورهيو وٺڻ جو انڪشاف

ميڊهن جي خريد جي ٻه لک رپين جي مبينا رهنن تان نوجوان کي روڪڻ جو الزام

غير جانبدار جاچ ڪرائي وڃي، نوجوان جي سلامتي کي يقيني بڻايو وڃي: اختر ڪنهار

ڏگهڙي (ن ع) ڏگهڙي ويجهو سورهن ورهين جي نوجوان کان ڇهن مهينن کان مبينا جبري پورهيو وٺڻ جو انڪشاف ٿيو آهي. انصاف لاءِ پريشان ميڊهن جي خريد ۽ وڪرو جي معاملي ۾ ٻن لکن رپين جي مبينا رهنن تان نوجوان کي روڪي رکڻ جو الزام اعليٰ اختيارين کان نوٽيس وٺڻ جي اپيل ڏگهڙي

بقايا نمبر 10 ڏسو صفحو 5

ڪراچي ۾ پوليس، رينجرز، ايف آءِ اي ۽ اين سي سي آءِ اي جي ڪاررواين ۾ 51 ڄڻا گرفتار

ڪاررواين دوران هٿيار، گوليون، منشيات، چوري ٿيل موٽرسائيڪل ۽ اليڪٽرانڪ ڊوائيسز هٿ ڪيا ويا

جمشيد ڪوارٽرز ۾ پوليس مقابلي ٽن جوابدارن جي گرفتاري ظاهر، جيل چورنگي پل پرسان مقابلي ۾ زخمي سميت ٽن جوابدارن گرفتار

درخشان پوليس جو ڪلا مارڪيٽ پرسان ڊانس پارٽي تي ڇاپو، هٿيار، نشي آور شين جو استعمال ڪندڙ مردن ۽ عورتن سميت 25 ڄڻا ڪي ٿاڻي منتقل

رينجرز ۽ ضلعي ويسٽ پوليس ڳجهي اطلاع تي سرجاني ٽائون ۾ گڏيل ڪارروائي ڪندي پنج مبينا انساني اسمگلرن کي گرفتار ڪيو

ڪراچي (بيورو رپورٽ) ڪراچي جي مختلف علائقن ۾ پوليس مقابلن، ڊانس پارٽي تي ڇاپي ۽ پاڪستان رينجرز ايف آءِ اي ۽ اين سي سي آءِ اي جي ڪاررواين دوران مجموعي طور 46 کان 51 ڄڻن کي گرفتار

بقايا نمبر 5 ڏسو صفحو 5

قرآن پاڪ جي تلاوت انسان جي دل ۽ دماغ کي ايمان جي نور سان روشن ڪري ٿي: قاري فردان آدم

سکر (بيورو رپورٽ) مولانا امان الله سڪراوي پاران پراڻي سکر جي نصرت ڪالوني نمبر 5 ۾ واقع اولياءِ مسجد جي سرپرستي هيٺ هڪ شاندار ۽ باوقار محفل حسن قرات منعقد ڪئي وئي، جنهن ۾

بقايا نمبر 7 ڏسو صفحو 5

فريدآباد لڳ جوابدارن جو حملو، صحافي جو پاڻ مرڻينگ، اسپتال منتقل

ڳوٺ فيض ڪولاچي ۾ جوابدار دلبر ڪولاچي کي گوليون هڻي فرار ٿي ويا

ساڳين ئي جوابدارن پهريان به اسان جي ٻن عورتن کي قتل ڪيو هو: راحب ڪولاچي

فريدآباد (ن ع) فريدآباد ٿاڻي جي حد ڳوٺ فيض محمد ڪولاچي ۾ جوابدارن جو حملو ميهڙ جي صحافي مير صابر ڪولاچي جو پاڻ نوجوان دلبر ولد گلزار ڪولاچي مرڻينگ ڇٽي جوڳي حالت ۾ لاڙڪاڻو اسپتال منتقل، زخمي نوجوان جي وارثن راحب ڪولاچي، گلشير ڪولاچي، اعجاز ڪولاچي ۽ ٻين تعلقي اسپتال ميهڙ ۾ احتجاج ڪندي ڏانهيو ته اسان جي ڳوٺ جي ٿي باائر جوابدارن عطاءالله ۽ طارق ڪولاچي جي پچ تي جوابدارن

بقايا نمبر 6 ڏسو صفحو 5

ڪارساز سانحو پاڪستان جي جمهوري روح تي حملو هو: ڊاڪٽر نفيسه شاهه

شهيد بينظير ڀٽو جي وطن واپسي آمريت جي اوندهين خلاف جمهوريت جي روشنيءَ جي واپسي هئي

عورت جي قيادت ۽ عوامي طاقت کان خوفزده قوتن جمهوريت جي آواز کي خاموش ڪرڻ چاهيو پئي

بهادر جيالن جون قربانيون عوام ۽ قيادت جي ناقابل شڪست رشتي جي علامت بڻجي ويون آهن

اسلام آباد (اي پي پي) پيپلز پارٽي جي اڳواڻ ۽ قومي اسيمبلي جي ميمبر ڊاڪٽر نفيسه شاهه ڪارساز سانحي جي شهيدن کي خراج عقيدت پيش ڪندي چيو آهي ته 18 آڪٽوبر جو ڏينهن اسان جي جمهوري

بقايا نمبر 17 ڏسو صفحو 5

سڄي سنڌ ۾ ڪارساز سانحي جي شهيدن جي 19هين ورسي ملهائي وئي، تقريبون منعقد، ڀيٽا پيش

پيپلز پارٽي پاران هر ضلعي ۾ شهيدن جي ايصال ثواب لاءِ قرآن خواني ۽ دعائيه تقريبون ڪوٺايون ويون

ڪارساز ۽ لياقت باغ جي سانحن ۾ شهيد بينظير ڀٽو ۽ ڪارڪنن کي شهيد ڪري عوام جي اميدن جو قتل ڪيو ويو: نثار کهڙو

پ پ ملڪ ۾ آئين، قانون ۽ پارليامينٽ جي بالادستي ۽ جمهوريت جي تسلسل لاءِ جمهوري ڪردار ادا ڪري پئي

ڪراچي (بيورو رپورٽ) پاڪستان پيپلز پارٽي پاران ڪارساز سانحي جي شهيدن جي 19هين ورسي سنڌ جي سمورن ضلعي هيڊڪوارٽرن ۾ عقيدت ۽ احترام سان ملهائي وئي. ان ڏس ۾ پاڪستان پيپلز

بقايا نمبر 8 ڏسو صفحو 5

سنڌ جي مختلف شهرن ٺٽي بدين دادو ٽنڊو آدم ۽ لاڙڪاڻي ۾ پ پ پاران ڪارساز سانحي جي شهيدن لاءِ ٿيل تقريبن جو ڏيک

پيپلز پارٽي سنڌ جي وسيلن ۽ ساموندي پٽي بابت سوديبازي ڪري رهي آهي: عوامي تحريڪ

پيپلزپارٽي جي جاويد شاهه جيلاني جي ڏنل بيان عوامي تحريڪ سخت مذمت ڪري ٿي: لال جروار

جيڪي پارٽيون ۽ تنظيمون سنڌ وحدت تي ٿيندڙ وار خلاف پرامن احتجاج ڪن ٿيون ته انهن جون گرفتاريون ڪيون وڃن ٿيون: راحيل پٽو

ابر ڪيو ابر سنڌ ۾ ٽوان صوبا ٺاهڻ لاءِ ريليون ۽ جلسا ڪري ٿي ته ان کي پيپلز پارٽي جي سنڌ سرڪار مڪمل پروٽوڪول ڏئي ٿي: عمره سمون

سنڌ ۾ ايمرجنسي لاڳو ڪري ڪيٽي بندر، ٺٽي، سجاول ۽ بدين جي ساموندي پٽي کي سڌي طرح وفاق حوالي ڪرڻ جا سانباها ڪيا پيا وڃن: وسند ٿري

حيدرآباد (اسٽاف رپورٽر) عوامي تحريڪ جي مرڪزي آرگنائيزر لال جروار مرڪزي ڪميٽي جي سيڪريٽري ايڊووڪيٽ راحيل پٽو سنڌياڻي تحريڪ جي صدر عمره سمون ڊاڪٽر سنڌو مگسي ايڊووڪيٽ وسند ٿري

بقايا نمبر 18 ڏسو صفحو 5

گولاڙچي ۾ اکين جي علاج لاءِ ”الابراهيم آءِ اسپتال“ جو افتتاح

صوبائي وزير محمد اسماعيل راهو اسپتال جو افتتاح ڪيو، سياسي، سماجي اڳواڻن جي شرڪت

علاج لاءِ اڳ ۾ ڏورانهن شهرن جو سفر ڪرڻو پوندو هو جنهن سان وقت ۽ پئسن جو زيان ٿيندو هو: اڳواڻ

گولاڙچي (ت ر) گولاڙچي ۾ مقامي سطح تي اکين جي معياري علاج جي فراهمي لاءِ قائم ڪيل ”الابراهيم آءِ اسپتال“ جو شاندار افتتاح سنڌ جي صوبائي وزير محمد اسماعيل راهو هٿان عمل ۾ آيو افتتاحي تقريب ۾ سياسي، سماجي، واپاري ۽ صحافتي تنظيمن جي نمائندن توڙي شهرين وڏي انگ ۾ شرڪت ڪئي ان موقعي تي اسپتال انتظاميا پاران مهمانن جي شاندار

بقايا نمبر 19 ڏسو صفحو 5

باڊهه کي تعلقي جو درجو نه ملڻ خلاف رهواسين جو اٺن سالن کان لڳاتار هڙتال، احتجاج جاري

باڊهه (ن ع) ڏيڍ لک جي آبادي رکندڙ لاڙڪاڻي ضلعي جي ٻئين نمبر وڏي ۽ قديمي شهر باڊهه کي تعلقي جو درجو نه ملي سگهيو گڏيل اٺن سالن کان لڳاتار

بقايا نمبر 20 ڏسو صفحو 5

دهشتگردي جو جواب نفرت سان نه پر پرامن گڏيل ٻتا جي عزم سان ڏئي سگهجي ٿو: آصفه ڀٽو زرداري

ڪارساز سانحي جي شهيدن جون قربانيون وساري نٿيون سگهجن، 180 کان وڌيڪ بيگناهه ماڻهو شهيد ٿيا

نوجوان نفرت ۽ انتهاپسندي رد ڪري جمهوريت، امن ۽ انساني وقار جي تحفظ لاءِ ڪردار ادا ڪن

دهشتگردن کي پاڪستان جي تقدير جو فيصلو ڪرڻ جي اجازت نه ٿي ڏئي سگهجي: پيغام ۾ اظهار

اسلام آباد (اي پي پي) خاتون اول آصفه ڀٽو زرداري نوجوانن تي زور ڀريو آهي ته هو نفرت، عدم برداشت ۽ انتهاپسندي کي رد ڪندي جمهوريت، امن رواداري ۽ انساني وقار جي تحفظ لاءِ پنهنجو ڪردار ادا ڪن. دهشتگردي جو جواب وڌيڪ نفرت نه پر تعليم انصاف موقعا ۽ پرامن گڏيل ٻتا جي عزم سان ڏئي سگهجي ٿو. ڪارساز سانحي جي ورسي جي موقعي تي آچر تي پنهنجي پيغام ۾ خاتون اول چيو ته 19

بقايا نمبر 22 ڏسو صفحو 5

دادو ۾ ڪار ساز سانحي جي شهيدن جي ياد ۾ تقريب منعقد

پير هائوس ۾ پ پ پاران منعقد تقريب پير مجيب، فياض احمد ٻٽ ۽ ڪارڪنن جي شرڪت

سانحو ڪار ساز جمهوريت ۽ عوامي حقن لاءِ جدوجهد ڪندڙن جي قربانين جو دردناڪ باب آهي: پير مجيب

دادو (رپورٽ: ولي محمد لنڊ) سانحي ڪار ساز جي شهيدن جي ياد ۾ پاڪستان پيپلز پارٽي ضلعي دادو پاران پير هائوس ۾ تقريب منعقد ڪئي وئي، جنهن ۾ پ پ ضلعي دادو جي صدر ۽ ايم پي اي بئريسٽر پير مجيب الحق جنرل سيڪريٽري ايم پي اي فياض احمد ٻٽ، ثاقب مهيسر امداد حسين ڏاريچ، سجاد احمد جوڻيجو ايم عمر پنهور محمد يونس سولنگي سميت

بقايا نمبر 21 ڏسو صفحو 5

بدين: سيڪريٽري ميناڪري افيئرز تقريب کي خطاب ڪري رهيو آهي

پ پ ٿرپارڪر پاران ڪارساز شهيدن جي ياد ۾ تقريب

شهيدن جي درجن جي بلندي لاءِ قرآن خواني ۽ دعائون گهريون ويون

پ پ ڪارڪنن جو اهو قربانين وارو سفر هميشه جاري رهندو: مهيش ملاڻي

مٺي (د ر) پ پ ضلع ٿرپارڪر پاران ڪار ساز سانحي جي شهيدن جي ياد ۾ ضلعي ڪائونسل هال مٺي ۾ هڪ تقريب ڪوٺائي وئي، جنهن ۾ سانحي جي شهيدن جي درجن جي بلندي لاءِ قرآن خواني ۽ دعائون گهريون ويون ۽ کين شاندار خراج تحسين پيش ڪيو ويو. تقريب ۾ پ پ ڊويزنل صدر ايم اين اي ڊاڪٽر مهيش ڪمار ملاڻي، ضلعي صدر

بقايا نمبر 23 ڏسو صفحو 5

جيڪب آباد ۾ ڪارساز سانحي جي شهيدن کي ڀيٽا پيش ڪرڻ لاءِ تقريب

ڪوٺايل تقريب ۾ اڳواڻن ۽ ڪارڪنن جي شرڪت، شهيدن جي ايصال ثواب لاءِ دعا گهري وئي

مير اعجاز حسين جکراڻي ۽ ٻين اڳواڻن پاران شهيد ڪارڪنن کي سرخ سلام پيش ڪيو

شهيدن ملڪ جي بقا، جمهوريت جي بحالي ۽ پارٽي جي مضبوطي لاءِ جانين جا نذرانا ڏنا: اعجاز جکراڻي

جيڪب آباد (د ر) 18 آڪٽوبر تي ڪراچي ۾ ڪارساز سانحي ۾ شهيد ٿي ويلن ڪارڪنن جي 19هين ورسي جي موقعي تي کين ڀيٽا پيش ڪرڻ لاءِ جيڪب آباد ۾ پاڪستان پيپلز پارٽي پاران جکراڻي هائوس تي تقريب ڪوٺائي وئي جنهن ۾ پي پي پي لاڙڪاڻو ڊويزن جي صدر ايم ايم اين اي مير اعجاز حسين جکراڻي، سينيئر نائب صدر محسن خان سرڪي،

بقايا نمبر 24 ڏسو صفحو 5

جيڪب آباد: ڪارساز سانحي جي شهيدن کي ڀيٽا پيش ڪرڻ لاءِ ڪوٺايل تقريب کي اڳواڻ خطاب ڪري رهيو آهي

راڻيپور لڳ پ پ اڳواڻ ضمير حسين شاهاڻي جو ٽيجهو، وڏي پٽ صحافي امير يار کي پڳ ٻڌرائي وئي

راڻي پور (ن ع) پاڪستان پيپلزپارٽي اڳواڻ يونين ڪائونسل گڏيجي جي اڳوڻي چيئرمين شاهاڻي برادري جي معزز شخصيت مرحوم ضمير حسين شاهاڻي جي ٽيجهي جي دعا ۽ پڳ جي رسم ڳوٺ پلاڙه لڳ ڳوٺ فتح علي شاهاڻي جي ڳوٺ

بقايا نمبر 25 ڏسو صفحو 5

مورو ۾ ڳوٺاڻي جو پاڙن جي زيادتين خلاف احتجاج، انصاف ۽ تحفظ جو مطالبو

مورو (ن ع) مورو پرسان: ڳوٺ نور محمد جي رهواسي شمس الدين عالماڻي پنهنجي پٽ سان گڏجي مورو پريس ڪلب ۾ ڏانهيندي چيو آهي ته منهنجا پوٽا هرهڪ روشن علي، جبان غفان ذوالفقارعلي ولد روشن علي عالماڻي گهر اندر رکيل 78

بقايا نمبر 26 ڏسو صفحو 5

مٺي روڊ حادثي ۾ زخمي ٿيل نوجوان حيدرآباد اسپتال ۾ فوت

مٺي (د-ر) تعلقي مٺي جي ڳوٺ ارنيار وجو رهواسي نوجوان پرت لال ولد موهن سارنگاڻي ڪجهه ڏينهن اڳ روڊ حادثي ۾ زخمي ٿيو هو ۽ ڪوما ۾ هليو ويو جيڪو ڪالهه حيدرآباد جي اسپتال ۾ زخمن جا تاب نه سهندي فوت ٿي ويو.

هنگورجا پرسان منگنيجا ۽ شيخ برادري جي ٻن ڌرين ۾ جهيڙو، 5 ڄڻا زخمي احتجاج

زمين جي پيل جي معاملي تان زخمي معصوم ٻارڙي سميت ٻين کي اسپتال منتقل ڪيو ويو

متاثرن پاران نيشنل هاءِ وي بند ڪري احتجاج، پوليس انصاف جو يقين ڏيارڻ احتجاج ختم ڪرايو

هنگورجا (ن.ع) هنگورجا پرسان زمين جي پيل جي معاملي تان منگنيجا ۽ شيخ برادري جي ٻن ڌرين ۾ جهيڙو ٿي پيو فائرنگ، لٺين ۽ ڪهاڙين جي استعمال سبب 13 ورهين جي ٽينگر گلزار احمد

بقايا نمبر 30 ڏسو صفحو 5

هنگورجا: جهيڙي جا زخمي صحافين آڏو ڏانهين رهيا آهن

18 آڪٽوبر 2007ع پاڪستان جي تاريخ جو ڏکوئيندڙ ڏينهن آهي: علي حسن هنگورجو

سانحو سنڌ سميت ملڪ جي عوام لاءِ ناقابل فراموش ڏک ۽ صدمي جو سبب بڻيو

ٽنڊوآدم (ن ع) پيپلز پارٽي ضلعي سانگهڙ پاران ڪارساز سانحي جي شهيدن کي ڀيٽا پيش ڪرڻ لاءِ قرآن خواني ۽ دعائيه تقريب، شهيدن جون قربانيون جمهوريت جو اصلهه ورثو آهن: پ پ اڳواڻ رپوٽ موجب پاڪستان پيپلز پارٽي ضلعي سانگهڙ پاران 18 آڪٽوبر 2007ع واري

بقايا نمبر 31 ڏسو صفحو 5

حادثن کان بچاءُ ۽ هنگامي حالتن کي منهن ڏيڻ لاءِ عوام ۾ آگاهي پيدا ڪرڻ ضروري آهي: آءِ جي سنڌ

فوري طبي امداد فراهم ڪرڻ ۽ قانون لاڳو ڪندڙ ادارن ۽ طبي مرڪزن وچ ۾ اثرائتو سهڪار انساني جانيون بچائڻ ۾ اهم ڪردار ادا ڪري ٿو

ٽريفڪ ريگيوليشن اينڊ سٽي ڪنٽرول سسٽم جي نفاذ سان ٽريفڪ جي نظم ۽ ضبط کي بهتر بڻائڻ ۽ حادثن ۾ گهٽتائي آڻڻ ۾ مدد ملي آهي

قانون لاڳو ڪندڙ ادارن جو ڪردار صرف امن امان برقرار رکڻ تائين محدود ناهي پر هنگامي حالتن ۾ سهڪار فراهم ڪرڻ به ذميواري آهي

ڪراچي (بيورو رپورٽ) انسپيڪٽر جنرل آف پوليس سنڌ جاويد عالم اوڍو عالمي ڏينهن ٽراما 2026ع جي موقعي تي ڪراچي ۾ منعقد ڪيل مرڪزي تقريب ۾ خاص مهمان طور شرڪت ڪئي شهيد محترمه بينظير ڀٽو انسٽيٽيوٽ آف ٽراما (SMBBIT) پاران عالمي ڏينهن ٽراما جي

بقايا نمبر 32 ڏسو صفحو 5

ٽنڊوآدم پوليس پاران ٽن جوابدارن کي گرفتار ڪري منشيات هٿ ڪرڻ جي دعويٰ

ٽنڊوآدم (ن ع) ٽنڊوآدم بي سيڪشن پوليس ايس ايڇ او بشير احمد چانڊيو جي اڳواڻيءَ ۾ ڪارروائي ڪندي ڪراچيءَ سان تعلق رکندڙ 3 منشيات فروشن پوليس هيڊ ڪانسٽيبل محمد نويد ڪرول، عديل احمد تنولي ۽ محمد حميد شيخ کي گرفتار ڪري سندن قبضي مان 11 هزار پڙيون

بقايا نمبر 33 ڏسو صفحو 5

حيدرآباد: ڪارساز سانحي جي شهيدن کي ڏيا ٻاري ڀيٽا پيش ڪئي پئي وڃي

ٽنڊوالهيار ۾ ڪارساز سانحي جي شهيدن کي ڀيٽا پيش ڪرڻ لاءِ تقريب

ڪارساز سانحي جي شهيدن کي خراج عقيدت پيش ڪريون ٿا: لياقت شاهاڻي

شهيدن جان جو نذرانو ڏئي وقت جي آمر کي گوڏا کوڙڻ تي مجبور ڪيو

ٽنڊوالهيار (د ر) ٽنڊوالهيار ۾ ڪارساز سانحي جي شهيدن کي ڀيٽا پيش ڪرڻ لاءِ ڪلچر ونگ طرفان باءِ پاس لڳ خاصخيلي هائوس تي تقريب ڪوٺائي وئي تقريب ۾ پ پ جيالن ۽ ڪارڪنن وڏي انگ ۾ شرڪت ڪئي جتي شهيدن جي ايصال ثواب لاءِ قرآن خواني ڪرائي دعا پڻ ڪئي وئي ان موقعي تي پ پ پ ڪلچرل ونگ سنڌ جي جنرل سيڪريٽري لياقت شاهاڻي تعلقه صدر

بقايا نمبر 38 ڏسو صفحو 5

سنڌ حڪومت جي ٽيچر لائسنسنگ پاليسي کي عالمي سطح تي مڃتا حاصل ٿي آهي: سردار شاهه

اهو تجربو ترقي پذير ملڪن ۾ تعليمي معيار بهتر بڻائڻ ۽ استادن جي صلاحيتن ۾ واڌ لاءِ نوان رستا متعين ڪرڻ ۾ مددگار ثابت ٿيندو

ٽيچر لائسنسنگ پاليسي جو نفاذ پيپلز پارٽي جي سنجيده ڪوشش ۽ سمورن ڌرين جي گڏيل سهڪار ۽ تعاون جو نتيجو آهي

استادن جي پيشورانه اهليت ۽ تدريسي معيار ۾ بهتري سان شاگردن جي تعليمي ڪارڪردگي ۽ مجموعي تعليمي ترقي تي مثبت اثر پئجي سگهن ٿا

ڇهن ملڪن جي نمائندن جو هڪ پليٽ فارم تي گڏ ٿي سنڌ جي تجربن مان فائدو حاصل ڪرڻ مثبت اڳڀرائي آهي: رشا شرف

ڪراچي (بيورو رپورٽ) سنڌ حڪومت جي ٽيچر لائسنسنگ پاليسي کي عالمي سطح تي مڃتا حاصل ٿي آهي، جتي ڇهن ملڪن جي نمائندن استادن جي پيشورانه تربيت، تدريسي معيار ۽ تعليمي نظام ۾

بقايا نمبر 27 ڏسو صفحو 5

ڪوٽڙي ۾ سماجي تنظيم جي نوجوانن جو مطالبن جي مڃتا لاءِ احتجاجي مظاهرو

ڪوٽڙي: سائيٽ (ن ع) ينگ شيرازي ويلفيئر جي نوجوانن پاران هڪ دفعو ٻيهر پنهنجي مطالبن جي مڃتا لاءِ احتجاج پ پ ايم پي اي ۽ ايم اين اي اسان جي احتجاج جو نوٽيس وٺن ينگ شيرازي ويلفيئر جي نوجوانن پاران مقامي نوجوانن کي روزگار فراهم ڪرڻ لاءِ آواز اٿاري ڇڏيو پ پ ايم پي اي، ايم اين اي ۽ اعليٰ اختياريون اسان جي احتجاجن کي ترجيح ڏين نوجوانن جي بيروزگاري جو

بقايا نمبر 29 ڏسو صفحو 5

ٺٽي ۾ ڪارساز سانحي جي شهيدن جي 19هين ورسي ملهائي وئي، ڀيٽا پيش

ڪارساز جي شهيدن جي قربانيون هميشه ياد رکيون وينديون: صادق ميمڻ/رياض شاهه شيرازي

پيپلز پارٽي جمهوريت لاءِ وڏيون قربانيون ڏنيون آهن عوام جي خدمت جو سلسلو جاري رهندو

ٺٽو (د ر) ڪارساز جي شهيدن جي 19 هين ورسي جي سلسلي ۾ ٺٽي ۾ به تقريب منعقد ڪري شهيدن کي ڀيٽا پيش ڪئي وئي تقريب ۾ پي پي جو ضلع صدر ايم اين اي صادق علي ميمڻ صوبائي وزير رياض شاهه شيرازي اڳوڻي سينيٽر سسئي پليجو پي پي اڳواڻن عاشق زرداري عبدالحميد پنهور امتياز قريشي پير غلام رحماني ممتاز جلباڻي ۽ ٻين اڳواڻن خطاب

بقايا نمبر 28 ڏسو صفحو 5

ٽنڊو باگو: حادثي جا زخمي اسپتال ۾ داخل آهن

حيدرآباد ۾ يوم شهداءِ ڪار ساز جي تقريب، قرآن خواني ۽ ڏيئا ٻاري شهيدن کي ڀيٽا پيش

پيپلز پارٽي ضلعي حيدرآباد پاران ضلعي ڪائونسل ۾ قرآن خواني، شهيدن جي مغفرت ۽ ملڪ جي سلامتيءَ لاءِ خصوصي دعا

ڪار ساز سانحي جا شهيد جمهوريت، عوامي حقن ۽ جمهوري جدوجهد جي تاريخ جو اهم حصو آهن: اڳواڻ

حيدرآباد پريس ڪلب آڏو پ پ ڪلچر ونگ پاران ڏيئا ٻاري، شهيدن جون تصويرون رکي گلن جي ورکا سان ڀيٽا پيش ڪئي وئي

حيدرآباد (اسٽاف رپورٽر) پاڪستان پيپلز پارٽي ضلعي حيدرآباد پاران 18 آڪٽوبر يوم شهداءِ ڪار ساز جي موقعي تي ضلعي ڪائونسل حيدرآباد ۾ قرآن خواني ۽ ايصال ثواب جي تقريب منعقد ڪئي وئي

بقايا نمبر 34 ڏسو صفحو 5

ڪوٽڙي ۾ سماجي تنظيم پاران ذهني مرضن ۾ مبتلا ماڻهن لاءِ مفت ميڊيڪل ڪئمپ قائم ڪئي وئي

ڪوٽڙي سائيٽ (ن ع) ڪوٽڙي ۾ ذهني مرضن ۾ مبتلا ماڻهن لاءِ مفت ميڊيڪل ڪئمپ، 50 کان وڌيڪ مريضن جو طبي معائنو. ڪوٽڙي ۾ ذهني مرضن ۾ مبتلا

بقايا نمبر 36 ڏسو صفحو 5

ننگرپارڪر ۾ مهانگائي، زرعي بحران ۽ سنڌ جي ورهاست خلاف هاري تحريڪ جي ريلي

مهانگائي سبب هاري، مزدور ۽ پورهيت پريشان آهن، پيٽرول ۽ ڊيزل جا اگهه گهٽايا وڃن: اڳواڻ

ٿرپارڪر کي ڏڪار سٽيل علائقو قرار ڏئي خصوصي امدادي پيڪيج فراهم ڪيو وڃي

ننگرپارڪر (ن ع) ننگرپارڪر ۾ سنڌي هاري تحريڪ ۽ پاڪستان ڪسان رابطا ڪميٽي جي سڏ تي عوام دشمن مهانگائي، پيٽروليم شين جي وڌندڙ اگهن، زرعي بحران، ٿر جي هارين ۽ مالوند ماڻهن سان ٿيندڙ ناانصافين ۽ سنڌ کي ٽڪرا ڪرڻ وارين سازشن، ٿر کي ڏڪار سٽيل علائقو قرار نه ڏيڻ خلاف احتجاجي ريلي ڪڍي وئي، ريلي ۾ سنڌي

بقايا نمبر 35 ڏسو صفحو 5

سکر ۾ سنڌ حڪومت جي ميزباني ۾ نيشنل جونيئر بيڊمنٽن چيمپئن شپ جو آغاز

چيمپئن شپ جو سيڪريٽري اسپورٽس سنڌ منور علي ميسر ۽ ڪمشنر عابد سليم قريشي افتتاح ڪيو

سنڌ، بلوچستان، خيبر پختونخوا، پنجاب، گلگت بلتستان ۽ اسلام آباد جون ٽيمون سکر پهچي ويون

قومي سطح جي مقابلن ۾ نوجوان رانديگرن کي پنهنجي صلاحيتن جو مظاهرو ۽ تجربو حاصل ڪرڻ جا موقعا ملندا: مقرر

سکر (بيورو رپورٽ) سنڌ حڪومت جي ميزباني هيٺ نيشنل جونيئر بيڊمنٽن چيمپئن شپ 2026 جو اسپورٽس ڪلب سکر ۾ شاندار آغاز ٿيو آهي، جنهن جو افتتاح سيڪريٽري اسپورٽس سنڌ منور علي ميسر ۽ ڪمشنر سکر عابد سليم قريشي ڪيو هي چيمپئن شپ سنڌ

بقايا نمبر 37 ڏسو صفحو 5

ميهڙ شهر ۾ بنيادي سهولتن جي کوٽ خلاف شهري اتحاد جي سڏ تي 37 ڏينهن به پيادل مارچ

ٻانهن تي ڪاريون پٽيون ٻڌي دهل وڄائي ٻيڻو چوڪ کان گهنٽا گهر چوڪ ۽ پريس ڪلب تائين پيادل مارچ ڪري انوکو احتجاج ڪيو ويو

نالي واري صوفي راڳي فقير خالد حسين پٽي به احتجاج ۾ شامل ٿي گيت ڳائي ميهڙ واسين سان همدردي جو اظهار ڪيو

جديد دور ۾ به ميهڙ واسي پيئڻ جي صاف پاڻي کان محروم بڻيل آهن واٽرسپلائي ۽ فلٽر پلانٽ ناڪارا بڻيل آهن: نياز علي ٻرڙو

امن امان بحال ڪري مسئلا حل ڪيا وڃن، مسئلن جي حل تائين روز جي بنياد تي احتجاج جو سلسلو جاري رهندو

ميهڙ (ن ع) ميهڙ شهر ۾ پيئڻ جي پاڻي جي کوٽ، صفائي نه ٿيڻ، فلٽر پلانٽ جو ناڪاره هجڻ ۽ بنيادي سهولتن جي کوٽ خلاف شهري اتحاد ميهڙ جي سڏ تي ميهڙ واسين 37 ڏينهن به ٻانهن تي ڪاريون

بقايا نمبر 39 ڏسو صفحو 5

عمرڪوٽ: اٽي جا اگهه وڌڻ خلاف ڀيل برادري پاران احتجاج ڪيو پيو وڃي

هي اخبار پرنٽر ناصر جمال سومرو پاپولر پرنٽرز مان ڇپرائي، عبرت گروپ آف پبليڪيشنز جي تحت عبرت بلڊنگ گاڏي کاتو حيدرآباد مان ڇپرائي جاري ڪئي.